דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום ד', ז' בחשון תשל"ה, 23 באוקטובר 1974 • גליון 15117

היום 12 עמודים • המחיר 1.05 ל"י

קרא ב"דבר":
- אריק שרון ויתומי דיין / אליהו אגרס
- עדיפה סובסידיה גלויה / טדי פרויס
- "הרייך השלישי" בת"א / חיים איזק
- העולים באים / אהרן גבע
- קיסינג'ר עודנו חיוני / אקונומיסט
- 100 סופרים ערבים בישראל / יואל דר
- עכשיו / עמ' 9
- מוסף כלכלה ומשק / עמ' 8
- מדריך לבידור, בקורת ספר, תקליטים / עמ' 11

מזג האוויר

חם ויבש בפנים הארץ. הביל במישור החוף.

ירושלים 23—30, נהריה 15—34, צפת 19—28, חיפה 22—31, טבריה 17—32, נצרת 24—33, עפולה 15—35, השומרון 23—32, תל־אביב 21—30, לוד 20—34, יריחו 16—36, עזה 22—29, באר שבע 20—34, אילת 20—39, מפרץ שלמה 22—37.

504 L

מכונית היוקרה
עם מנוע 1796 סמ"ק, 87.5 כ"ס, חסכונית בקניה ובצריכת דלק. בדגמי נוסעים וסטיישן.

PEUGEOT

קיסינג'ר מגיע לביקור במוסקווה

ברה"מ ביצעה ניסוי בטיל בליסטי בין־יבשתי המסוגל לשאת ראש גרעיני; "אוויאיישן ויק": הרוסים מפירים הסכם סאל"ט

ואשינגטון (י. פ.). — שר החוץ האמריקאי הנ־רי קיסינג'ר עומד לבוא היום למוסקוה לשיחות עם מנהיגי ברה"מ לשי־חות על קידום הדטאנט ולאחר מכן יערוך סיור מקיף בבירות אסיה. שב־סיומו יתעכב במשך שלו־שה־ארבעה ימים גם בבי־רות המזרח התיכון.

קיסינג'ר היה שלשום עם הנ־שיא פורד במקסיקו לפגישה עם הנשיא לואיז אצ'בריה ולאחר שי־חותיו במוסקוה, ימשיך להודו, באנגלה דש, פקיסטאן, אפגאניס־טן, איראן, רומניה, יוגוסלאויה, ועידת המזון העולמית ברומא וכ־נראה יבקר גם בתורכיה בקשר למשבר קפריסין.

ימים ספורים לאחר שישוב לווא־שינגטון שוב ייצא קיסינג'ר, עם פורד, ליפאן ולדרום קוריאה וב־המשך — גם לפגישת הפיסגה האמריקאית־סובייטית בוולאדיווס־טוק.

לקראת בואו של קיסינג'ר פירסם אתמול "איזווסטיה", בטאון ממש־לת ברה"מ, מאמר המשבח את עמדתו בזכות קידום הדטאנט. תוך ביקורת על האישים בקונגרס אשר הצלו את שאלת ההגירה "כבסיס לחזור לימי המלחמה הקרה".

אתמול גם ערכו הסובייטים ני־סוי בטיל בליסטי בין־יבשתי. ש־לפי אחת הסברות מסוגל לשאת ראש־קרב מתפצל. הטיל נורה מה־אזור הארקטי, מבסיס טיוראטאם, ללב האוקיאנוס השקט, במרחק של רב ... מן האי מידוויי. דוברי הפנ־טאגון אמרו, כי בניסוי לא הופצל ראש החץ המתפצל ומשקיפים מאמינים, כי היה זה טיל ענק מדגם "סס. 18" או "ס. ס. 19" שמשקלו כ־13,000 ק"ג.

ברה"מ מפרה הסכם צמצום החימוש

"אוויאיישן וויק" מסר במקביל, כי הסובייטים מפרים את ההסכם שלהם עם ארה"ב בדבר צמצום החימוש ובין היתר הם עוסקים עתה בפיתוח מערכת ניידת של טילים נגד טילים. הפיתוח נעשה בבסיס סארי־שאגאן שבקרבת גבול סין. השבועון אומר, כי הסובי־טים עושים מאמץ גדול כדי למנוע מהביון האמריקאי להשיג מידע על הפרות הסכם מצידם.

שלזינגר קובל על קיצוץ בתקציב הצבא

שר ההגנה האמריקאי ג'יימס שלזינגר אמר בתוך כך בראיון טלוויזיה, כי צבא ארה"ב סובל מהיעדר תקציב מספיק ועל כן יש סכנה שארה"ב תידחק למעמד של מעצמה צבאית ממדרגה שניה. הוא ציין, כי חלקם של הכוחות המזויינים בתפוקה הלאומית הג־למית האמריקאית יורד בהתמדה מאז מלחמת קוריאה. לאחרונה קי־צץ הקונגרס יותר מ־4 מיליארד דולאר מהצעת התקציב הצבאי של שלזינגר בסך 92.6 מיליארד דו־לאר. שלזינגר הדגיש, כי התקציב הצבאי הסובייטי גדל מדי שנה בכ־5 אחוזים.

מועצת הבטחון תאשר היום הארכת מנדט כוח או"ם בסיני

לא ידוע על תביעה סובייטית לכפות נסיגה עד אפריל 75

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — מועצת הבטחון תאשר, כנראה, עוד היום את הארכת המנדט של כוח או"ם בסיני.

בישיבות סגורות של המועצה בימים האחרונים העלו המדינות הבלתי־מזדהות וברה"מ דרישות שונות לקראת אישור ההארכה. בהן דרישה להציב משני צידי הגבול גם חיילים ממדינות שאינן מקיימות יחסים דיפלומטיים עם ישראל. כן דרשו הרוסים, כי או"ם לא יחרוג מ־60 מיליוני הדולאר שהוקצבו להחזקת הכוח השנה.

מקורות ישראליים אמרו אמש, כי כרגע לא ידוע להם על דרישה סובייטית לכפיית נסיגה ישראלית מ־השטחים עד אפריל 1975.

מנדט כוח או"ם מבוסס על החלטות 338 ו־242 של מועצת הבטחון, הכוללות דרישה לנסיגה ישראלית מהשטחים ואין להניח שמועצת הבטחון תוכל להחריף את האמור בהחלטות אלה, בלי להתנגש בווטו אמריקאי.

וטו מערבי יוטל על הצעה לגרש את דרא"פ מאו"ם

מרכז או"ם, (יופ"י וע"ר). — ארה"ב, בריטניה וצרפת — אחת מהן או שלושתן — יטילו וטו על הצעה לגרש את דרום אפריקה מאו"ם, אם אומנם תזכה ההצעה במועצת הבטחון בתשעת הקולות ההכרחיים לאישורה.

בישיבת מועצת הבטחון הופיעו אתמול נציגי ארצות אפריקה הד־ביעו תמיכה בגירושה של דרום אפריקה. נציג מצרים אחמד עבד אל מגיד אמר, כי ישראל היא השותף ההדוק של דרום אפריקה וטען, כי אנשי צבא דרום אפרי־קאים לחמו בצד הישראלי במל־חמת אוקטובר אשתקד. כן נתקב־לו, לדבריו, ידיעות, כי ישראל סיפקה ציוד צבאי ואימונים לכו־חות הצבא הדרום אפריקאי.

עוד אמר מגיד, כי לאחר פרוץ מלחמת אוקטובר ערכה ההסתד־רות הציונית בדרום אפריקה מג־בית חירום, בה נאספו במשך יומיים כחצי מיליון דולאר. מאות מתנדבים דרום אפריקאיים טסו לישראל, כדי למלא את מקום החיילים בקיבוצים הישראליים.

בוועידת שרי־החוץ להכנת הפיסגה

נציג אש"ף: למנוע הסדר ישראל־ירדן

מאת סופר "דבר" לעניינים ערביים

ועידת שרי החוץ הערביים, שתפקידה להכין את הפיסגה של ראשי מדינות ערב הנפתחת בשבת, החלה אמש בדיוניה ברבאט בירת מארוקו. וכבר בי־שיבת המליאה הראשונה יצא נציג אש"ף פארוק קאדומי בק־ריאה למנוע הסדר ישראלי־ירדני ולאשר את זכותם של ה־פלשתינאים לכונן מדינה עצ־מאית בשטחים שממערב ליר־דן, מהם תיסוג ישראל.

הירדנים מצידם דאגו, שלרבאט יגיע תזכיר של 16 צירים בני הגדה המערבית בפרלמנט ברבת־עמון ובו בקשה לאשר, כי הגדה המערבית היא חלק מירדן.

סאדאת יישא "נאום היסטורי"

שעה שברבאט החל המיקוח ה־מוקדם נמסר מקאהיר, כי הנשיא סאדאת עומד לשאת הערב "נאום היסטורי חשוב" בפתיחת מושב הפרלמנט. צפוי, שסאדאת יתייחס לכוונותיו בפיסגה בין היתר בנו־גע לאמצעי הפשרה שלו בין יר־דן ואש"ף.

שרי החוץ, שביניהם נפקד מקו־מו של נציג לוב, שמעו בתחילה את דברי מזכיר הליגה הערבית מחמוד ריאד שקבע ארבעה נוש־אים מרכזיים על סדר היום:

- האפשרות של חידוש הלחימה ומשימותיהן של מדינות ערב ה־שונות בתחום זה.
- המשך המאמצים להסדר שלום על יסוד נסיגה ישראלית מלאה והשבת הזכויות הלאומיות של העם הפלשתינאי.
- בעיית ירדן־אש"ף.
- פעולה ערבית משותפת בתחום ההון הנפט.

בעניין אחרון זה אמר אתמול אחד מפרשני רדיו קאהיר כי יש לקבל החלטות על ניצול ההון הערבי לשם הקמת בסיס תעשייתי בקנה מידה גדול במדינות ערב לשם פיתוח מדינות העולם השלי־שי.

ישראל לא תבטל ביקורו של סובאניארג

בסעודה שערכו בירושלים שגרירי הקהיליה האירופית גינה אלון ההצבעה בעצרת והפגישה עם ערפאת

מאת חגי אשד, סופר "דבר"

בירושלים אין שוקלים אפשרות של ביטול בי־קורו של שר החוץ הצר־פתי בעקבות הפגישה ב־ביירות עם ערפאת, אשר היתה ידועה קודם לכן. הפגישה עם שר החוץ הצרפתי תנוצל להבהרה נחרצת של העמדה היש־ראלית בלי לטשטש את חילוקי הדעות ואת ניגו־די העמדות בין ישראל לבין צרפת בנושא זה.

הביקור, ב־30 לחודש זה, ינוצל לקידום היחסים הדו־צדדיים בין ישראל לבין צרפת ובעיקר על רקע יחסי המסחר הרצויים בין ישראל לבין השוק האירופי הכ־ללי שבו ממלאת צרפת תפקיד מרכזי.

ככל הנראה יוסבר לאורח הצרפתי כי אין ישראל רו־אה בצרפת גורם מתאים לתיווך בינה לבין מדינות ערב או לפלשתינאים, אם הוא מצידו יעלה אפשרות כזאת. ישראל מעדיפה ב־שלב הנראה לעין את תיווכו של שר החוץ האמ־ריקאי הנרי קיסינג'ר בלי התערבותם של גורמי תי־ווך אחרים.

אלון — אורח שגרירי הקהיליה האירופית

שר החוץ יגאל אלון היה את־מול אורח לארוחת צהריים מטעם שבעת שגרירי ארצות השוק הכ־ללי בישראל בראשות היו"ר התורן, שהוא שגריר צרפת ביש־ראל ז'אן הרלי ועל־פי הזמנתו.

הפגישה נועדה מלכתחילה לסקי־רה של שר החוץ על יחסי יש־ראל עם השוק המשותף וכן על ביקור קיסינג'ר בישראל. אך אלון ניצל אותה בעיקר למתיחת בי־קורת על ההצבעה בעצרת או"ם בנושא הפלשתינאי וכן על פגי־שת שר החוץ הצרפתי ז'אן סו־באניארג עם רב־המרצחים יאסר ערפאת.

אלון חזר על האזהרה שהש־מיע שלשום בכנסת, כי אם ית־קבלו החלטות קיצוניות בוועידת הפיסגה הערבית תפעל ישראל להבטחת האינטרסים שלה, תוך עשיית צדק גם עם האוכלוסיה הערבית בשטחים המוחזקים.

לא במחאה

דבריו של השר אלון על פגישת סובאניארג־ערפאת לא היו בגדר מחאה מאחר שכבר לפני שלושה שבועות הוגשה בפאריס מחאה ישראלית בנושא זה, כאשר נודע על הפגישה המיועדת.

סובאניארג ברבת־עמון

רבת־עמון, (ע"ר, ע"י, ויופ"י). — שר החוץ הצרפתי ז'אן סובאניארג אמר אתמול ל־מלך חוסיין, כי צרפת שותפת לעמדת ירדן שעל ישראל לסגת מכל השטחים הערביים הכבו־שים, כולל הגדה המערבית — אמרו מקורות דיפלומטיים.

בשיחות עם המלך הבהיר סובני־ארג כי צרפת תומכת בזכות הפ־לשתינאים להגדרה עצמית וכן ב־זכותה של ישראל להתקיים בגבו־לות בטוחים ומוכרים.

הם ציינו שהמלך וסובניארג דנו גם בפגישה שקיים שר החוץ הצר־פתי שלשום עם מנהיג המחבלים יאסר ערפאת.

שר החוץ הצרפתי ורעייתו סיי־רו אתמול בבקעת הירדן. כן ביק־רו במחנה הפליטים חזאת.

"צרפת — ביריבות רשמית עם ישראל"

מאת ז'אק מוריס, סופר "דבר" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל"דבר"). — העתון הצרפתי רב ההש־פעה "לה מונד" כתב את־מול, כי פגישת סובאניארג־ערפאת, בביירות פירושה, שצרפת נכנסה באופן רש־מי למצב של יריבות עם ישראל.

במאמר ראשי בעמוד הראשון בכותרת "איומים לישראל" כותב "לה מונד", כי משמעות הפגישה עם ערפאת מרחיקה לכת מעבר להצהרותיו של סובאניארג בדבר דבקותה של צרפת בקיומה של ישראל. "פעם נוספת — כותב בעל המאמר — הלכה פאריס יו־תר ממחצית הדרך לקראת תנו־עה ערבית, המשנה את התנאים הבסיסיים להסדר הסכסוך המזרח־תיכוני".

בהגיבו על תמיכת סובאניארג בהקמת מדינה פלשתינאית כותב "לה מונד": "במצב הטוב ביותר תיתוסף לישראל (במקרה כזה) ל־סרבנות ואיבה מצד שכן קרוב במידה מסוכנת ובלתי מרוצה ב־אופן תמידי".

ההקלה הפחדנית של מדינות המערב

העתון מדבר על "ההקלה ה־פחדנית" שגילו מדינות המערב בהפנותן עורף לישראל תחת איום הנפט הערבי ומבטיח כי פעולה זו "לא תשאיר דף מפואר בהיס־טוריה האנושית".

העתון מסכם באומרו: "למנהיגי ירושלים עדיין יש קלפים חזקים, שבעזרתם הם יכולים להתאים את מצבם לנסיבות ואפילו להגיע לדו־קיום עם הפלשתינאים, שעמם יש אולי, לישראל, יותר משותף מכ־פי שסבורים". "אך — מסיים בעל המאמר — אין לישראל מה להרוויח מדחיית המסקנה ממאזן ה־כוחות החדש".

אישור מארה"ב

לא הובטחה למצרים הספקת נשק מאסיבית

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — מקורות אמריק־איים אישרו אתמול, שמצ־רים לא קיבלה הבטחות לאספקה מאסיבית של נשק מברה"מ בעת ביקור שר־החוץ המצרי איסמעיל פה־מי במוסקוה.

לפי ידיעה ב"ניו־יורק טיימס" אתמול נמנעו הסובייטים מלהב־טיח לפהמי חידוש מלא של אס־פקת הנשק ומחיקת חובותיה של מצרים לברה"מ. הם הבטיחו, עם זאת, לדון בנושאים אלה בעת ביקורו של ליאוניד ברז'נייב ב־קאהיר.

הדחיה באה, כנראה, ליצור לחץ על הנשיא סאדאת להסכים לכינוס מוקדם של הוועידה בז'נבה, כדי־רישת הסובייטים. כן באה הדחיה לסייע לחיזוק השפעתו של אש"ף.

ברה"מ ומצרים יחתמו הסכם כלכלי ל־5 שנים

קאהיר, (ע"ר). — מצרים ו־ברה"מ יחתמו על הסכם כלכלי לחמש שנים — מסר השר המצרי לסחר חוץ פתחי מטבולי. ביצוע ההסכם יחול ב־1976.

הוא ציין כי פרוטוקול מסחרי בין שתי המדינות המתייחס ל־1975, ייחתם בינואר לאחר שיבקר בקאהיר מנהיג ברה"מ ליאוניד ברז'נייב.

"קיסינג'ר לא הבטיח נפט תמורת נסיגה"

מאת סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל"דבר") — דובר משרד החוץ האמריקאי הצטרף אתמול להכחשת משרד החוץ בירושלים בקשר להבטחות שמסר, כביכול, ד"ר קיסינג'ר ל־אספקת נפט לישראל כאשר תיסוג מאבו־רודס.

הדובר בירר שאלה זו עם קיסינ־ג'ר עצמו.

עם זאת נזהר הדובר מלהחיל את ההכחשה על כלל המגעים בין ארה"ב לישראל.

בר־לב: צפויה התייקרות 14 מוצרי־היסוד באפריל 75

מאת א. גבע, סופר "דבר"

אחרי ה־1 באפריל עלולה הממ־שלה להעלות את המחיר של 14 המצרכים הבסיסיים — אמר אתמול שר המסחר והתעשייה ח. בר־לב, במסיבת עתונאים בי־רושלים.

השר אמר, שמחירי המצרכים כמו דלק, גרעינים וסוכר, עלו בעולם וייתכן שלא יהיה מנוס מ־להעלות את מחירם גם בארץ. ה־דבר דרוש לצמצם ההוצאה לסוב־סידיות וכדי לחסוך מטבע חוץ.

השר הזכיר, שבעקבות ייקור הב־שר הקפוא, קטנה הצריכה ב־... המדיניות הכלכלית החדשה של הממשלה נתנה את אותותיה אך אין בהם די. בגלל עליית המחי־רים בעולם הרחב גדלה ההוצאה ליבוא והכרח לנקוט צעדים נוס־פים, שמטרתם לצמצם את הצרי־כה הציבורית והפרטית כאחד.

בדברו על היצוא אמר השר כי בשלושה ענפים — יהלומים, לבידים וטקסטיל — חלה הרעה. ביתר ענפי התעשיה גדל היצוא, במונחים ריאליים, ב־15 אחוזים ובמגמה זו תימשך עד סוף השנה.

כדי לעודד את היצוא מעניקה הממשלה למפעלים העובדים בעי־קר ליצוא, הלוואה של 25 אגורות לדולר (מפעלים בטקסטיל אינם מקבלים הלוואה). מפעלי טקסטיל, המייצאים שליש מתוצרתם, מק־בלים הלוואה של 15 אגורות לדולר.

סוכל קשר לרצח חוסיין בראבאט

רבאט, (יופ"י). — שירותי הבטחון המרוקאיים סיכלו קשר של מחבלים בארגון "פתח" לרצוח את המלך חוסיין בעת ועידת הפיסגה של מנהיגי מדי־נות ערב, העומדת להיפתח ב־שבת — גילו אמש מקורות דיפלומטיים ערביים.

שלטונות מרוקו עצרו 14 מחב־לים, שבאו לרבאט כדי לבצע את ההתנקשות.

הקשר נתגלה לפני כשלושה שבועות, אמרו המקורות. כל העצ־ורים היו מצויידים בדרכונים של מדינות אמריקה הלטינית.

לא נמסר כיצד התכוונו הקושרים לרצוח את חוסיין.

עוד אמרו המקורות, כי ארבעה מבין העצורים מחזיקים בעמדות בכירות יחסית בארגון "פתח", שבהנהגת יאסר ערפאת.

בעקבות גילוי הקשר נתנה ממ־שלת מרוקו הוראות לתגבר את אמצעי הבטחון לקראת ועידת ה־פיסגה.

בין השאר הוגלו 53 פלשתינ־אים המתגוררים ברבאט לקזבלנקה למשך תקופת קיומה של הפיסגה. בקזבלנקה נתונים הפלשתינאים לפיקוח וניתנו להם הוראות המו־רות שלא יעזבו את העיר עד לס־יום הוועידה.

לאחר שנתגלה הקשר התקשר המלך חסן השני עם חוסיין והוד־יע לו על כך. הודעה נשלחה גם לערפאת ולנשיא סאדאת.

חוסיין נחוש: ישתתף

נודע, כי חוסיין נחוש בהחלטתו להשתתף בפיסגה, שבה יתפוס ה־סכסוך בין ירדן לאש"ף מקום ראשון בסדר היום.

חוסיין יגיע לרבאט בלוויית כ־120 אנשי בטחון, שיקבלו סיוע מעמיתיהם המרוקאים.

לודוויג האן "התליין מוארשה", שהועמד אתמול לדין באמבורג על רצח רבע מיליון יהודים במחנה טרבלינקה
צילום־רדיו של "אסושיאייטד פרס"

החל משפט "התליין מוורשה" לודוויג האן

האמבורג, (ע"ר). — משפ־טו של קצין הגסטאפו לשע־בר לודוויג האן, המכונה "התליין מ־וארשה" נפתח אתמול במערב־גרמניה. הוא מואשם בארגון גירושם של כרבע מיליון יהו־דים מוארשה למחנה הריכוז טרבלינקה בשנים 1942־3.

האן, בן 66, החל בשנה שעב־רה בריצוי תקופת מאסר של 12 שנים על חלקו בהשמדה הכוללת של יהודים פולנים בבית הסוהר פאביאק שבוארשה. אך לאחר ש־טען כי מצב בריאותו מעורער, הרשו לו לחיות בבית ומטילים עליו אך ורק כמה הגבלות.

יחד עמו הובאו עתה למשפט אנשי הגסטאפו לשעבר האנס בקר, הלמוט אורט והרברט הונדס. יש חשדות בהשתתפות בגירוש יהו־דים לטרבלינקה וכן ברציחות חלק מיהודים אלה.

אחרי חצות

דליקה גדולה במתקני הנפט של כווית

כווית, (א. פ.). — תשעה אנשים נהרגו אמש ורבים נפצעו בדליקה גדולה שפר־צה במתקני חברת הנפט של כווית, ליד גבול עי־ראק.

בין ההרוגים — אמריקאי ו־בריטי.

הדליקה פרצה במתקני אום־עיש בנקודת החיבור לצינור ההולך לנמל אחמדי.

המפלגה הקומוניסטית ב־ארמניה הסובייטית הודיעה אתמול בליקויים רציניים בכלכלה ובמי־חד בטלה, בזבוז זמן ורפיון.

לקראת הדיון המדיני בכנסת בשבוע הבא

מגעים לגיבוש הצעת החלטה מטעם הקואל' על ההתנחלות

דיין ייעדר מהארץ; אנשי רפ"י לא יצביעו בעד הצעה שתגנה נסיונות ההתנחלות ביהודה ושומרון

מאת סופר "דבר"

ראש הממשלה יצחק רבין מקיים בימים אלה מגעים עם מרכיבי הקו־אליציה השונים ובתוכם החטיבות בעבודה כדי לגבש הצעת החלטה מ־שותפת לקראת הדיון ה־מדיני בשבוע הבא. נראה שהצעת ההחלטה שתו־גש מטעם הקואליציה לכנסת תהיה מבוססת על הפיסקאות ממצע המערך ומההסכם הקואליציוני המתייחסות להתנחלות בשטחים. הצעה כזאת עשוייה לזכות בתמיכת כל חלקי הקואליציה.

אנשי רפ"י שוחחו אתמול ארו־כות במזנון הכנסת ושמעו ממשה דיין על נסיעתו ועל כך שייעדר מהדיונים בכנסת בשבוע הבא. בשיחות התבטאו אנשי רפ"י, כי לא יתנו יד להצעת החלטה — בשבוע הבא — שיהיו בה פיס־קאות המגנות את הפגנות ההתנ־חלות ונסיונות ההתנחלות הפר־טיזנית של "גוש אמונים" ואחרים. כמה מאנשי רפ"י אמרו, כי אינם יכולים לגנות צעירים אלה ואם חלקים מהקואליציה יתבעו בתוקף לכלול פסקאות כאלה בהחלטה, יראו בכך נסיון לדחוק את משה דיין ואנשי רפ"י לפינה, והם לא יצביעו עבורה.

יחד עם זאת מעוניינת רפ"י לתת יד לנסיונו של ראש הממ־שלה, שלא להביא לפיצול גלוי בנושא זה בתוך המערך.

דיין ביקש רשות הסיעה לנסוע לחו"ל בשליחות המגבית

ח"כ משה דיין פנה אל מרכז סיעת המערך בכנסת, ע. יפה, וביקש ממנו רשות לנסוע לחו"ל בענייני המגבית.

מקובל, שחבר כנסת פונה אל רכז הסיעה ומבקש ממנו רשות לנסוע לחו"ל. מאז הוקמה הממ־שלה החדשה, המבוססת על רוב קטן של 61 חברי כנסת, הפכה נטילת הרשות לחיונית. מה עוד, כאשר הכנסת עומדת ערב הצב־עות חשובות.

דיין פעל איפוא לפי הנוהג המקובל על כל חברי סיעת המ־ערך בבקשו רשות לנסוע לחו"ל. הוא לא יהיה בכנסת בשבוע הבא, כאשר ייערך בה הדיון המדיני.

ח"כ מ. בן פורת אמר בתשובה על שאלת סופר "דבר", כי הצ־בעתו בדיון המדיני תלויה בתוכן דברי ראש הממשלה ובהצעת ה־סיכום שתוגש לכנסת.

מניחים, שהמפד"ל תחליט מחר להצטרף לממשלה. אם כך יהיה, תוצג ביום ב' לפני הכנסת הממ־שלה החדשה. ביום ג' ייערך ה־דיון על אש"ף. לפי הצעת א. יפה ייערך הדיון על אש"ף ערב הופעת הנציגים של אש"ף לפני או"ם ומקווים שכל חברי הכנסת, להוציא רק"ח, יתלכדו סביב ה־צעת החלטה אחת.

ביום ד' של השבוע הבא ייערך הדיון על ההתנחלות בשטחים, שישולב בדיון המדיני אשר בו נפתח, לפי המסורת, מושב הכ־נסת.

אם לא תצטרף המפד"ל השבוע לממשלה יידחה, כנראה, הדיון המדיני.

הקבוץ המאוחד

ישיבת מזכירות מרכזת לא תתקיים השבוע

מזכירות הקבוץ המאוחד

מפלגת העבודה הישראלית / מחוז תל־אביב

ישיבת מזכירות המחוז

תיערך הערב, יום רביעי 23.10.74 בשעה 7.00, בבית המחוז, רח' בילינסון 9, תל־אביב.

דב בן־מאיר
מזכיר המחוז

אזרחים המוכנים להתנדב לפעול למאבק על

ציונות שפויה

מוזמנים לכנס

שיתקיים היום, יום רביעי, 23.10.74, בשעה 20.15 בבית סוקולוב — תל־אביב, רח' קפלן.

בו נדון במדיניות חוץ וביטחון התישבות ריאליסטית ואחראית, בחיזוק האחריות הלאומית ובבלימת הקנאות הלאומנית.

יוזמי הכנס:

דני כהנמן — ירושלים
שלמה אהרונסון — ירושלים
יוסף נדימן — תל־אביב
אברהם שפירא — קבוצת יזרעאל
יוג'ין דינר — חיפה
אוריאל סימון — בר אילן
דני זמיר — משמר העמק
עמוס ריצמונד — באר־שבע
מתי מגד — חיפה
מיכאל ברונר — ירושלים
חיים בן שחר — תל־אביב
יונתן שפירא — תל־אביב
ישראל אבידור — כפר הנשיא
א.ב. יהושע — חיפה
צ'רלס ליבמן — בר אילן
שמואל גילאי — באר שבע

אנו אבלים על פטירתו של

ד"ר יעקב פרונט ז"ל

המנהל הרפואי של קופת חולים
במחוז חיפה
ומותיקי הרופאים בקופת חולים.

המשתתפים למשפחה

מרכז קופת־חולים

לדינה

אחך בצערך במות האב

יעקב גרטל ז"ל

ההלויה תערך היום, יום ד', ז' חשון תשל"ה, 23.10.74 בשעה 3.00 אחה"צ בבית הצלמין בחולון

בית פלמחים

אנו משתתפים בצערו של

מר יעקב ראוך

במות

האם ז"ל

ומביעים תנחומינו למשפחה

חברת דיור לעולה
ההנהלה והעובדים

מחר יום חמישי ח' חשון, 24 באוקטובר, במלאת שש שנים לפטירתו של

יוסף בורשטיין ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו
בבית הקברות בנחלת יצחק.
נפגשים בשעה 4 אחה"צ ליד שער בית הקברות.

המשפחה

ליעקב ראוך ומשפחתו ולמשפחת כץ

השתתפותנו הכנה באבלכם
בהלקח מכם האם

טוני ראוך ז"ל

ועד עובדי
דיור לעולה

אזכרה

מחר, יום חמישי, ח' בחשון תשל"ה (24.10.74) תתקיים בשעה 9 בערב באלוניב אזכרה במלאות שנה לנפילת יקירנו

רס"ן עוזי פיין ז"ל

שנפל במלחמת יום הכפורים
עליה לקברו בבית הקברות בשעה 4 אחה"צ.

המשפחה
בית אלונים

חוגים כלכליים בירושלים

מן הדין לסייע לרוזנבאום בדרך המלך ללא סיכון־יתר

מאת סופר "דבר"

השקעות הן ענין לטווח ארוך ומוקדם לדבר על השפעת פרשת רוזנבאום על ההשקעות בישראל. בשלב זה לא הורגש איש על בפועל ההשקעה בעקבות הפרשה — אמרו אתמול חוגים כלכליים בבירה.

באירופה ובארה"ב רבו לאחרונה פשיטות הרגל, ולכן לא עשתה פרשה בבנק "קרדיט" של רוזנבאום רושם רב על הלא־יהודים, אם כי יהודים התרגשו במידה רבה יותר.

אותם חוגים ציינו, כי אם נעשו מעשים אסורים, הרי עברו רוזנבאום ועוזריו על החוק השוייצי, ואעפ"כ לא הורידו הכלכלנים השוייצריים ולא הכריזו על הבנק כפושט רגל. מן הדין שישראל ינקוט בדרך דומה ותסייע לבנק אם אפשר לסייע בדרך המלך, וללא סיכונים פיננסיים גדולים. כבלות הכל גם מדינת הסן הגרמנית מוכנה לסייע ב־50 מיליון דולר.

חוגים אלה רואים שלוש סיבות שבגללן על ישראל לסייע לרוזנבאום:

* הפסדי המפקידים הלא־יהודים עלולים להגביר את האנטישמיות;
* אנשים רבים, ובתוכם יהודים, הפקידו בבנק את כספם;
* חברות ישראליות הפקידו דולרים במוסדות הפיננסים של סיבור רוזנבאום.

מערכת הבטחון — ציינו חוגים אלה — הפקידה בבנק של רוזנבאום 3 מיליון דולר. כאשר נודע שהבנק בקשיים הקטינו את הפקידה והעמידו אותה על 200 אלף דולר.

החוגים הכלכליים בירושלים הדגישו, שרוזנבאום עזר רבות לישראל, גם למערכת הבטחון שלה, ואף פעל רבות לטובת הסיוע של ישראל להגיס. הרי בין ארגנטינה אמצעים לבין צורה מלאה קיים פער גדול. ממשלת ישראל יכולה, למשל, להציע את שרותיה הטובים בתיווך בין הקבוצות השונות ואכן. ממשלת ישראל נקטה מן הרגע הראשון בצעדים מתאימים.

חברי המערך בוועדת הכספים בעד בדיקת המבקר

כתבנו "דבר" בכנסת מוסר: חברי המערך בוועדת הכספים של הכנסת החליטו אתמול לתמוך בהצעת סיכום, שלפיה תתרכז בדיקת המיבצאים הקשורים בחברה לישראל בידי מבקר המדינה.

הצעות הסיכום יובאו לפני ועדת הכספים ביום ו' והליכוד לוחץ להקמת ועדת חקירה פרלמנטרית בנושא זה. בין חברי המערך בוועדת הכספים היו חילוקי דעות על הצעת הסיכום. צ. פרנקל וכו' שחל הציעו כי ועדת חקירה ממלכתית שתכונן בהתאם לחוק, תבדוק את נושא החברה לישראל. כל האחרים התנגדו להצעה זו. כאשר הוחלט להעביר את הנושא לבקר המדינה. במערך סבורים שנציגי המפלגות הדתיות בוועדת הכספים יתמכו בהצעה זאת, והצעת הליכוד תכשל. סעיפי הסיכום האחרים שהמערך יבין עליהם יהיו: מינוי חקירה זוק ההכרה הממלכתית. היוצאת תקנות בדהות לפעולת חברי כל צוות מבהלים מטעם הממשלה. הביעה בממשלה לקבל את המלצות הגופים הבודקים שהוקמו ב"ציס" ובבתי הנוקלק המבליבה שהודעדה תרחום בפניה את דעת הממשלה על הכספנות להקטין את הנזק הצפוי לישראל מהתמוטטות הבנק והחברות הקשורות בו.

כתבנו הכלכלי של "דבר" מוסיף:

הפעילות להצלת הבנק תיאום עם כל הגורמים

גורמים ממלכתיים ציינו אמש כי פעולת הצלת בנק "קרדיט אינטרנציונל" חייבת להיעשות בתיאום עם כל הגורמים הכספיים, באשר כל אחד מהם נותן את חלקו. הגרמנים הבהירו במגעים כי התקציב שיהיו מוכנים להעמיד סכום של כ־50 מיליון דולר לכסוי פעולת ההצלה של הבנק והחברה הבת שלה. עם זאת ברור כי גם "החברה לישראל" וגורמים נוספים יצטרכו להשתלב בפעולה.

גורמים ממלכתיים הבהירו, כי הממשלה לא תוכל להתחבר בפעולה זו בהוצאה של עשרות מיליוני דולר, ובמקום כך אומרה על כך, שבקונסורציום יטלו חלק גורמים כלכליים נוספים, אשר יוכלו לסייע בהעמדת המימון הדרוש שיוזקק לו הבנק בפעולת הצלת הנכסים.

חוגים כלכליים ציינו כי כל דחיה בהקמת הקונסורציום מגדילה את הסכומים הדרושים לפעולת ההצלה. בעוד שבתחילה פרשת "אינטרנציונל קרדיט" לפני הבהלה של משיכת פקדונות היו זקוקים לסכומים זעירים ביותר, כעת, כל יום שהולך מגדיל את הסכומים הכרוכים. עדיין לא ברור אם אמנם מוכנה "החברה לישראל" להשתלב בתוכנית ההצלה. כפי שנאמר בהודעת מועצת המנהלים, ועצה מבפיס להנהלה בעניין.

נציג "החברה לישראל" להבהרה בארה"ב

חבר ועד המנהלים הזמני של "החברה לישראל", יעקב ברין יצא כנראה לארה"ב כדי להיפגש עם אנשי הרשות לניירות ערך. מטרת פגישות אלה תהיה להסביר לאמריקאים, כי התשקיף של החברה, שהוגש בהולכת המניה לא אישרים, נעשה "בתום לב. בלי כל כוונה להטעות". הסבר זה דרוש כדי לחזק את מעמד החברה ולמנוע הגשת תביעות נגדה. הרשות לניירות ערך בארה"ב פלוש לערכים קשים בפני "החברה לישראל" בעתיד, לאחר הסתעות כי התשקיף שהוגש לא שיקף נכונה את מצב ההשקעות של החברה וקשריה עם כמה מבעלי הבנק, כפי שנתגלה עתה.

גם בדרום אפריקה

פעולה דומה תצטרך להיעשות גם אצל ממשלת דרום אפריקה אשר נתנה רשיון מיוחד ל"חברה לישראל" לגייס כ־4.5 מיליון דולר על סמך התשקיף שהוגש לאישורה. להברי ההנהלה הזמנית של "החברה לישראל" ברור, כי יש לתת לפעולה זו קדימה, כדי שלא לפגוע בעתיד בבקשות לגיוס הון נוסף, כפי שהחברה תזדקק לשם עמידה בהתחייבויותיה השונות בקשר לפרוייקטים שונים.

ביחס למינוי מנכ"ל חדש ל"חברה לישראל" כפי שהוחלט באסיפה בפאריס, תתחיל בימים הקרובים פעולה לחיפוש אחר בעל מתאים. מגעים יתקיימו בעל הצבעות הקרובים למצוא מועמד המצורה במשק הישראלי ובעל נסיון בניהול. מקווים, כי עד לישיבת מועצת המנהלים שתתקיים בסוף נובמבר, ימצא את המועמד המתאים.

סיימינגטון: נשק גרעיני הוצב במזה"ת

מרכז או"ם (עסט"א). — סנאטור סטיוארט סימינגטון אמר שלשום, כי נשק גרעיני הוצב במזרח התיכון. הוא גילה זאת בעת שפטה באזרח בלתי צפוי בנושא הדיעה שנכלה של קרא בישיבה של הוועדה המדינית של עצרת או"ם, בעת הדיון במניעת הפצת הנשק הגרעיני.

הסנאטור, שהוא חבר במשלחת האמריקאית לאו"ם במושבה הכ"ט אמר: "בענין הפצת הנשק הגרעיני בעולם טוב אין זה בגדר סוד. שנשק גרעיני מצוי מוצב באירופה, במזרח הרחוק ובמזרח התיכון". הוא לא נקב בשמותיהן של המדינות אשר הציבו את הנשק באזורים הללו, ולא פירש אילו הן המדינות. הבהן מצוי הנשק הגרעיני.

לאחר מכן אמר הסנאטור לעתונאים, שהמידע שהוא גילה, פורסם כבר קודם לכן על ידי הסנאטור. המשלחת האמריקאית הופתעה. כפי הנראה, מגילוי של סימינגטון. ודובר המשלחת סירב לאשר תגובה כלשהי.

במרכז או"ם אמר סנאטור סטיוארט סימינגטון כי מאגר הנשק הגרעיני של ארה"ב עולה עתה פי 600,000 ויותר על עוצמת פצצות הירושימה. הוא סבור כי הפצת הנשק הגרעיני היא הבעיה החמורה ביותר העומדת כיום בפני המין האנושי. בגלל הסכנה שמנהיג מופרע "ילבה כל־המה אטומית. סימינגטון אמר, כי כיום יש לשש מדינות עוצמה גרעינית, והביע חשש, שבקרוב "כבר יהיו 20 עקרבים בבקבוק".

3.8 מיליון ד' נשדדו מבנק בשיקגו

שיקגו, (ע"ר). — שודדים הצליחו לשדוד כ־3.8 מיליון דולר ממרתף בשיקגו באחד ממעשי השוד הגדולים ביותר בארה"ב בשנים האחרונות — מסרה משטרת שיקגו.

פקידים של החברה, שבבעלותה המרתף, סירבו לאשר את סכום הכסף שנגנב. הגניבה נתגלתה אתמול. המשטרה מסרה, כי לפי עצה לא נתגלו סימנים שיעידו על אופן חדירתם של השודדים לחדר הבטוח. הנעול בשער פלדה עבה.

במקום נמצאו שלושה שקים מלאי נפט. הנפט בשלושה שקי פלסטיק נדלק. אולם עד מהרה כבה בגלל חוסר אויר במקום. המשטרה סבורה, כי השודדים ביקשו לעורר רושם, שהכסף נשרף לאחר פרוץ הדליקה.

הפסדי סיטרואן 360 מיליון ל"י

פאריס (ע"ר). — חברת המכוניות "סיטרואן" הודיעה אתמול, כי בששת החודשים הראשונים של שנת 1974 היו לה הפסדים, בסכום כולל של 360 מיליון ל"י.

לפיכך התעוררו ספקות באשר לאפשרות מיזוג החברה עם "פז'ו". בשנה שעברה הסתיים המאזן של "סיטרואן" ברווח של כ־210 מיליון ל"י. החברה טוענת, כי ההפסדים נגרמו בעקבות משבר הנפט.

מנהיג פיני מאשים ממשלתו באנטישמיות

הלסינקי, (ע"ר). — ריינר וסטרהולם, מנהיג המפלגה הפינית "הליגה הנוצרית" האשים את ממשלת ארצו בנטיות אנטישמיות.

בראיון לעתון "אילטאסט" מאשים וסטרהולם את ממשלת המרכז־שמאל של ראש הממשלה קאלבי סורסה בהעדפת הערבים על חשבון הישראלים, בגלל הנפט של העולם הערבי.

מפלגת "הליגה הנוצרית" מיוצגת על ידי 4 צירים בפרלמנט, שבו 200 חברים. הוא אמר: "מן הראוי להזכיר את רדיפת היהודים בידי היטלר, כדי להיווכח לאן מובילה האנטישמיות". עוד אמר: "קיימת סכנה, שהאנטישמיות הנהוגה בקבינט תביא את משפט האלוהים על ארצנו".

רפאל: התשובה מרבין מספקת

נדחתה תביעת א. שרון להופיע בישיבת מרכז המפד"ל

מאת א. כנרתי, סופר "דבר"

ח"כ אריאל שרון פנה אתמול במכתב לראשי המפד"ל, ד"ר י. בורג וד"ר רפאל, לאפשר לו להופיע מחר בישיבת מרכז המפד"ל המתכנסת בתל־אביב, כדי להסביר את השקפתו נגד נסיגה מיהודה ושומרון. ראשי המפד"ל דחו את הפניה.

ד"ר רפאל אמר לי אמש, כי שרון פנה אליו ואל ד"ר בורג: "אולי תזמינו אותי להופיע בפני המרכז שלכם". על כך השיב לו רפאל: "אני חבר עד היום לא קיבלנו הזמנה כזאת מהליכוד".

רפאל אמר, כי הופתע מפנייתו של שרון ולא ידע, אם באמרה היא ברצינות או בהלצה. רפאל ציין, כי בעצתו הופיע שר הבטחון לשעבר משה דיין בפני הנהלת המפד"ל, לפי בקשתה בדיון על המצב הבטחוני.

נמסר, כי בדעתו של שרון היה לבוא למרכז המפד"ל, להסביר את המצב הבטחוני שייתהווה במקרה של נסיגה מיהודה ושומרון וכי על המפד"ל, עם הצטרפותה לממשלה, לא להתמך בנסיגה, אם הדיון בממשלה ובכנסת.

הסתמך על התקדים דיין

נמסר, כי שרון הסתמך על התקדים בעניין זה כאשר הופיע משה דיין, אז שר הבטחון בפני מרכז המפלגה הליברלית שהיתה בגח"ל, בפניה שגח"ל לא יעזוב את ממשלת הליכוד הלאומי.

אין זה מתמבע, כי חברי מרכז מקרב ה"צעירים" במפד"ל וכן חברי "גוש אמונים" ינסו במליאת המרכז לתבוע להיענות לבקשתו של שרון.

התשובה מרבין

בהתייחסו אמש להודעה מחוגי מפ"ם שלא הובטח למפד"ל שר רביעי בממשלה, ע"י ראש הממשלה יצחק רבין, אמר אתמול ח"כ ד"ר יצחק רפאל: "אנו לא מנהלים מו"מ קואליציוני עם מפ"ם אלא עם ראש הממשלה ואנו קיבלנו ממנו בפגישה ביום א', תשובה מספקת".

בשיחה עם סופר "דבר" אמר ח"כ רפאל: "סוכם בפגישה, כי לעשרה צירים שלנו בכנסת מגיע ארבעה שרים בממשלה". ד"ר רפאל הוסיף: "אם הצעירים במפד"ל, לא יילכו איתנו לקואליציה — אז נשאר עם השלושה".

"אם הסיכום לא יקויים — לא נהיה בממשלה"

מזכ"ל המפד"ל צבי ברנשטיין אמר לסופר "דבר", כי "לפי מה שפורסם על תוצאות הפגישה בינינו לבין רבין — הענין ברור בשבילנו, אלא אם כן ראש הממשלה חוזר בו, ממה שסוכם". בהביעו את התקוה, כי רבין לא יחזור בו, אמר מזכ"ל המפד"ל: "אם הסיכום מיום א' עם רבין לא יתקיים — המפד"ל לא יהיה בממשלה".

ראשי המפד"ל שנפגשו ביום א' עם רבין, ועם השר ח. צדוק היו רוצים בפגישה שניה איתו ערב ישיבת מרכז המפד"ל ולשמוע ממנו הבהרות, נוכח ההסתייגויות הפומביות של מפ"ם ול"ע "מההבטחות כביכול" שניתנו ע"י רבין למפד"ל. נמסר, כי פתיחתו של צפרת "הצבאות" בנושא זה, גורמת עצבנות לראשי המפד"ל הפועלים לצירופה לממשלה.

מפ"ם: אין הבטחה למפד"ל

אמש אמר המזכיר המדיני של מפ"ם נפתלי פדר לסופר "דבר", כי "באשר למפ"ם ברורות, כי הידיעות, כאילו הבטיח רבין שר רביעי למפד"ל וכן בקשר למשמעת הקואליציונית בנושא יהודה ושומרון — מקורן במפד"ל וראש הממשלה לא נתן הבטחות כאלה".

פדר התכוון כנראה, לפגישה הלא רשמית של מזכ"ל מפ"ם מאיר תלמי עם ראש הממשלה, אור ליום ג'. בה נאמר לתלמי, כי לא הובטח למפד"ל ארבעה שרים.

פדר אמר, כי מפ"ם עומדת על העקרון של ההסתייגות זר מפד"ל מהתנחלויות בלתי באורשרה. "על צורת ההסתייגות, אפשר יהיה לדון". הוא ציין, כי בנושא ההתנחלויות ביהודה ושומרון צריכה לחול משמעת קואליציונית על כל השותפים בקואליציה.

אשר לשר נוסף למפד"ל, אמר פדר, כי באם יותן למפד"ל שר רביעי, תדרוש מפ"ם שר שלישי.

נודע, כי ראשי ל"ע ביקשו להיפגש עם רבין ולשמוע ממנו הבהרה והאינפורמציה על הפגישה עם המפד"ל, אך רבין מעדיף לקיים פגישה זו וכן עם רי"ג לאחר ההכרעה במרכז המפד"ל.

מורגנתאו צופה מלחמה חדשה

בטוח שלשליחות קיסינג'ר תיכשל

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). — מקהיו אי באביב הבא תפרוץ מלחמה בין ישראל לערבים — נבואה זו השמיע אתמול פרופ' האנס מורגנתאו בהופעה לפני כתבי חוץ בואשינגטון.

מורגנתאו, החולק בחריפות על מדיניות הדטאנט של ד"ר קיסינג'ר ועל הדרך בה מתנהל המו"מ המזרח־תיכוני, הודיע, כי מספר הנפגעים בבלה המה יהיה גדול יותר מבמלחמת אוקטובר, אך ישראל תחזיק מעמד.

מורגנתאו אמר עוד, כי הוא בטוח ששליחותו של קיסינג'ר במזרח־התיכון — תיכשל. בדברו על ביקורו האחרון בישראל אמר שהתרשם עמוקות מההכנות הישראליות למלחמה הבאה ומהרצינות בה מתייחסים לכך מנהיגי ישראל.

בדברו על מסע קיסינג'ר למוסקבה אמר, שמטרתו להבטיח שיתוף פעולה סובייטי בהמשך הבירור המזרח־תיכוני ולמנוע התערבות של מעצמות העל כאשר תפרוץ מלחמה.

ארה"ב איימה בשיגור צנחנים

בהקשר לכך סיפר, שארה"ב איימה על ברה"מ בפני מלחמת אוקטובר שתשלח שתי אוגדות צנחנים לסיני, אם ישלחו הסובייטים כוחות, כדי לכפות על ישראל הפסקת אש. איום זה הניע, לדבריו, את הסובייטים לסגת מכוונתם.

"חרם יהודים"

ג'יימס א. לי, נשיא חברת "גאלף" הזהיר בינתיים ב"אויל אנד גאז ג'ורנל" כי "ארה"ב יכולה לצפות לחרם נפט נוסף מצד מדינות ערב, אם לא יבואו תביעות הערבים לגבי ירושלים על סיפוקן תוך ששה חדשים.

אזהרתו של לי באה לאחר ביקור שלישי שערך השנה במזרח התיכון.

לדברי לי יהיה חרם נוסף "קשה יותר, וממושך יותר מאשר זה אשר הופעל בחודש אוקטובר שעבר".

באותו גליון כתב העתון, כי שגריר ארה"ב בסעודיה, ג'יימס אקינס אמר, כי אין כל ספק שיהיה חרם ערבי נוסף אם תתחדש המלחמה בין ישראל והערבים.

העתון כותב, כי אקינס תיאר כ"דבר הבל" ידיעת עתונות המדווחת לשר הנפט הסעודי אחמד זכי ימאני, שאמר כי מחירים גבוהים יותר לנפט גלמי יבואו כתוצאה מהסדר שלום באזור. "מחיר הנפט אין לו כל קשר עם בעית המזרח התיכון". אמר השגריר.

מפגש "יוצר ויצירתו" עם דוד זכאי

"אין לי בקשה גדולה יותר בערוב ימי, מאשר שבשביל לסדר את חיינו שיהיו לנס ולדוגמא בעיני אנוש ובהגיעות ונדע להנחיל תכונות אלו לבנינו". אמר זקן ההומוריסטים בארץ דוד זכאי במפגש "יוצר ויצירתו" שהתקיים אמש בבית עיריית תל־אביב—יפו מטעם האגף לתרבות. נועד וספרים בעירייה.

דוד זכאי בן ה־88, ממשיך בכתיבת ה"קצרות" — מדור הקבוע ב"דבר" זה עשרות בשנים.

פתח ממלא מקום ראש העיריה יצחק ארצי.

ג. קרסל, אשר הינחה את המסיבה, ציין כי דוד זכאי פירסם את שירו הראשון לפני 70 שנה. אחר כך פירסם שירים נוספים. אולם בשלם לא חתם תחתם את שמו המלא, ואף הכחיש שכתב אותם.

פרופ' דב סדן כינה את הזקן המסיבה "זקן שבחבורות", באחר שהיה פעיל בישוב, בהסתדרות, באגודת הסופרים, באגודת העתונאים ועוד. והזכיר את שקידתו כצופה בכוכבים.

הוא סיפר כי זכאי עלה לארץ באניה אחת עם ברל כצנלסון והיה המזכיר הראשון של הוועד הפועל של ההסתדרות ועורך "הקונטרס" הראשון, בשאון כפלגת "אחדות העבודה" דאז. י. ח. ברנר, יעקב רבינוביץ, יעקב שטיינברג וסופרים אחרים היו מבאי ביתו, וברל כצנלסון, דוד בן־גוריון, דוד רבנו חזלמן שאר היו ידידיו. פרופ' סדן אמר כי טור ה"קצרות" של זכאי הוא אחת הכרוניקות הרצופות של הדור.

העתונאי מיכאל אסף דיבר על היותו של זכאי רב אנפין: "כותב על הארץ, משקיף לשמים, עורך בפשט ובאגדה".

ד"ר דוד ליר אמר כי בטור "קצרות" ניכר חותמו האישי של הסופר. משהו ליר עם חן רב, וכהו היה בסוף הצמצום והקפדה העצמית.

משה שמיר אמר כי דוד זכאי הוא מופת למוסר עתונאי וציבורי.

דוד זכאי השיב למברכים: "לא ליום טוב מכונסים אנו הערב. כי השמים מעלינו מתקדרים ואין יודע מה ילד יום. נחזק אמונתנו בצדקת מעשינו ונהיה מוכנים לכל". (ע)

פיצוץ בצומת גוש־עציון

מטען חומר נפץ התפוצץ אתמול בבוקר בצומת גוש עציון. לא היו נפגעים ולא נגרם כל נזק.

כוחות הבטחון פתחו בחקירה.

בר־לב לרומניה בעניין הקמת מפעלים משותפים

מאת סופר "דבר"

שר המסחר והתעשיה ח. בר־לב עומד לצאת לרומניה והוא יטפל, בין השאר בהקמתם של מפעלים משותפים.

בעבר העלו גם הישראלים וגם הרומנים הצעות להקמת מפעלים משותפים, אך התכניות לא נתקבלו על דעת הצדדים.

בעת ביקורו ברומניה יטפל השר גם בהרחבת הסחר ההדדי המתנהל. באופן חלקי, על בסיס של סחר חליפין. בדיון יועלו גם נושאים פוליטיים.

נציגי אופ"ק התכנסו לעבד שיטה חדשה לתמחיר הנפט

וינה, (וו.פ.). — נציגי 12 מדינות הנפט המאוגדות באופ"ק מתכנסים היום בבירת אוסטריה, כדי להתחיל לעבד שיטת תמחיר ארוכת טווח חדשה לנפט גלמי, במקום הנהוגים המסובכים המקובלים כיום.

השיטה החדשה תביא בחשבון את רמת ההיצע והביקוש, מחירים של מקורות אנרגיה אחרים וכן את תהליך האינפלציה.

כאשר נשאל אחד מפקידי אופ"ק האם פירוש הדבר הוזלת מחירים או העלאתם השיב: "שני הדברים גם יחד אפשריים". ואולם ברור כי יידרשו חדשים אחדים להשלמת התכנית לשיטה החדשה.

פסק הבוררות של ר. גבע לא בוטל

ועדת הבקורת המרכזית לא ביטלה את פסק הבוררות של הבורר ראובן גבע בעניין עובדי מס מקביל במרכז קופת־חולים — על כך מסר אתמול דובר ההסתדרות.

הדובר הבהיר, כי ועדת הבקורת ביטלה את סעיף 10 בזכרון הדברים שבין מרכז קופ"ח לבין ועד העובדים הארצי בדבר מסירת חילוקי הדעות להכרעתו של בורר יחיד, הואיל והוא נוגד את חוקת העבודה לעובדי מוסדות ההסתדרות ועל כן אינו חוקי ואינו תופס.

ברנשטיין הגיע לסדרת קונצרטים

קטע מן היצירה החדשה שחיבר ליאונרד ברנשטיין "הדיבוק" ינוגן במסגרת סדרה של תשעה קונצרטים שבה יופיע יחד עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית. כך מסר האמן, בהגיעו אמש מלונדון.

ספורט טוטו
טוטו
השבוע זכה ב"טוטו" עובד מדינה, תושב קרית מטלון פ"ת
ב־260,000 ל"י
מינימום לכל הפרסים 500,000 ל"י
מינימום הפרס הראשון 250,000 ל"י
מהר — המועד האחרון למסירת הטפסים
עשה לך מנהג קבוע — מלא טוטו בכל שבוע!
המועצה להסדר ההימורים בספורט

בפתיחת ועידת הקונסרבטיבים

רבין: מאבקים לחיים לשלום ולהגשמת האחדות היהודית

ראש הממשלה יצחק רבין, אמר אמש, כי ישראל עומדת עתה בפני שלושה מאבקים עיקריים — המאבק לשלום, המאבק לחיים והמאבק להגשמת האחדות היהודית.

בפתח הועידה ה־10 של איגוד בתי הכנסת העולמי של הקונסרבטיבים, שהתקיים בירושלים אמר ראש הממשלה: "אינני רוצה לנבא מה יהיו החלטות הפיסגה הערבית ברבאט. אם נשפט לפי מה שאנו שומעים באמצעי התקשורת — הרי המצב לא מעודד. אבל אם יחליטו מדינות ערב, כי הן מוכנות לשלום הרי אנו נהיה יותר ממאושרים".

רבין דיבר לפני כ־500 צירים מ־11 ארצות, אשר הגיעו לישראל כדי להשתתף בועידה הנערכת זו הפעם השלישית ברציפות בישראל. הם מייצגים כ־900 בתי כנסת וכ־2 מיליון יהודים מכל רחבי העולם. "מהצית קיומנו כאן, הדגיש רבין, היא לבנות מדינה יהודית, לפתח ערכים יהודיים. אבל יש לעשות זאת במצב של שלום".

לדעת רבין, חייב הסכם שלום עם מדינות ערב להכיל חמישה יסודות עיקריים: 1) הכרה ערבית בקיום מדינת ישראל כמדינה יהודית עצמאית. 2) השלום יושג על־ידי הצדדים בהסכם. 3) גבולות ישראל יהיו בני־הגנה. 4) גבולות השלום יהיו פתוחים לתנועת אנשים ולחילופי מידע. 5) ייפתרו כל הבעיות בין הצדדים, כולל הבעיה הפלשתינאית.

להלן המשיך רבין כי לפני ישראל עומדות כיום שתי אפשרויות — לפעול בדרך של מו"מ פוליטי עם שכנינו או להאלץ להלחם. "אנו חפצים לפעול בדרך הנורמלית של מו"מ אבל אם לא נגיע לשלום בדרך זו ונאלץ להלחם — נעשה זאת. ולשם כך עלינו להיות מוכנים וחזקים מבחינה צבאית".

בסיום דבריו קידם ראש הממשלה בברכה את באי הועידה וקרא להם לתרום לפתרון הבעיות של קיום וחיזוק היהדות בתפוצות ומציאת מובן לחיים יהודיים במדינת היהודים בישראל.

צדוק: הגיור עניין הלכתי

שר המשפטים חיים צדוק, בירך את הועידה. ואמר כי היהדות הקונסרבטיבית היא אחת מאבני היסוד של יהדות התפוצה העומדת בפרץ נגד ההתבוללות. "תנועתכם היתה מן הראשונים אשר עשו את היהדות לכוח משיכה עבור היהודי המודרני. כמו כן היו תמיד מנהיגי היהדות הקונסרבטיבית בין ראשי הציונים".

בשאלת "מיהו יהודי", חיוה צדוק את דעתו כי אין ספק שהגיור הוא ענין הלכתי, ואין זה מתפקידה של מערכת החוק הממלכתי של מדינת ישראל לפרש את התפיסה ההלכתית לצרכי החוק החילוני, או להעניק עדיפות לקבוצה דתית אחת על פני אחרת. "הממשלה תפעל מתוך החלטיות במטרה למצוא נוסחה שתתקבל על דעת האסכולות השונות של המחשבה היהודית ובקש את סיועכם בענין זה" — אמר שר המשפטים. (ע)

האם מתיישב שירו של ח"כ זיאד מרקיח עם הצהרת האמונים?

מאת סופר "דבר" בכנסת

ועדת הכנסת תדון בשבוע הבא בהצעתו של א. לין מ"הליכוד". לדון אם שירו של חבר הכנסת זיאד תושיק מ"רק"ח. "שיר הלל וגבורה לבאות ערב שהביסו בגבורתם את צה"ל" מתיישב עם הצהרת האמונים שלו כחבר כנסת.

בעשור הבא לא יוקמו אוניברסיטאות

מאת סופר "דבר"

בעשור הבא לא תקים הממשלה אוניברסיטאות חדשות — אמר אתמול שר החינוך אהרון ידלין בישיבת המועצה להשכלה גבוהה שהתקיימה בירושלים.

השר אמר כי יש להכשיר מרצים נוספים ולהקים מכללות אזוריות. אך יש למנוע אינפלציה של מוסדות השכלה גבוהה.

המועצה להשכלה גבוהה הסמיכה את האוניברסיטה על שם בן גוריון להעניק תואר שני לסטודנטים במדעי הטבע ובטכנולוגיה. כן החליטה עקרונית לאפשר לבית הספר הגבוה לטכנולוגיה בירושלים להעניק תואר ראשון.

בחודש הבא תקיים המועצה ישיבה מיוחדת והדיון במדיניות לגבי המכללות.

עפ"י צווים שפורסמו אתמול יחולו שינויים רבים בנציגויות הדיפלומטיות של מצרים ועשרים רבים יעברו מתפקידיהם.

בליגה לכדורסל

מכבי ת"א ניצחה את הפועל ר"ג (81:102)

מאת סופר "דבר"

קבוצת הכדורסל של מכבי ת"א ניצחה אמש ביד־אליהו את קבוצת הפועל ר"ג בתוצאה 81:102 (41:46) במשחק מוקדם בליגה הלאומית שהוקדם בגלל משחקי הפועל ר"ג בגביע אירופה.

כדורסלני הפועל ר"ג, בשורותיהם הופיעו האמריקאים גומליב ורייקין (שהפתיעו בחולשתם), היו יריב שקול למכבי ת"א בכל המחצית הראשונה. אולם פתיחה מהירה של מכבי ת"א, שהתבססה על השחקנים שורץ, גיזמרק ושאבי, מוטטה את הרמת־גנים, כאשר תוך שתי דקות (20—22) הועמדה התוצאה על 45:58. בהמשך נשמר הפער ולקראת הסיום הוא אף הוגדל.

הטובים בקבוצה המנצחת היו ברודי ומנקין ואילו בר"ג בלטו קפלן והנן קרן.

ספורט

קלעו למכבי ת"א: ברודי (23), מנקין (17), ברקוביץ (11), ארואסטי (10), אבישר (9), שורץ וקורן (8 כ"א), שאבי (6) גוזמרק (5), לויה (3), וחמו (2).

להפועל ר"ג: קפלן (27), קרן (22), זילברמן (14), גומליב (8), אקרס (4), רייקין, בלום וצ'רנובסקי (2 כ"א).

שיפוטם של הסון וטייבלום לעיני 6000 צופים היה רצוף אותו.

ההסת' מחייבת הסכם עם המעסיקים לניידות עובדים בעתות־חירום

המחלקה לאיגוד מקצועי ההסתדרותית החליטה אתמול לפתוח במו"מ עם משרד העבודה ועם לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, במגמה להגיע להסכם מסגרת ארצי להבטחת ניידות עובדים בשעת חירום.

יו"ר המחלקה א. אברמוביץ הודיע כי ההצעה שתגובש תובא לאישור למליאת המחלקה.

ש. ויטלזון אמר כי מטרת ההסכם המוצע היא להבטיח ניידות ומניעת של עובדים בשעת חירום בלי לנתק את הקשר המשפטי בין העובד למעבידו הקבוע. מוצע לקבוע שעובדים אשר מעבידיהם אינם יכולים לספק להם עבודה בתקופת החירום יקבלו חופשה ללא תשלום, וכל זכויותיהם יישמרו. הם יהיו רשאים לעבוד במקום אחר, לקבל דמי אבטלה או לעבור הכשרה מקצועית.

כל משתתפי הדיון פרט לאחד הביעו התנגדות לחקיקה בעניין זה וצדדו בהסכם בין ההסתדרות והמעסיקים.

בדיון השתתפו: ש. זרבבר, ר. אופק, ח. מאירי, ז. שי, י. בר אבא (שהסתייג), ב. צ. זילברמן, י. ליטבק, א. ברקהרט, ד. נחום, ש. גרדשטיין וס. בכרך.

בעצרת התייחדות בחיפה

הרב גורן: לא להתאבל אלא להפיק לקחים

"עם שאינו מוכן להלחם על תורתו אינו זכאי לחירות. בנינו היקרים שלחמו במלחמת יום הכיפורים ידעו זאת ונפלו כשאמת זו עמדה לנגד עיניהם" — אמר אתמול הרב הראשי לישראל, הרב שלמה גורן בעצרת התייחדות שנערכה בבית שבנבר בחיפה על ידי "יד לבנים" העירונית.

הרב גורן הטעים כי במלחמה זו הוכיחו דווקא הלוחמים ברמה הנמוכה את עצמם. אמנם המכונה הגדולה לא פעלה כפי שציפו שהיא תפעל, אמר הרב, אבל חלקיה הקטנים של המכונה — אם היה זה הטייס, הטנקיסט או איש חיל הרגלים התלכדו למכונה צבאית שפעלה בגבורה ונופת.

הרב גורן הוסיף כי כיום, לאחר 12 חודש, חייבים אנו לא להתאבל, אלא להפיק לקחים. ובנפשנו הדבר אל לנו לחשוש מפני מבחנים חדשים בעתיד. הרב סיף הרב בציינו כי הוא מקווה שלא יגיעו. הוא הביע את בטחונו כי הנוער שלנו יתעלה כבר עבר כל אימת שגורל העם תלוי על לשון המאזניים.

ראש עיריית חיפה, י. אלמוגי, אמר בעצרת כי מלחמת יום הכיפורים על המחיר הנבחון שהיו בה, שינתה את הווה שלנו, ויצרה בכך תפנית היסטורית. הוא קרא לציבור להשתחרר מההלם, לצאת מהדכדוך וללמוד להיות מוכנים לכל וגם לשלום.

בן דיבור הסופר יגאל מוסינזון ועו"ד נפתלי ליפשיץ שהביא את דבר המשפחות השכולות. (ע)

פרופ' פדה

ההטבות לרופאים גרמו הרס המקצוע

מאת סופר "דבר"

פרופ' ברוך פדה מנכ"ל משרד הבריאות אמר אתמול כי מאז הקמת המדינה חל עירעור במצב הרפואה בארץ. המצב החמיר כאשר הונהג תשלום מיוחד עבור תורנויות וכוננויות. לדעתו ההטבות לרופאים באמצעות תורנויות וכוננויות גרמו להרס המקצוע.

פרופ' פדה, שהופיע לפני ועדת השירותים של הכנסת, הוסיף כי הדבר מגיע עד כדי אי־אמון הציבור. שביכולתו לקבל שירות נאות בדרך המקובלת. בתגובה פרופ' פדה הטעים כי אפשר להתגבר על המצב רק בשיתוף פעולה עם הציבור והגברת מודעותו לנושא.

גמסי: הטנק יישאר נשק המחץ

מאת סופר "דבר" לעניינים ערביים

הרמטכ"ל המצרי גנראל גמסי סבור, כי הטנק יישאר כוח המחץ הראשון במעלה בחזיתות היבשה ותפקידיו ההתקפיים אף יילכו ויתרחבו עם הכנסת שיפורים שונים בשריון.

בשיחה עם חיילים מצריים בגדה המזרחית, המובאת בעתון הלבנוני "אל אנואר" אמר גמסי, כי תפקיד הטנק לא הסתיים. כדעת פרשנים אחדים. הוא סבור, כי לטנק יהיה עצמת האש היעילה והחזקה ביותר גם במלחמות העתיד. בפרט ולאחר שיצויד איתו בכוח אש ובכושר תנועה גדולים יותר. לדבריו. כבר החלה ארה"ב בשיפור הטנקים שלה. לאור לקחי מלחמת אוקטובר.

את דבריו סיים גמסי בהסבירו, כי חוות דעת זו איננה נובעת מהעובדה שהוא עצמו קצין שריון והיה.

מבקרי־חורף בשטחים ביקשו לעבוד בישראל

רבים ממבקרי החורף העומדים להגיע מהארצות השכנות לגדה, ביקשו מקרוביהם וידידיהם להשיג עבורם רשיונות לעבוד בישראל.

ביקורי החורף יתחילו ב־1 בנובמבר ולפי המתוכנן יימשכו כחודש ימים. אולם רבים מן המתכוונים לבקר ולעבוד בארץ ביקשו להאריך את תקופת שהותם בישראל, כדי שיוכלו להשתכר סכומי כסף גדולים יותר לפני שובם לארצותיהם.

בביקורים הקודמים הקיץ, שנמשכו שלושה חדשים, הרשו שלטונות הממשלה למבקרים החפצים בכך לעבוד בשטח ישראל. ואכן רבים, בעיקר סטודנטים, עבדו אז בבנין והשתכרו יפה. השמועות על שפע העבודות בישראל גרמו עתה לקראת ביקורי החורף ללחץ של מבקרים המבקשים להגיע לגדה. המבקרים היוצאים מחליפים את הכסף הישראלי במטבע חוץ אצל חלפנים מקומיים. (ע)

דבר DAVAR

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן

המו"ל — "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 266141 (6 קווים).

סניפים: תל־אביב, בית "דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141. ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים: 3—231251. חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 3—2—642122.

משפט בצרפת על רקע השאלה האם אחראים היהודים לצליבת ישו

טרויה (יופי"ע). — משפט על רקע השאלה — האם צלבו היהודים את ישו — נפתח בעיר הצרפתית טרוי. עורך הדין ז'אק איסורני, מאשים את האב דורל דה־נאנס. כי השמיץ אותו, לאחר שפירסם ב־1967 ספר "משפטו האמיתי של ישו". בספר זה הוא מטיל את האחריות לצליבתו על הרומאים וקובע, כי היהודים אינם אשמים, על אף העובדה שבמשך קרוב לאלפיים שנה הם נרדפו כאחראים כביכול לצליבת ישו.

האב דה־נאנס טען בבית המשפט, כי לא השמיץ את הפרקליט הפאריסאי. אך ציין כי איסורני, המציג עצמו כנוצרי, חולק בספרו על הכתוב בברית החדשה. "לאור העובדה שהברית החדשה היא המקור היחיד שעל פיו מותר לנתח את משפטו של ישו, נהג איסורני ככופר ההתכחש לכל היסודות של הכנסיה הקתולית", טען הנאשם.

"היהדות — דת כוזבת"

ב־1973 כתב דה־נאנס מאמר בכתב עת קתולי, בו תיאר את היהדות כ"דת כוזבת שהיא אנטי נוצרית ועל כן מן ההכרח שטנית". הוא טען גם, כי איסורני פועל כזייפן על ידי סילוף הברית החדשה.

הפרקליט הגיש נגד הכומר תביעת פיצויים בסך 10,000 פרנקים.

הכומר בן ה־50, שגינה בספרו את האפיפיור פאולוס הששי, הגן על דעותיו בקשר עם אחריותם של היהודים למותו של ישו. הוא אמר כי שופטיו היהודים של ישו ידעו כי הוא "בן האל" כאשר דנו אותו למוות ועל כן הם אחראים לרצח אל.

"תצדיקו מכה היהודים"

איסורני הצהיר בבית המשפט "אם לא תרשיעו את האב דה נאנס, תצדיקו את קריאתו של קנאי לשנאה ומכה על כל תצדיקו את מכה היהודים".

השופט החליט לתת את פסק הדין ב־11 בנובמבר.

הגיעו דגמי אופל 75
OPEL 75
הסוכנים הבלעדיים: ליאו גולדברג בע"מ
GM

יזורז פינוי משפחת פיין הישראלית ממרכז קליטה בקטמון

מאת טוביה מנדלסון, סופר „דבר" בירושלים

מחלקת העליה בסוכנות היהודית ביקשה אתמול ממנכ"ל משרד הקליטה למצוא פתרון דיור למשפחת פיין הישראלית, המתגוררת במרכז הקליטה בקטמון, ואשר לא נענתה עד עתה לצווי הפינוי שהוצאו נגדה.

כזכור הודיעה אתמול דוברת המחלקה כי ב־1 בנובמבר תפונה המשפחה בכוח אם לא תעזוב את הדירה עד אז. בעקבות פירסום הידיעה הוחלט למצוא פתרון לבעיית הדיור של משפחת פיין.

נודע לי כי משפחת פיין סיימה מזמן את תקופת הזכאות שלה לזכויות המוענקות לעולים חדשים. בזמנו ביקש יו"ר הנהלת הסוכנות א. ל. פינקוס לשכן אותה זמנית במרכז הקליטה. היא שוכנה שם ביוזמת מנכ"ל הסוכנות משה ריבלין. עברה תקופה ממושכת המשפחה לא עזבה את מרכז הקליטה. הפניות מצד מחלקת העליה של הסוכנות לא הועילו ואף לא צווי־פינוי.

ממשרד הקליטה נאמר לי אתמול כי ייתכן שהדרישה לתת למשפחה דיור תועבר לוועדת הערעורים של המשרד. מנכ"ל משרד הקליטה ת. שרמן עדיין לא הודיע איך להיענות לפניית מחלקת העליה.

סערה בסוכנות

פירסום הידיעה ב„דבר" על ההחלטה לפנות את משפחת פיין ב־1 בנובמבר עוררה סערה ורוגז בצמרת הסוכנות היהודית. אתמול התקיימה שיחה בין מנכ"ל הסוכנות משה ריבלין ובין מנכ"ל מחלקת העליה עוזי נרקיס על רקע זה. מקור בכיר בסוכנות היהודית התבטא אתמול בחריפות רבה נגד נרקיס מאחר שהידיעה נמסרה לפירסום בידי דוברת מחלקת העליה. נראה שפירסום הידיעה יזרז את הטיפול במשפחת פיין, ויעשו מאמצים לסייע לה למצוא דיור.

אתמול אמרה דוברת המחלקה שוב כי המשפחה תפונה ממרכז הקליטה אם לא ימצא לה פתרון ואם היא תתמיד בסירובה לעזוב אותו.

הדוברת במחלקת העליה: ניסו ומנסים להציע פתרונות למשפחת פיין

מחלקת העליה בסוכנות היהודית ניסתה ועדיין מנסה להציע פתרונות שיתקבלו על דעתה של משפחת פיין כדי שתעזוב את מרכז הקליטה בקטמון — מסרה אמש דוברת מחלקת העליה.

לנסיונות אלה למצוא סידור למשפחה — הוסיפה הדוברת — אין כל קשר לפרסום הידיעה ב„דבר" כפי שהופיעה אתמול. פרסום הידיעה לא עורר שום סערות בצמרת הסוכנות, כיוון שהעניין ידוע ונמצא כל הזמן בטיפול.

סובסידיה של 19.2 מיליון ל"י אושרה ל„דן"

מאת סופר „דבר"

ועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול את הצעת שר התחבורה למתן סובסידיה בסך 19.2 מיליון לירות לקואופרטיב „דן".

שר התחבורה מסר לוועדה כי בשעה זו עוסקת ועדה בראשות דוד גולומב בבדיקת מערכת היחסים שבין הממשלה לבין הקואופרטיבים לתחבורה.

בדיון העלו חברי הוועדה את השגותיהם. חלק מחברי הוועדה עירער על המבנה המונופוליסטי של התחבורה הציבורית בארץ.

יושב ראש הוועדה י. קרגמן תבע — והשר נענה לכך — שכל ההתחייבויות הכספיות הניתנות לקואופרטיבים כרוכות במשא ומתן על האיחוד. הסובסידיות שאישרה ועדת הכספים יובאו לדיון מוקדם בוועדה.

„לברה"מ היתה ידיעה מוקדמת על כוונת המצרים לפתוח במלחמה"

וואשינגטון (יו. פ.). — לברה"מ היתה ידיעה מוקדמת על כוונת מצרים לפתוח במלחמה ב־אוקטובר אשתקד והסובייטים הסתירו מידע זה מארה"ב — כך אמר אתמול פרופ' אורי רענן באוניברסיטת טאפטס בסמינר של מומחים לבעיות הדטאנט.

רענן אמר, כי 24 שעות לאחר פרוץ הקרבות כבר הגיעו אניות אספקה סובייטיות לנמל אלכסנדריה; שבוע לפני המלחמה שיגרו הסובייטים לווייני־ריגול מיוחדים לחלל וכמה שבועות לפני המלחמה הוחלפו אנשי צבא סובייטיים שהפעילו ציוד מתוחכם במצרים בחיילים מצפון קוריאה ומצפון וייטנאם.

רענן אמר, כי בשבוע הראשון של הקרבות השתתפו אנשי צבא סובייטיים באופן פעיל בלחימה בחזית הגולן.

יהודים מברה"מ לקיסינג'ר ולג'קסון: נמשכות ההטרדות

מוסקוה (א.פ. ויו.פי.). — שלושה אנשי הקהילה היהודיים העורכים עתה שביתת רעב במוסקוה שיגרו אתמול מכתבים לד"ר הנרי קיסינג'ר והסנאטור ג'קסון ובהם מחאה על שהשלטונות הסובייטיים ממשיכים לרדוף אותם על שביקשו לעלות לישראל.

שביתת־הרעב של השלושה החלה ב־16 באוקטובר והיא אמורה להימשך 12 יום. השלושה מציינים במכתביהם, כי השלטונות מנתקים את שיחות הטלפון שלהם כאשר הם מבקשים להודיע לאנשים אחרים על השביתה.

השלושה הם פליקס קנדל, קאסוב, התסריטאי של סידרת סרטים מצויירים פופולאריים; הצלם מיכאל סוסלוב שזכה לפרס בפסטיבאל סאן־פראנציסקו והעתונאי יבגני ברש.

„ההבטחות אינן מספקות — דרושות אשרות"

השלושה מדגישים, כי ההטרדות נגדם נמשכות על אף השגת ההסכם האמריקאי־סובייטי בעניין העליה. „הבטחות אינן מספקות אותנו", כותבים השלושה, „דרושות לנו רק אשרות יציאה".

הטרדות נגד וורונל

נינה וורונל, רעייתו של הפיסיקאי היהודי הנודע אלכסנדר וורונל העבירה בינתיים הודעה לעתונאים המערביים במוסקוה, כי השלטונות חידשו את ההטרדות נגד בעלה. היא מסרה, שאיימו עליה כי בעלה יועמד לדין באשמת „טפילות" או בגין העובדה שהינו מובטל מעבודה. וורונל בן ה־43 אינו מצליח להשיג עבודה במקצועו מאז פוטר מן המכון הפיסיקאי במוסקוה ב־מארס 1972, כאשר הגיש בקשה לעלות לישראל. הוא נמצא כרגע באיזור קרים בנסיון להשיג שם משרה.

126 יהודים פנו לפורד בעניין ד"ר שטרן

בתוך כך פנו 126 יהודים מ־13 ערים בברה"מ בעצומה אל הנשיא פורד בבקשה שיתערב לטובתו של ד"ר מיכאל שטרן, יהודי מאוקראינה, המועמד למשפט מבריים משום שאחד מבניו ביקש לעלות לישראל. שטרן, האנדוקרינולוג מהעיר ויניצה מואשם, כי קיבל שוחד וכי חילק שלא כהלכה תרופות מסוכנות. הוא נעצר במאי.

המדען הסובייטי הלא־יהודי אנדריי סחרוב שיגר בינתיים גם הוא מכתב גלוי לג'קסון ולקיסינג'ר בו דרישה שיינתנו ערובות חוקיות להסכם הסובייטי־אמריקאי להקלת ההגירה. סחרוב מצהיר כי יהיה ההסכם לגבי מספר המהגרים אשר יהיה — עדיין יישאר האזרח הסובייטי נתון לחסדי השרירות הביורוקראטית.

התורכים והיוונים בקפריסין החליפו אתמול שבויים נוספים על אף העובדה שלשום שוב היו חילופי יריות, תוך הפעלת מרגמות ומקלעים בניקוסיה.

טלפון אוטומטי מרכז פניות למחלקת העליה בסן־פרנציסקו

מאת טוביה מנדלסון, סופר „דבר"

שירות טלפון אוטומטי הופעל בתחילת ספטמבר במשרד העליה של הסוכנות בסן־פרנציסקו. המכשיר משדר הודעה מוקלטת בת שלושים שניות המספרת על עבודת השליחים ומזמינה את המטלפנים להשאיר את כתובותיהם או את מספרי־הטלפון שלהם.

בחמישה שבועות נרשמו על הקלטת הקבועה במכונה קרוב לארבע מאות שיחות נכנסות. למעלה ממאה פונים הכתיבו את שמותיהם, כתובותיהם וחלקם השאירו מספרי טלפון. במשרד העליה הוכן חוזר מיוחד למטלפנים, הנשלח אליהם. אחדים כבר ביקשו להתקבל לראיונות אישיים.

הטלפון האוטומטי מופעל שבעה ימים בשבוע, עשרים וארבע שעות ביממה. כל בוקר מאזינים עובדי המשרד לשיחות שנתקבלו, ושולחים את החומר או מתקשרים. בין היתר נתקבלה שיחה מעורך תחנת טלוויזיה מקומית של אי.בי.סי. אשר ביקש לדעת מה מסתתר מאחורי הטלפון המסתורי. צוות התחנה עומד לערוך תכנית על משרד העליה במקום.

האפיפיור הקים ועדה ליחסי הכנסיה עם היהודים

מאת ג'ולי דרזנר, סופר „דבר" באיטליה

רומא (מיוחד ל„דבר"). — האפיפיור פאולוס השישי נקט אתמול צעד חשוב כלפי היהדות בהקימו ועדה מיוחדת ליחסי הכנסיה הקאתולית עם היהודים.

בהודעה שמסר דובר הואטיקן פרופ' אלסנדריני נאמר, כי הוועדה החדשה תהיה גוף מיוחד בוואטיקן אך תהיה קשורה ל„מזכירות לחיזוק האחדות הנוצרית". במזכירות זו הוקם משרד מיוחד ליחסים עם היהודים כאן הועידה האקומנית השניה. נשיא המזכירות הוא הקרדינאל ג'ון וילבראנדס יהיה גם נשיא הוועדה החדשה ומזכיר המזכירות מונסיניור צ'ארלס מולר יהיה סגן נשיא הוועדה. כמזכיר הוועדה ליחסים עם היהודים מונה הצרפתי מונסיניור פייר דה־קונטנסון.

אלסנדריני הדגיש אתמול, כי ההצעה להקים את הוועדה החדשה באה מצד „ועדת הקישור הבין־לאומית בין הכנסיה־הקאתולית וההיהדות העולמית". בגוף זה מיוצגים בין השאר הקונגרס היהודי העולמי, הוועד היהודי האמריקני ו„בני ברית". וכינוסו האחרון היה באנטוורפן ב־1973.

אתמול נודע כי הכינוס הבא של „ועדת הקישור" בהשתתפות נציגי הכנסיה יתקיים בחורף הקרוב ברומא.

הוועדה החדשה תפעל — לפי אלסנדריני — בשיתוף הגורמים הפועלים לשיפור היחסים הנוצריים־יהודיים, תחליף מידע ותחפש עזרה בהתאם להצהרת הואטיקן על היחס ליהודים.

נודע כי תוקם בוואטיקן גם ועדה מקבילה ליחסים עם המוסלמים. היא תהיה קשורה למזכירות הוואטיקן ללא־נוצרים שבראשות קרדינאל פינידולי, שביקר באחרונה במזרח התיכון ונפגש עם המלך פייצל.

למעונינים בהבראה בעונת הסתיו

לצערנו עדיין אין אנו יכולים להיענות לכל דורשי ההבראה ברוב מוסדותינו. על כן אנו ממליצים על המוסדות, שבהם אפשר ביתר קלות להשיג מקום:

בית־נופש במעלות מן המפוארים במוסדותינו, מיזוג אויר חימום מרכזי, בריכת שחיה. טל' 04-979219.

מלון „רהפיר" בשבי־ציון. מלון „מוריה אילת" — באילת.

שני המלונות האלה סמוכים לחוף הים, כל החדרים בהם ממוזגי־אויר ויש בתחומיהם בריכות שחיה.

קופת־חולים קשורה בהסכם עם שני בתי־מלון אלה ולחברים מוענקת הנחה ניכרת בתעריפי האירוח.

פרטים והרשמה בסניפי קופת־חולים, או במחלקת ההבראה של מרכז קופת־חולים תל־אביב, רח' ארלוזורוב 101, טל' 262211. שם אפשר גם לקבל מידע על בתי־הבראה אחרים.

נופש ותרבות הגוף

בחוגים לבריאות הגוף, הנערכים בבית יערי בביתן אהרן, נשארו עוד מקומות מעטים במחזורים:

במחזור ב' 3 בנובמבר עד 10 בו.

במחזור ד' מיום 10 בנובמבר עד 17 בו.

במחזור ה' מיום 17 בנובמבר עד 24 בו.

ההרשמה:

בבית ההבראה של עובדי המדינה בביתן אהרן ישירות בכתב או בטלפונים 053—24059, 053—24293.

מרכז קופת־חולים

אשה נדונה למאסר ממושך על רצח גבר שאנס אותה

מונטרי (ע"ר). — אינז גארסיה (בתמונה מימין), שהפכה לגיבורה בעיני פעילות „התנועה לשחרור האשה" כאשר הרגה בירייות את אחד מבין שני האנשים שאנסו אותה — נידונה אתמול למאסר של חמש שנים עד מאסר עולם.

האשה, בת ה־30, הודתה, כי הרגה בירייות את מיגאל חימנז בן ה־21.

אינז גארסיה, אם לבן, לקחה את סיגריה ואת חבר המושבעים כאשר הצהירה מעל דוכן העדים: „הרגתי את המנוול והייתי שמחה אילו עלה בידי להרוג גם את השני".

היא טענה בבית המשפט כי הגנה על כבודה וכי היתה שרויה במצב נפשי קשה לאחר האונס.

השופט הצהיר כמה וכמה פעמים במהלך המשפט שזה משפט רצח ולא משפט בקשר לאונס. הוא כינה את גב' גארסיה „ביידית", בהתייחסו לעבודה שיצאה, כעוזרת בדוגמת רוצחת. כמו כן את שני האנשים שאנסו אותה. השופט הצביע על העובדה, כי לאיש שנהרג לא ניתנה האפשרות לעמוד למשפט.

בהודיעו על פסק הדין אמר השופט כי היא מבקש להודיע לאלפי הנשים שהתחבו על עצמה לתמיכה באינז גארסיה, כי ארה"ב היא „ממשלה של החוק ולא ממשלה של קברים".

פנטזיה של מרוצי סוסים וגמלים, נערכה אתמול מצפון לבאר שבע.

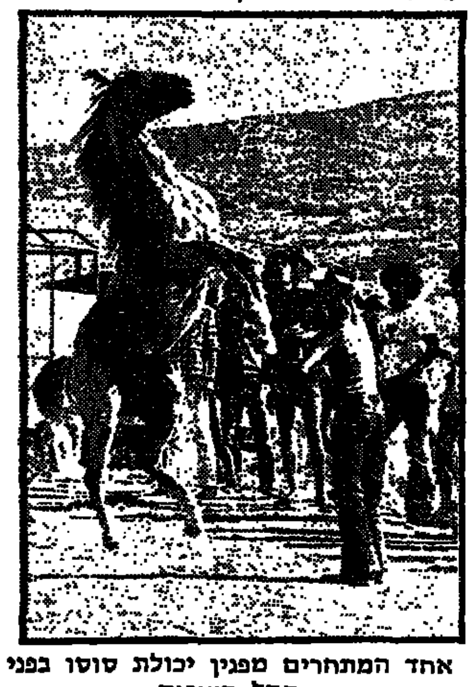

אחד המתחרים מפגין יכולת סוסו בפני קהל הצופים

יעל מנדל מתל־אביב הזוכה בתחרויות לנשים.

פרופ' יוג'ין רוסטוב

המערב מידרדר לשואה בהססנותו נוכח סחטנות הנפט הערבית

ניו־יורק (עמסדיא). — פרופ' יוג'ין רוסטוב מאוניברסיטת ייל ונשיא אגודת הברית האטלנטית, הביע את דעתו, כי ארה"ב ובנות בריתה המערביות מתדרדרות לשואה נוכח תגובותיהן ההססניות לסחיטת הכספים הענקית של המדינות המפיקות נפט ונוכח האסטרטגיה המאיימת של ברית המועצות במזרח הקרוב.

דבריו של רוסטוב בעניין זה בפני מושב האגודה באוטווה, נתפרסמו היום ב„ניו־יורק טיימס".

לדברי רוסטוב, מלחמת יום הכיפורים הוותה מלחמה מוחצת ויסודית של הסובייטים כלפי ארגון נאט"ו, במטרה לאגוף את כוחות ברית זו במרכז אירופה, להפריד את אירופה מארה"ב ולהעביר את משאבי אירופה לשליטה סובייטית. מטרה נוספת היתה סילוקה של ארצות הברית מן המזרח התיכון".

„מלחמה זו היתה צעד אסטרטגי ולא טקטי. למעשה, היה זה איום ללב עמדותינו", הצהיר. לדעתו, התכנית הסובייטית ב־1973 היתה בדיוק כמו תכניתם ב־1967 אך בהיקף גדול יותר והיא כמעט הצליחה.

לדברי רוסטוב, לא נראה עתה סיכוי לביצוע החלטת מועצת הבטחון מאוקטובר 1973, האומרת כי על הצדדים לעשות שלום לפני נסיגת ישראל מקווי הפסקת האש. „במקום זאת אנו קוראים על מגעים עקרים שתכליתם לשכנע את ישראל כי תסכים על הסכמי הפרדה נוספים ללא שלום. זו אותה פורמולה מסוכנת של 1957, שאיפשרה את הגדלת ההשפעה הסובייטית באיזור", דגיש.

האוניברסיטאות יחוייבו לשתף האוצר בחתימת הסכמי שכר

מאת א. גבע, סופר „דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה יפרסם בקרוב נוסח של סעיף האוסר על המוסדות להשכלה גבוהה לחתום על הסכם שכר בלי שיתוף האוצר, והמוסדות להשכלה גבוהה יתבקשו לכלול את הסעיף בתקנותיהם.

בשעתו הסכימו המוסדות להשכלה גבוהה לתת תשלומים חריגים לסגל האקדמי.

מדובר במיוחד בתוספת רכב, שהתברר כי המוסדות להשכלה גבוהה שילמו אותה גם לאנשים שאין להם מכונית. ועתה ביקשו לכלול את תוספת הרכב במשכורת הרגילה ולהגדיל את התוספת כדי שלא יפחת התשלום נטו. המוסדות להשכלה גבוהה חתמו על הסדר זה מאחורי גבו של האוצר.

הסכום שמדובר בו הוא 7 מיליון ל"י בלבד אך משרדי האוצר והחינוך החליטו להיות תקיפים בעניין זה ולהגביר את הפיקוח על המוסדות להשכלה גבוהה.

ייתכן שהיועץ המשפטי יציע לכל מוסד נוסח מיוחד לסעיף האמור, בהתאם לסעיפים האחרים שבתקנונו. המוסדות להשכלה גבוהה יתבקשו לאשר את השינוי בתקנון עד 1 באפריל.

גולדמן: העולם המערבי יחדל לתת דעתו על בעיות העם היהודי

בישיבת מזכירות תנועת העבודה הציונית שהתקיימה בתל־אביב אמר נשיא הקונגרס היהודי העולמי ד"ר נחום גולדמן כי יש לדאוג ליהודי ברה"מ שלא ייצאו ממנה, ולאפשר להם לחיות חיים יהודיים.

לדעתו יסכימו השלטונות הסובייטיים לשפר את התנאים התרבותיים והחברתיים של היהודים בברה"מ.

גולדמן אמר כי עם סיום עידן השפע של העולם המערבי יש להניח שבני המערב יהיו טרודים בבעיותיהם ולא יתנו את דעתם על הבעיות של העם היהודי. דעת הקהל במערב נעשית אדישה לגבי היהודים. על כן על הקונגרס היהודי העולמי למלא תפקיד חשוב יותר, וקודם כל עליו לפעול למען אחדות העם היהודי — אמר גולדמן. הוא אמר כי נציגי הקונגרס ייפגשו עם חברי ממשלת ישראל לדון בתיאום פעולותיהם.

יו"ר הנהלת ההסתדרות הציונית פנחס ספיר אמר כי יש צורך בדמוקראטיזציה של מוסדות הקונגרס. מזכיר תנועת העבודה הציונית יצחק קורן אמר כי על מדינת ישראל לשתף את יהודי התפוצות בהכרעות הנוגעות גם להם, כמו בענייני חינוך יהודי ובענייני דת ומדינה. הוא דרש להביא לשינויים במבנה הקונגרס היהודי העולמי ולתת בו ייצוג ל־100,000 עולי ברה"מ.

סע בקוים המהירים של אגד
קוים ללא עצירה
קוי NON-STOP
תל אביב-באר שבע-תל אביב קו 369
בדרך המקוצרת דרך כביש בית-קמה
תל אביב-חיפה-תל אביב קו 901
תל אביב-ירושלים-תל אביב קו 405
חסוך בכסף חסוך בזמן סע
NON-STOP
המחלקה ליחסי ציבור

משרד העבודה
זרוע הכוון למקצוע
נוער ומבוגרים המעונינים לקבל
יעוץ והדרכה בבחינת מקצוע
מוזמנים לפנות לתחנות היעוץ של זרוע הכוון למקצוע:
● ירושלים — רח' קרן היסוד 27, טל. 225146
● תל-אביב — דרך פתח-תקוה 44, טל. 35144
● חיפה — שדי הכרמל 31, טל. 527644
השרות ללא תשלום

התערוכה הבין-לאומית לייעול משרדי עיבוד נתונים אוטומטי ודפוס
תבל 74
25-21 אוקטובר 1974
. גני התערוכה, ת"א פתוח כל יום מ־12.00 עד 22.00. ביום ד' מ־9.00 עד 14.30

מכונות החשוב האלקטרוניות
טריומף
5 דגמי כיס במחירים לכל כיס
החל מ-490 ל"י + שנה אחריות!

סוכנות בלעדית של טריומף בישראל מונן בע"מ תצוגה והדגמה רח' מקוה ישראל 12 תל-אביב, טל. 03-625120 מחלקת השרות רח' ברזילי 1 תל אביב, טלפון: 03-612853
בקרו בביתן מונן בע"מ בתערוכת תי"מ 74, בו תוצגנה עוד 12 דגמים של מכונות-חשוב ו-10 דגמים של מכונות-כתיבה TRIUMPH

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז ת"א והמרכז
דרך פ"ת 88 ת"א

מיכרז 1/74
מכרז דו־שנתי לגידור מגרשים בתחום מחוז ת"א והמרכז

מינהל מקרקעי ישראל, מחוז ת"א והמרכז מבקש

הצעת מחיר מקבלנים

מוכרים לעבודה במשרדי הממשלה לביצוע העבודה הנ"ל.
מיפרט המיכרז ניתן להשיג במשרדנו בת"א במדור הפיקוח.
המיכרז ייסגר ביום 15.11.74 שעה 12.00 במשרדנו המחוזי בת"א במדור הפקות.
יש לצרף להצעה ערבות בנקאית בסך של 10.000 ל"י.
הצעה ללא ערבות כנ"ל תיפסל.
אין המינהל מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

ועדת המיכרזים המחוזית
ממ"י
מחוז ת"א והמרכז

מרחב תכנון מקומי רחובות

הודעה לפי סעיף 149 בחוק התכנון והבניה תשכ"ה

בהתאם לסעיפים 146—150 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה להרשות תוספת קומה ד' בבנין של 3 קומות על קומת עמודים מפולשת המוכן להיבנות על חלקה 84 בגוש 3694, רח' אלקלעי רחובות.

כל מעונין יוכל לעיין בתכנית ללא תשלום במשרדי הועדה המקומית בכל ימי השבוע, פרט לימי ששי, בשעות העבודה הרגילות ולהגיש התנגדות.

שמואל רכטמן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות

דבר ספורט

15 מדינות באליפות הג'ודו שתערך בנובמבר ביד־אליהו

יוגוסלאויה תשתתף, חרף החרם של הגוש המזרחי

אליפות אירופה לנוער בג'ודו תתקיים בימים 14—16 בנובמבר בהיכל הספורט ביד־אליהו בהשתתפות כ־200 ספורטאים מ־13 מדינות.

תהיה זו הפעם הראשונה כי ישראל תארח אליפות רשמית של יבשת אירופה. באליפות הקודמת, שנערכה בחודש מארס 1973 באוסטנד שבבלגיה, נקבעה ישראל כארחת, על אף התנגדות הגוש המזרחי. האליפות אמורה היתה להתקיים בחודש מארס, אולם בשל העיכובים שנגרמו בעקבות המלחמה, היא הועברה לנובמבר.

יו"ר ההתאחדות לספורט, יצחק פוקס, ציין אתמול במסיבת עתונאים, כי לאליפות הוזמנו כל 32 המדינות החברות בהתאחדות הג'ודו האירופית. אולם הגוש המזרחי החרים אותה.

המדינות שנרשמו לאליפות הן: איטליה, שוודיה, אירלנד, יוגוסלאויה, אוסטריה, מערב־גרמניה, שוויץ, איסלנד, הולנד, אנגליה, דנמרק, נורווגיה, צרפת, פינלנד וישראל. אגב, היוגוסלאים יגיעו — בניגוד ליתר מדינות הגוש המזרחי — לאליפות עם 30 ספורטאים. קשיים נגרמו גם על דרכי המשלחת הצרפתית, אולם היא תבוא לאליפות במימון הקהילה היהודית בצרפת.

לספורט, עמוס גרינספן, אמר, כי התחרויות יתקיימו על שלושה משטחי התחרות, שהובאו במיוחד מחו"ל. כמו כן הותקן ציוד שיפוט אלקטרוני משוכלל. התחרויות פתוחות לשתי קבוצות־גיל (16—18 ; 18—21), במשקלים שונים. התחרויות המוקדמות בכל בוקר יתקיימו בבוקר הגמר יהיה בערב. התחרויות יתקיימו בשיטה הבריטית של „המפסיד יוצא". טקס הפתיחה יתקיים ב־14 בנובמבר, בהשתתפות שר החינוך והתרבות אהרן ידלין.

בתחרויות ישפטו 25 שופטים, שייקבעו ע"י ההתאחדות האירופית. אגב, התחרויות באירגונות של מנהלות ע"י ההתאחדות האירופית כמו שנוהג באולימפיאדות ואילו ישראל רק מארחת את האליפות.

דרום אפריקה — יריבת מבחן הישראלים לפני האליפות

הנבחרת הישראלית בקיימת מחנות אימונים מרוכזים בסופי השבוע במכון וינגייט ולפני התחרות היא תבנס לבחנה אימונים סגור. המאמן, מוריס סמדג'ה, ינפה 5 ספורטאים ערב האליפות.

בנחירת הנוער של דרום אפריקה, שתגיע ב־3 בנובמבר, תשמש יריבת מבחן לישראלים.

ישראל השתתפה בשלוש אליפויות אירופה: בברדו (1971), בלנינגרד (1972) ובאוסטנד (1973). לדעתו של גרינספן ה„פיבוריטיות" באליפות זו הן נבחרות צרפת, מערב גרמניה, אוסטריה ואנגליה.

תקציב אליפות אירופה עומד על 210.000 ל"י.

משטחי תחרות וציוד שיפוט הובאו מחו"ל

ההולנדים ביטלו בואם לטורניר הנוער בכדורגל

מאת אליעזר מעוז

נבחרת הנוער של הולנד בכדורגל לא תשתתף בטורניר שהיה אמור להיערך בחודש יואר בארץ — על כך הודיעה אתמול התאחדות ההולנדית לכדורגל.

נבחרת הולנד היתה אמורה להשתתף בטורניר יחד עם נבחרות רומניה ומערב גרמניה וישראל.

ההתאחדות הישראלית תנסה להזמין בקום ההולנדים נבחרת מערב־אירופית אחרת ובמידה שלא תצליח ישלו חלק בטורניר רק שלוש נבחרות.

תכנית המשחקים היתה כי יערכו מדי יום שני משחקים במגרש אחד, אולם ביטול בואם של ההולנדים משבש תכנית זאת.

הניצחון הנבחרת ב־2:1 והגבה

נבחרת הנוער הישראלית במשחק אימון אחר בתל אביב ניצחה במשחק אימון ע"י הכה נבחרת ב־2:1 בתוצאה 2:1.

הנבחרת גילתה תצוגת כדורגל בינונית וניכר היה כי השחקנים עדיין לא כבושים.

דוד לביא, חלוץ הנוער, הבקיע שער ראשון בדקה ה־12 אולם כדורגלני הכח השיבו בשער ע"י יאיר הפר (בנבחרת דאש בדקה ה־35) ושלמה גלבר (דקה 42).

הסגל הבוגר מתאמן בבלומפילד

נבחרת הכדורגל הבוגרת התכנסה אתמול בפעם הראשונה מאז כורניר שהרן לערכה אימון באיצטדיון בלומפילד ביפו. רק 15 כדורגלנים הסתתפו באימון.

ישראל הוזמנה לאליפות אסיה השלישית בטניס

ישראל הוזמנה להשתתף באליפות אסיה השלישית בטניס שתיערך בימים 19—24 בנובמבר בהונג־קונג.

כזכור, עבודה אליפות זו להיערך בחודש מארס בג'אקרטה, אינדונזיה, אולם בוטלה עקב סירובה של אינדונזיה להזמין את ישראל.

איגוד הטניס קיים מגעים עם רשות הספורט במשרד החינוך וגורמים אלה הסכימו כי ישל הטניסאים הישראלים חובה ליטול חלק בהתחרות.

הבעיה העומדת בפני איגוד הטניס היא הבעיה התקציבית והוא נשחה פניה לרשות הספורט ולמשרד החוץ כדי לקבל מהם העזרה.

ועדה בכנסת פתחה בדיונים על ענפי הספורט השונים במדינה

מאת מרדכי בסוק, סופר „דבר" בירושלים

ועדת הספורט של הכנסת שמעה אתמול בירושלים דו"ח ראשי ההתאחדות לכדורגל וראשי נבחרת הכדורגל למשחקי עמי אסיה בטהרן.

יו"ר הוועדה, ח"כ אברהם כץ אמר, כי דיווח זה הוא ראשון במסגרת דיווחים שתשמע הוועדה מענפי הספורט השונים ומי משחקי אסיה ישמשו כפתיחה לדיון במכלול הנושאים והבעיות של ענפי הספורט השונים. ענף הכדורגל נבחר כראשון, בהיותו ענף מרכזי בספורט הישראלי.

דב סתר, חבר הנהלת ההתאחדות מסר לוועדה, כי היחס למשלחת מצד המארחים היה טוב. אולם סדרי הבטחון העיקו וצדדו אוירה ביהודית ולא נעימה. הוא אמר כי הופעת השחקנים היתה מכובדת וספורטיבית ואין זה דבר של מה בכך בזירה האסייאתית. לדעתו שיחקה הנבחרת טוב, עד למשחק הגמר.

ח"כ אהוד אולמרט אמר, כי ההפסד במשחק הגמר בטהרן אינו מקרה בודד וגם בעבר היו בקרים בהם הוכנה הנבחרת היטב בהיבטה מקצועית ולמרות זאת כשלה במבחן המכריע. הוא הציע להצמיד באופן קבוע פסיכולוג לנבחרת הכדורגל. יו"ר ההתאחדות לכדורגל, מנחם הלר, הציע, כי ההצעה נכונה וכי במשחקי מקסיקו היה לנבחרת הכדורגל פסיכולוג צמוד.

ח"כ יוסי שריד הציע להכניס את הכדורגל באודת סדיר לבתי הספר ולהקים ליגת כדורגל מסדרת בבתי הספר התיכוניים. בדרך מה לנעשה במכללות באוה"ב. הדבר יביא לדעתו להצלאת רמת הכדורגל.

יו"ר הוועדה ח"כ אברהם כץ העלה את בעיית כספרם הזעום של מתקני הכדורגל התקינים. לדבר יש השלכה על הקבוצות, הקהל ורמת המשחק.

חברי הוועדה העלו את נושא תקנון התשלומים של ההתאחדות ושאלו על מידת ביצועו. בהקשר לזה אמר יו"ר הוועד. כי אין מנוס מהגדרה מדוייקת של חובות וזכויות של כל העוסקים בענף, שחקנים, עסקנים ומאמנים.

מסיבה חגיגית לאפרת במלאות לו 75 שנה

מסיבה חגיגית נערכה שלשום ליוסף אפרת, במלאות לו 75 שנה ו־50 שנות פעילות בהפועל.

את המסיבה הנחה ברוך בג, שעמד בדבריו על התרומה הגדולה של אפרת לספורט בכלל ולהפועל בפרט.

דברי ברכה בשם מרכז הפועל השמיעו חנינא גולדברג, א. פרלשטיין ות. גלוזינסקי. כן בירכו אורי אלפרט, מזכיר מועצת פועלי תל־אביב—יפו א. סגל, מזכיר מחוז הפועל תל־אביב.

מרדכי מאיר קרא לאגודות הספורט להחזיר לאגודות הספורט את הרוח והחברות הספורטיבית, בהיתקנים ובבגרשי הכדורגל.

י. מרדמביץ וע. הבור, נציגי הפועל בתל־אביב, שארגנו את המסיבה, העניקו לאפרת גביע לאות הוקרה. התן הכסיבה תהדה למארגנים ולחבריו שבאו להשתתף באמרע זה.

קופ"ח נערכת לקליטת עולים מברית־המועצות

מאת סופר „דבר" לענייני בריאות

מרכז קופת חולים כבר נערך לקליטת העולים שיבואו מברית המועצות, במתן שירותים רפואיים ובקליטת בעלי המקצועות הרפואיים — אמר יושב ראש מרכז קופ"ח א. בקר בישיבת הוועד המפקח של קופ"ח שהתקיימה ביום א' בתל־אביב.

בקר הביא בפני חברי הוועד המפקח חלק מדו"ח בבקר ההסתדרות על פעילות שישה מבתי החולים של קופ"ח.

הוא אמר כי מוסדות קופת־חולים. הוועד המפקח והמרכז עוסקים זה עשרות בשנים בבעיית הפרקטיקה הפרטית. וגם דו"ח המבקר מתייחס לנושא זה. בזמנו הותר ל־22 רופאים לעסוק בפרקטיקה פרטית, אך אלה היו מקרים מעטים.

בקרוב תוקם ועדה משותפת למרכז קופת חולים ולארגון רופאי קופ"ח לנושא הפרקטיקה הפרטית.

יו"ר מרכז קופ"ח א. ידלין, אמר כי בעיית הפרקטיקה הפרטית הורעלתה בוועדת המוסד, במרכז ופם הבנת התקציב. הוא אמר כי יש מאבק בין הפרקטיקה הפרטית ובין הרפואה הציבורית בישראל, ומגיעים ומתרגים מברסמים ברפואה הציבורית.

בשאבי המיסים הממלכתיים וההסתדרותיים מופנים להקמת כלים ממלכתיים שיעמדו לרשות האזרח. וחברי ההסתדרות יוכלו לקבל את הטיפול במסגרת קופת חולים.

ידלין אמר כי איפור החזקת מיטה פרטית בבית חולים של קופ"ח היה לדעתו משגה חמור ביותר. יש לשנות החלטה זו, וכן לשנות את הנוהג שלפיו ניתנת אפשרות של פרקטיקה פרטית לראשי מחלקות ולסגניהם. לא יתכן שהכניסה לבית החולים תהיה תלויה בבהל המחלקה, ושבדיקת רעמבן ומעבדה תהיה לדרך הקליניקה הפרטית של רופא בית החולים. אסור שיגיעו הדברים לידי כך שחולה חבר קופ"ח יהפוך רופא כדי שיבנינו לבית החולים. יש להגיע לסידורים עם הרופאים כדי שיעבדו יותר במוסד, וכדי שכל הפכונים והמכשירים בבתי החולים ובמכונים ינוצלו, גם אם זה יחייב תשלום נוסף. כן יש לאפשר לרופאי המרפאות להתחבר יותר בשעות עבודה נוספות במוסד, ויש לאפשר לחברי קופ"ח לפנות לרופאים מקצועיים אם התור בקופ"ח ארוך ויש לחכות לו זמן רב.

כן אמר ידלין כי סוכם עם שר הבריאות להקים ועדה משותפת לפתרון בעיות הפרקטיקה הפרטית והנוהגים בבתי החולים.

במלא מקום יו"ר מרכז קופ"ח ד"ר ת. דורון, אמר כי יש לפתוח את בתי החולים לרופאה קהילתית כמו שנעשה באילת. הוא אמר שכאשר יפתח ביה"ח „הכרמל" בחיפה הוא יהיה ביה"ח קהילתי.

ד"ר דורון הציע לקבוע קאדנציה לתפקיד ראש המחלקה בבית החולים כדי לאפשר לרופאים הצעירים להתקדם. בנושא זה בהכים לסיכום בשותף עם משרד הבריאות.

הוא אמר כי קופ"ח תקים בבנית מרכז בריאותי קהילתי, שיהיה בו גם טיפול תירורגי ושירותי רפואה מונעת. בית החולים „פוריה" יהיה לבית חולים לבחלות במרשטות. בתל־אביב ייבנה בית חולים קהילתי עם 300 מיטות.

בפני הוועד המפקח הובאו כמה הצעות החלטה, אך בגלל הזמן שהתארך החלט להעבירן להצבעה בפני ועדת השירותים של הוועד המפקח. שכל הסיעות מיוצגות בה. ההצבעה תתקיים תוך שבועיים.

על הפרק עומדת כ־20 הצעות החלטה. ביניהן החלטה המטילה על קופ"ח להבטיח את חלקה בי מערכת האישפוז של המדינה. להביא לניצול יעיל יותר של המיטות בבתי החולים לפי קריטריונים רפואיים. להקל על הליכי האישפוז בבתי החולים ולהתגבר על המחסור באחיות ובהכות בעצעיים אורים. ולהביא להקמת בית חולים כללי נוסף באזור תל־אביב ובית חולים של קופ"ח בירושלים.

פטנט עולמי — במפעל לפלאסטיק „פלסאון"

מאת ע. פריינה, סופר „דבר"

בקיבוץ מעגן־מיכאל, רשם על שמו פטנט עולמי, שרקת אוטומטית לדליים, הדי מוצר החדש כבר שווק כ־מיליון יחידות.

השוקת האוטומטית, כלוב צרפות מפלסטיק, הראשון מסוגו בעולם. ואביזרים (פיטינגים) לצינורות פוליאטילן, מהווים את הייצוא העיקרי של המפעל ל־40 ארצות בעולם.

היצוא מהווה 50 אחוז מהייצור במפעל שמחזורו הכספי יסתכם השנה ב־32 מיליון ל"י — על כך נמסר אתמול בסיור עתונאים במפעל במשק, בהלאות עשר שנים להפעלתו. המפעל נחשב כאחד המפעלים המוצלחים בענף הפלסטיקה שבמוצרי טרמופלסטיים.

מנהל המפעל, חבר הקיבוץ יצחק קנטור (אחיו של נציב־המים מנחם קנטור חבר המשק), מסר, כי הצלחת המפעל היא בזכות הטיב המעולה של המוצרים ובזכות פיתוחים מקוריים. המפעל מספק גם ידע לארצות שונות.

במפעל העובד בשלוש משמרות, מכונות אוטומטיות משוכללות.

„בית פגישות" במסווה של מכון־עיסוי

„בית פגישות" שפעל במסווה של מכון לעיסוי ברחוב אילת 11 בר"ג, נסגר אתמול על ידי משטרת מחוז תל־אביב, במסגרת פעילותה לביעור מכוני העיסוי המפוקפקים.

המשטרה עצרה לחקירה שני צעירים החשודים בניהול „המכון" וכן שלוש נערות בנות־עשרים שגילן למטה מ־18, שהועסקו ב„מכון" כ„מסג'יסטיות". כן נחקרו במקום מספר לקוחות. (ע)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „הבנית מפורטת כס' 1850" ביחוד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה השטחים הכלולים בתכנית: גוש 30016 חלקות 27, 28 בשכונת בקעה ברחוב יפתח.

עיקרי התכנית: איחוד החלקות הנ"ל לחלוקתן מחדש לשם היקף גבולות.

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אתו, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ר. דוד
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים
כ' בתשרי תשל"ה
4 לאוקטובר 1974

לסולל בונה
להנהלה
ולעובדים
ליובלו
לכו בכוחכם והרחיבו גבולות
בעבודתכם הפוריה לבנין הארץ
ברכת
גור בע"מ
בית"ח למסגרי שמן
למכונות ולמרקמויים
פתח־תקוה
אזור התעשיה החדש

לחלוצי הפתוח
ובנין הארץ
סולל בונה
על כל שלוחותיו
שאו
ברכה
נאמנה
ביובלכם
י.א. קורץ ובנו בע"מ
ספקי דיזל גנרטור
לסולל־בונה

לסולל בונה
על כל שלוחותיו
מנהליו ועובדיו
ברכות
ביובלכם
כה לחי!
פינגולד ס. ובניו בע"מ
חיפה, רחוב העצמאות 11
מחלקת הפלדה: כביש אי.פי.סי.
מפרץ חיפה
ציוד למחצבות וקומפרסורים ופלדות

לסולל בונה
על כל שלוחותיו
בחג יובלכם
ברכת בנין ופתוח
ושגשוג
א. ברומברג ושות' בע"מ
תל־אביב, רח' צמינדב 12

לסולל בונה
להנהלה ולעובדים
שאו ברכה
בחג היובל
המשיכו בעבודתכם הפוריה.
י. אליקים
תל־אביב דרך יפו 60
מכשירי מדידה אופטיים
טל. 615206

לסולל בונה
על כל שלוחותיו
שאו ברכה נאמנה
ביובלכם
להב בע"מ
חומרי נפץ ואביזרים
ציוד למחצבות, מכרות
ועבודות עפר וכבישים
כלי יריה ותחמושת
תל־אביב
חנות: דרך פתח־תקוה 28, טל. 36423
משרד הראשי: החשמל 29, טל. 625141

זר ברכות
לסולל בונה
ביובלו
תב-אור בע"מ
צרכי הנדסה וציוד
תל-אביב, רח' טברסקי 12

לסולל בונה
להנהלה ולעובדים
בחג יובלכם
שאו ברכה נאמנה
אספו
חב' להספקה הנדסית בע"מ
תל־אביב • בית הדר • ת.ד. 45
טל.: 621792, 613472

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 4614/74

בענין: צוואת המנוחה לויאן לוי ז"ל שנפטרה בפתח־תקוה ביום 23.10.1973

המבקש: ארנולד לוי מרח' הדר 9 ברמת־גן ע"י ב"כ עו"ד א. יוגם מרח' תגת 4 ברמת־גן.

הזמנה

להוי ידוע כי המבקש הגיש לבית המשפט בקשה למתן צו קיום צוואת המנוחה הנ"ל ולמנוי מנהל לעזבונה.

הריני מזמין בזה כל אדם הטוען כי יש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הנ"ל והרוצה להתנגד לבקשה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לבקשה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ויגר, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה

בית-ספר למנהלי עבודה
בשיתוף המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית
הועה"פ של ההסתדרות הכללית של העובדים באיי
התאחדות התעשיינים בישראל

בחודש נובמבר 1974
יפתחו בתל־אביב

קורס מנהלי עבודה	קורס מנהלי עבודה
הקורס מיועד למנהלי־עבודה וראשי צוותים בפועל	בענף האלקטרוניקה והחשמל
(קיימת אפשרות לקבלת מענק להשתלמות נוספת בחו"ל)	(קיימת אפשרות לקבלת מענק להשתלמות נוספת בחו"ל)
משתתפים שיגוייסו בתקופת הלימודים, יותאמו מסגרות להשלמת החסר.	משתתפים שיגוייסו בתקופת הלימודים, יותאמו מסגרות להשלמת החסר.

חייל משוחרר הזכאי לפטור משכר לימוד, מתבקש להביא עמו בעת ההרשמה תעודת חייל משוחרר, לפי חוק חיילים משוחררים תשל"ד.

פרטים והרשמה:
בית הספר למנהלי עבודה
ת"א, דרך חיפה 21, טל. 252261, 266271

שיכון ופיתוח לישראל בע"מ
מכרז מס' 1/74/ח

למכירה 6 חנויות במרכז מסחרי בקרית־ים

בדבר פרטים וקבלת חוברות השתתפות במכרז, נא לפנות ל: **שיכון ופיתוח לישראל בע"מ,** רח' י.ל. פרץ 32 חיפה טל. 645161 בשעות העבודה הרגילות.

את ההצעה יש להגיש עד יום רביעי 30.10.74 שעה 12.00.
החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

בואו לפסטיבל העתונות הקומוניסטית בישראל

שבת — 26.10.74 ביער על הר הכרמל
החל מהשעה 9 לפנה"צ

בתוכנית:

* עצרת חגיגית — 10.30 לפנה"צ
* דברים:
  ח"כ מ. וילנר, המזכיר הכללי
  א. חביבי, העורך הראשי של „אל־איתיחאד"
  י. אונגר, העורך הראשי של „זו הדרך".
* ברכת משלחת העתונאים מברית־המועצות * מפגשים יהודיים־ערביים
* תכנית אמנותית * פיקניק המוני * תערוכות * הגרלה * מזנון
* שעשועים * ועוד.

יהפוך פסטיבל העתונות הקומוניסטית
למפגן של שוחרי שלום בישראל
למפגן המאבק להגנת ענייני העמלים
למפגן של אחווה יהודית—ערבית
למפגן של ידידות ישראל — ברית המועצות.

הלוח החדש דרושים

המועצה המקומית פרדס חנה - כרכור

מכרז מספר ע-3/74 (חוזר)

בהתאם לסעיף 13 לצו המועצות המקומיות (שירות העובדים) תשכ"ב—1962, מכריזה בזה המועצה המקומית פרדס חנה — כרכור על משרה פנויה כדלקמן: —
תואר המשרה: טכנאי ואחראי על המחלקה הטכנית.
הדרגה: 2—4 בדירוג הטכנאים.
תאור התפקידים: ארגון צוות עובדי המחלקה הטכנית, פיקוח על הבניה, בדיקת חשבונות קבלנים, בדיקת תכניות בניה וכבישים.
דרישות המשרה: השכלה של טכנאי או הנדסאי בנין מוסמך.
בקשות למכרז יש להגיש למזכיר המועצה המקומית עד יום ראשון 10.11.74.
טפסים להגשת הבקשות אפשר להשיג במשרדי המועצה המקומית ובמינהלים המחוזיים הנפרדים של משרד הפנים.

אברהם שץ, ראש המועצה

מועצה אזורית הגליל העליון

מכרז מס' 8/74

משרה פנויה - מזכיר המועצה

1. בהתאם לסעיף 13 לצו המועצות המקומיות (שרות עובדים) תשכ"ב—1963, מכריזה המועצה האזורית הגליל העליון על המשרה הפנויה הנ"ל.
2. את הבקשות למכרז יש להגיש להנהלת המועצה עד ליום 5.11.74.

מוטי חמל, ראש המועצה

נציבות שירות המדינה

מודיעה על
מכרז פומבי מס' 543
(לא העלה מועמדים)

למשרת מנהל תקיון

בדרגה יג—יד של הדירוג האחיד בנציבות שירות המדינה, ירושלים.
מתבקשים מועמדים בעלי השכלה תיכונית וארבע שנות נסיון.
בקשות יש להגיש לאמרכלות נציבות שירות המדינה, בנין משרד ראש הממשלה, רחוב רופין 3, ירושלים.

למוסד ציבורי דרוש טכנאי בנין

אחזקת מבנים

הכישורים: בוגר בי"ס לטכנאות בנין הנסיון מעשי של 2 שנים לפחות בעבודות אחזקת מבנים. נסיון בהכנת הוצאת מכרזים, בדיקת חשבונות ופקוח על עבודות. ידיעת השפה העברית; הבנה בכתב ובע"פ. ידיעת שרטוט רצויה.

תנאי שכר טובים
למועמד המתאים

התפקיד הוא ארצי, מקום העבודה תל־אביב. המועמדים יפנו בכתב אל ת.ד. 1260 ־ם עבור מינהל ומשק במוסדות, עד 5.11.74 בצירוף קורות חיים, תעודות והמלצות.

— סודיות מובטחת —

מכוניות למכירה

● למכירה דאוק מודל 66 במצב מצוין. נא להתקשר אחר־הצהריים טל. 869429.

● סוסיתא מטופחת — קנה לך בבקור והקבל סוסיתא בחודשת לפי מפרט בית־הרושה אוטוקרס. מפרט ביצוע תיקונים ואחריות. הפברת בצלות חינם!! טיפול 1000 ; טיפול 3000 חינם!! אחריות: מחכי חלקים ומוסכים לשרותך. פנה עוד היום ליפ.ל.מ. רחוב בן שמן 10 ת"א (יסינה מקשר נהלת יצחק) טל. 251980 מוסך סוסיתא קרית־אריה, איזור התעשיה פתח תקוה, רח' אריה שנקר 3, טלפון 914725.

שרותים

● —49 ל"י בשח שנתי חשבל. ביס. זגגות ותריסים. דשא בע"מ. טלפון 280706.

● המזמנה זפות תקון וסיוד גגות. 3 שנים אחריות. 251738. מוצאת 16.00.

הצעות עבודה

● דרושים זמרים וחברות למקהלה (קוראי תווים). דרושים רקדנים ורקדניות לבלט קלאסי ומודרני. צבור הפקות מוסיקאליות גדולות. תנאי עבודה טובים הנ"ל חים. לפנות ת.ד. 14/2 תל־אביב צבור "אבנות".

● דרושים נגנים לתזמורת סימפונית גדולה בתל־אביב. מתעמדים יפנו בכתב, עד תאריך 2.11 לת.ד. 14/2 צבור "תזמורת".

אבידות

● אבדה פוליסת ביטוח חיים הסנה מס' 408378 ע"ש אשר לאה.

תל-אביב

אזכרה לסופר יוהביאל בריקם

● ביום ב', י"ב בחשון, 28 ב' אוקטובר, בשעה 3 אחה"צ, בבית העלמין בהר הזיתים בירושלים, תתקיים אזכרה לסופר יוהביאל בריקם.
נפגשים ליד השער ההדש של בית העלמין. אוטובוס ייצא מתל־אביב בשעה 1 בצהרים, מרחבת היכל התרבות.

הודעות לציבור

האוצר — אגף החשב הכללי
מכרז 19/74

מתבקשות בזה הצעות לאספקת ציוד כבקי ומוצרי נקיון למשרדי הממשלה בכל הארץ.
פרטים נוספים וטפסי מכרז ניתן לקבלם בבית הרכישות, אגף החשב הכללי, ת.ד. 75 ירושלים או בטלפון 278/39211—02.
המועד האחרון לקבלת ההצעות הוא 5.11.74 שעה 12.00.
אין משרדנו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

תיק עזבונות 4608/74
בענין: עזבון המנוחה זילברשטיין ז"ל, ת.ז. 0835356, שנפטרה בנתניה ביום 23.7.1972.
המבקש: דב זילברשטיין, ת.ז. 887699, המיוצג ע"י ב"כ ה. דינשטיין, ו/או ד. אלפרין, ו/או ב. כבנס, עו"ד, מתל־אביב, שדרות רוטשילד 2.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו הכרזה על ירושת המנוחה הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם המוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש, תוך חמישה־עשר יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד דוק, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

מניות ושערים

ביקוש נוסף לנת"ד

בנת"ד שוב המתה: בבורסה ציפו לירידת המחיר, אך במקום זאת התרכז ביקוש של 477 אלף דולר. מספרים שהציבור נכנס שוב ל"אקסטזה" וקונה בעיקר דולר שחור בלילינבלום או במקומות ריכוז אחרים על ספסרי הסטבצ. מקצת מפסיכוזה זו עברה לשוק הנת"ד, בעוד שאר ענפי ניירות הערך "סובלים" מחוסר כסף.

הפעם היה בנת"ד גם מחזור: 338 אלף דולר בקירוב. המחיר נקבע 4.97 ל"י, שלוש נקי מתחת לגבול 5 הל"י. בבורסה משערים שסיכוי גדול לעלית המחיר ל־5 ל"י ומעלה לקראת יום ה'.

בשוק המלוות היתה המגמה בלתי אחידה אך התנודות שנרשמו בשני הכיוונים היו זעירות למדי. גם המחזור ירד בכ־1 מיליון ל"י בהשוואה למחזור של גרשם שלשום.

שוק המניות התנהג כהמשך ישיר להתנהגותו שלשום, — ירידות בפתיחה אך התייצבות קלה בשלב השני. בשוק זה לא היו אירועים בולטים או הפתעות. כמו כן לא נמסרו הודעות בבורסה.

מניות

	השער אתמול	השינוי היומי
בנקים מסחריים		
א' ה' ה' מ'	188.5	
א. די. בי. רג'	181.5	−0.5
איגוד	270	
דיסקונט	729.5	−0.5
מזרחי מ'	152	
פועלים מ'	257	
לאומי	217.5	−1.0
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי מ'	230.5	
כרמל ב'	144.5	
משכנתאות ובנין	261	
פיתוח ומשכנתאות	238	−2.0
שיכון בכ'	149	−1.0
ספנות	200	
מוסדות מימון		
שלטון מקומי	88	−2.0
אוצר לתעשיה	187.5	
חקלאות מב'	75	
פיתוח תעשיה מב'	63.5	+0.5
ביטוח		
אריה	273.5	−5.0
הסנה	224.5	−0.5
סהר	240	
צור	188	
מסחר ושירותים		
בית הרכב	70	−0.5
דלק ע"ש	173	−1.5
דלק מ'	132	−2.0
קירור 1	226	
קירור 10 מ'	146	−4.0
חשמל	93	
ספנות והספקה	191	−2.0
מקרקעין ופיתוח		
אזורים	150	+0.5
אפריקה 1	247	−5.0
אפריקה 10	220.5	±2.0
הכשר הישוב ע"ש	119.5	−3.5
הכשר הישוב מ'	120.5	−1.5
סולל בונה מב'	99	
נכסים	193.5	−0.5
ישפרו	124	
ישרס	178.5	
מהדרין	159.5	−3.5
מטעי הדר	85	
משקיעים	173	
נאות אביב	78	−0.5
פרי אור	147	−1.5
רסקו מב'	77.5	−1.5
רסקו רג'	58.5	
תעשיה		
אליאנס	475	
אלקו 1	100	+1.0
אלקו 2.5	100	
אלקטרה 1	178.5	+1.5
אלקטרה 5	171	+2.0
ארגמן מב'	306.5	
אתא ב'	101	−1.0
אתא ג'	101	−0.5
דובק	340	−5.0
כבלים	159	−8.0
טבע ע"ש	1050	−10.0
כימיקלים	95	+1.5
לודז אפשטיין	58	+0.5
כולר טכסטיל	157.5	
פניציה ב' 1	73	+1.0
פניציה 10	78	−2.0
מפעלי נייר	238	−11.0
עסיס	176	−2.0
נחושתן מב'	415.5	+0.5
עלית	253.5	
פוליגון	150	−2.0
צרד	66	−1.0
תבן מב'	105	−2.5
תעל	131.5	−3.5
חברות להשקעה		
אלגר ב'	74	−3.5
אלרן ב'	130.5	−4.5
הב' מרכזית	165.5	−6.5
פועלים ב'	232	
פז"ר	84	
וולפסון 1 ע"ש	78.5	−0.5
וולפסון 10 מ'	80.5	−1.5
ירדן	84.5	−4.5
אמפא	102.5	−0.5
דיסקונט מ'	152.5	
המזרחי	113.5	−0.5
לאומי	157.5	+0.5
פריק	107	
חסותה	86	
יצוא	60.5	−0.5
כור מב'	141	
כלל השקעות	199	−1.0
כלל תעשיות	143	
עוז	112.5	−3.5
פמה	52.5	
דלק ונפט		
נפטא	82	+3.5
לפידות ע"ש	100	−0.5
לפידות מ'	216	−4.0
אגרות חוב להמרה		
או.די. ב ס.ה.	87	−0.5
המזרחי ש.ה.	101.5	
פרגלים ש.ה.	97	
בל"ל ש.ה.	94	
בל"ל ש.ה.	90	
אפותיקאי	93.5	
פת. משכנתאות	103.5	−0.5
פת. משכנתאות	85.5	−2.5
שכון	101	
ספנות	108	−2.0
אוצר לתעשיה	81	−1.0
דלק	76.5	+0.5
הכשרת הישוב	74	−1.0
ישפרו	110	
אתא	71.5	−1.0
עלית	70.5	
הפועלים השקעות	101	
דיסקונט השקעות	86.5	+0.5
דיסקונט השקעות	77	
מזרחי השקעות	91.5	
בל"ל השקעות	79.5	+0.5
כלל תעשיות	100	
צות	87.5	
איגרות חוב		
אג"ח צמודות למדד		
מילווה קליטה 61		
מדד 83.12	267	−0.5
מדד 89.00	248	
מילווה קליטה 62		
מדד 89.00	242.3	+1.0
מדד 95.96	224.5	
מילווה קליטה 64		
מדד 83.12	374	
מדד 89.00	338	+0.5
מילווה קליטה 65		
מדד 89.00	339.8	−1.2
מדד 95.96	306.5	+0.5
מילווה קליטה 66		
מדד 95.69	278	−3.0
מדד 94.34	279	−1.0
מילווה קליטה 67		
מדד 96.12	269	
מדד 97.17	261	−1.0
מילווה בטחון 68		
א'	150.5	+0.5
ה'	112.3	−1.2
ט'	112.5	+1.5
מ"א	134.4	−0.7
מ"ב	128.7	+0.1
מ"ג	115.5	+2.0
מ"ד	111.5	—
מילווה בטחון בנקאי 68		
י"א	148.2	−0.5
י"ב	145.6	+2.1
י"ג	133	
י"ד	114.9	
מילווה בטחון 69		
א'	113.7	+0.3
ה'	105.9	−0.1
ט'	104	−0.5
כ"א	272.9	
מ"א	102.5	+1.4
מ"ב	102	+0.5
מ"ג	267	+0.8
מ"ד	266	
מ"ה	268	−0.1
מילווה בטחון בנקאי 69		
י"א	111.5	
י"ב	107.5	
י"ג	101.7	
י"ד	100.7	−0.5
ט"ו	100	−1.0
ט"ז	275.1	+0.1
י"ז	269	−1.2
י"ח	267.5	+1.0
י"ט	263.5	1.5
מילווה פיתוח (ברירה)		
פדיון 1975		
קנ"א	282.5	+0.5
קנ"ד	270	+6.0
פדיון 1976		
קנ"ה	238	
קנ"ה	226	−1.5
קס"ז	223	—
קס"ד	218	
ק"ס	211	+1.0
קס"ה	201	+0.6
קע"ב	211	+1.0
פדיון 1977		
ק"צ	200.8	−0.2
קצ"ז	193.5	+0.5
ר"ב	190.5	+1.0
רכ"ו	186.8	
רכ"ב	183.5	
רל"ד	185	+0.5
רמ"ה	181.8	
רנ"ה	170	
פדיון 1978		
ר"ס	170.2	+0.5
רס"ו	162.5	+1.0
רס"ט	159	+0.7
רע"ב	154.7	+0.7
רצ"א	141.5	+0.5
רצ"ח	137.2	—
ברירת פדיון 1979		
ב'	134	
ש"ו	128	−0.1
ש"ט	128	
ש"א	127.8	+0.1
אג"ח צמודות למטבע חוץ		
חשמל ספיק ב'	152	+2.0
ים המלח 5% מ'	119.3	+2.8
אג"ח במטבע חוץ "הדרים"		
הד' 8	106.5	
הד' 9	105	−1.0
הד' 15	101.5	+2.0
הד' 17	99.5	−0.4
הד' 20	100	−0.2

שי מעובדי המדינה לחיילי מרחב שלמה

מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה ה. ברנשטיין העניק אתמול לחיילי מרחב שלמה שי מטעם חברי עובדי המדינה, בטקס בנוכחות נציגי הועד למען החייל וקציני פקוד בכירים במרחב.
ברנשטיין ציין בדבריו ברכה, כי "השי מהווה ביטוי להוקרה ולהכרה שמשפחת עובדי המדינה רוחשת לחיילי צה"ל על עבודתם על משמר המדינה".

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 683/74
בענין עזבון המנוח צבי לקס ז"ל, שנפטר ב־3.7.71.
המבקש: שלום לקס, גבעתיים, ת.ז. 4456753.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בהתיק הנ"ל בקשה ליתן צו המכריז על ירושת עזבון המנוח הנ"ל. כל אדם המוען שיש לו טובת הנאה בעזבון ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכרזה תוך ארבעה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דב איתן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בנצרת

ירושה 346/74
בענין: צוואת המנוחה אליזבטה ליאס שנפטרה בעפולה ביום 24.8.74.
המבקשת: אננה ריאבנבה ע"י באי־כוחה מ. מוזר ו/או ב. רז עו"ד מרח' החבצלת 9 ירושלים.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לתת צו קיום צוואת המנוחה הנ"ל. והנני מזמין בזה כל אדם המוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה, והרוצה להתנגד לקיום הצוואה, להגיש תוך חמשה עשר יום מפרסום הזמנה זו, התנגדות לצו המבוקש, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

א. אסא, שופט
רשם בית המשפט המחוזי בנצרת

ביום ה' 24.10.74 ביום השנה לנפילת בנו־חברנו

איצקו קינן (קונפינו)

נעלה לקברו בשעה 4.30 בקבוץ ניר־יצחק. בשעה 8.15 בערב יתקיים ערב זכרון.
אוטובוס ייצא מבית משפחת קונפינו בגבעת שמואל רח' הרצל 16 בשעה 2.30 אחה"צ.

המשפחה
וקבוץ ניר יצחק

לח' אהרון כצנלסון וב"ב

השתתפותנו בצערכם במות האחות

בת עמי עירוני ז"ל

המשפחות:
אהליבן מרכה וישראל, ביל"י יהודית וחיים, בקר פרידה ואליעזר, גיל יהודית ובנימין, דגן טובה ואברהם, זילבר שושנה ומשה, זכריה מיכל ומלהלאל, מכבציק ריבה והדד, יואלי רוזה והלמן, לוינון פוכה ואריק, מרקן חנה והדד, עוסרי כירי ויוסף, פינברג לנה וישראל,
פיירמן צפורה ואברהם, פרנס מינה ומשה, החימה נגיה וד"ר מנשה, רשיש פנחס, שהם ליפעה ויצחק, שמרון אידה וצבי, שמשי רות ויהודה, שמשי רות ואפרים, שניצקי דליה וחמניה, שפירא חנה ויואל, ספירא מלכה וזאב, שרון פנינה וחיים

למשפחה במשק דפנה

השתתפותנו באבלכם למותו הפתאומי של

שמולי גורביץ ז"ל

קאופרטיב גליל עליון

עם המשפחה ובית דפנה

באבל על

שמוליק גורביץ

משפחת גורביץ
וחבריו בגבעת ברנר

למשפחת גורביץ
ולבית דפנה

אתכם אנו באבלכם הכבד במות

שמוליק גורביץ ז"ל

בית כפר-גלעדי

למשה בן יצחק

השתתפותנו העמוקה בצערך
על מות אחותך

צפורה זייף ז"ל

תנחומינו למשפחה

ההלויה היום יום ד' 23.10.74 בשעה 2.00 אחה"צ בבית הקברות בקבוצת מסדה.

חברי קבוצת מסדה

לחברנו

ניסים בן שושן

השתתפותנו באבלך הכבד
במות

אביך ז"ל

מחלקת הארגון
הועד הפועל של ההסתדרות

לטוביה ולמשפחת לפר השכולה

תנחומינו
על מות יקירכם—חברנו

דוד ז"ל

מקורות חבל הצפון
ההנהלה והעובדים

לחברתנו בעבודה **פרידה הוכבוים**

השתתפותנו הכנה באבלך הכבד
על מות בעלך

יוסף ז"ל

קו־אופ. תל-אביב דן השרון
אגודה צרכנית שיתופית בע"מ
ההנהלה והעובדים

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
ראנים שלמה
במותו הטרגי של בנו

מרדכי ז"ל

ועד עובדי חברת החשמל לישראל
בתל-אביב והמחוז

דרושה עובדת

להפצה פנימית של כתבי עת טכניים
לועזיים ועבריים

דרושה ידיעת עברית ואנגלית.
מקום העבודה באזור תל־אביב.
אפשרות לעבודה בחצי משרה.

נא לפנות טלפונית (03) 962624

מוסד ממלכתי במרכז הארץ
מחפש

מנהל אחזקה בכיר

● הכישורים הדרושים:
1) הנדסאי/טכנאי במגמת השמל ו/או מכונות.
2) שרת כקצין אפסנאות בצה"ל.
3) בעל כושר לניהול צוות עובדים.
4) בעל כושר לניהול משא ומתן עם גורמי חוץ.
5) בעל נסיון של מספר שנים בתחומים הנ"ל.

למועמדים המתאימים יינתנו תנאים טובים.
מועמדים מתאימים יפנו בצרוף קורות חיים לת.ד. 17007, תל־אביב.

מרכז ההסברה · מועצה מקומית נתיבות

כנס ראשי ערי פתוח

ייערך מחר, יום חמישי, ח' חשון תשל"ה (24.10.74) בשעה 11.00 לפנה"צ במרכז הקהילתי בנתיבות.

בנושא: **בעיות חנוך ותרבות**

בהשתתפות: שר החנוך והתרבות
מר אהרון ידלין

מוזמנים לכנס: ראשי ערי פתוח, מנהלי מחלקות החנוך ומנהלי בתי הספר התיכוניים.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

המדור ללמודי חוץ
מודיע על

פתיחת הרשמה

להשתלמויות הבאות:

א) תיבות הילוכים אוטומטיות לרכב כבד
"מרצדס" W3D80 (לאוטובוסים אגד)
"אליסון" HT740D (לאוטובוסים דן ורכב אחר)
ב) קרבורטורים לכלי רכב
ג) חומרי סיכה ודלק לכלי רכב.

פרטים והרשמה: המדור ללמודי חוץ, חדר 122 בנין הטכניון הראשי בהדר הכרמל, חיפה, טל. 667818, 661151 ת.ד. 4959 חיפה.

הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

הודעה עפ"י סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מר נוה חנן בע"מ עץ בע"מ הגיש בקשה לועדה זו להקלה בקו בנין צדדיים 35 סמ"ר בגוש 6190 חלקה 193 רחוב בן יעקב 20 אזור ב' ת.ב.ב. 50, וזה שלא בהתאם להכנית המתאר מס' 105א, לבני־ברק.
כל מי שיש לו ענין בקרקע הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת תוך 14 יום מתאריך מודעה זאת. לאחר מכן תתן הועדה המקומית את המלצתה לאשור הבקשה לועדה המחוזית לבנין ערים תל־אביב, כראות עיניה.

יצחק מאיר
יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

בבית המשפט המחוזי בנצרת

תיק עזבונות 335/74
תיק עזבונות 334/74
בענין: — עזבון המנוחים:
א. זפרני יוסף ת.ז. 7327661.
ב. זפרני לאה ת.ז. 7327662.
המבקשת: שמחה שושן — טבריה ע"י ב"כ עוה"ד י. אזולאי — טבריה.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית משפט זה בקשה למתן צו ירושה בעזבון המנוחה זפרני לאה ת.ז. 7327662, ועזבון המנוח זפרני יוסף ת.ז. 7327661 שניהם מטבריה.
כל המוען נגד מתן צו ירושה בעזבונם של הנ"ל עליו להגיש לבית משפט זה התנגדותו תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו. אחרת יתן בית המשפט צו ירושה בעזבונם של הנ"ל בהתאם למבוקש.

א. אסא, שופט
רשם בית המשפט המחוזי בנצרת

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו

תיק עזבונות 4131/74
הזמנה

בענין: ירושת המנוח משה שליט ז"ל מרח' החשמונאים 32 רמת־גן, שנפטר ברמת־גן ביום י"ד בשבט תשל"א, 9 בפברואר 1971.
המבקש: צבי שליט מרח' גבעה 15 רמת־גן.
להווי ידוע כי הוגשה בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם המוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש, תוך חמשה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד וקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

לשכת ההוצאה לפועל בחיפה

תיק הוצל"פ 11283/74
מודעה בדבר מכירה פומבית של מכונית

מוצעת בזה למכירה פומבית המכונית המתוארת להלן של החייב: שנידר משה לכיסוי חוב בסך 17,000.— ל"י בצרוף ריבית, הוצאות, ושכ"ט עו"ד הזוכה לזכות בנק לאומי לישראל בע"מ ע"י ב"כ עוה"ד י. סלומון, לפי סיק רשות מכר המגבים 64 חיפה.
תיאור המכונית:
1 מונית סוג "מרצדס 220" ללא מספר.
המכירה תתקיים ביום 10.11.74 בשעה 14.00 אחה"צ במקום הימצאה של המכונית בחניון "צין דור" חיפה.
על הקונה יהיה לשלם את כל המיסים, האגרות וההיטלים אשר מכוח כל דין חלים על הקונה.

נעים עובד
המוציא לפועל חיפה

ועדת משנה לתכנון ולבניה

מרחב תכנון מקומי ראשון-לציון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ולבניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות על חלקה 183 בגוש 3930 ברחוב יהודה הלוי. לפי תכנית מתאר / תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ב', ומותר לבנות עליה 4 קומות. בקשת בעלי החלקה היא: בניית בית מגורים 4 קומות 16 יח' דיור על שטח מגרש נטו 790 מ"ר.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך המועד של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו, באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא בקשה זו לאישור.

ת. גיבשטיין, ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

עירית צפת

מכרז מס' 12/74

עירית צפת מזמינה בזה הצעות מקבלנים לביצוע העבודות הבאות:
1. שיפוצים והרחבת בית כנסת "אגודת אחים" ברחוב הרצל.
2. השלמת בית כנסת "מרכזי" בשכון כנען.
תכניות מפורטות ורשימות כמויות ניתן לקבל, תמורת 100 ל"י (אשר לא יוחזרו), במשרדי האגף להכנון בינוי והחזקה, בימים א'—ו' בין השעות 8.00—13.00.
את ההצעות, בצרוף ערבות בגובה 10% מערך ההצעה, יש להגיש למזכירות העיריה עד ליום 27.10.74 שעה 12.00.
הצעה שתוגש ללא ערבות או לאחר המועד הנ"ל לא תדון.
אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

דן איזק, מ"מ ראש העיריה
יו"ר האגף להכנון בינוי והחזקה

הערה: מכרז מס' 8/74 מיום 1.8.74 בטל בזה.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה באר-שבע

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה בנין ערים מקומית באר־שבע בקשה למתן הרגה מתכנית מפורטת מס' 4/07/1 מהות הבקשה: הריגה לקוים מהמותרים לפי התכנית הנ"ל בחלקה 68, גוש 30810 רח' שיקף 68.
כל בעל ענין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה באר־שבע (בתחנת העזה) בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע בבנין הקלה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך עשרים יום מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.

יו"ר הועדה המקומית

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, השומרון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה, באישור של הועדה, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא "תכנית מס' ש/135 — תכנית בינוי למרכז אזרחי כרכור" — המהווה שינוי לתכנית ש/18 — תכנית מפורטת כרכור — שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפירסומים 1992, תשל"ה, עמ' 1034.
השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט הכרוך אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה השומרון, וכל מעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד"ר נפתלי איתר
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

הבנק הבינלאומי
הראשון לישראל בע"ם
סניף ראשי: שד' רוטשילד 9 תל-אביב, טל. 622231

8000 דירות לזוגות צעירים יוצאו למכירה בעוד חודש

מאת א. גבע, סופר „דבר"

בעוד כחודש יוצעו למכירה 8000 דירות לזוגות צעירים. הדירות נמצאות עתה בשלבים שונים של בניה. החברות יציעו את הדירות במחירים שלא ישתנו במשך כמה חודשים — על כך סיפר שר השיכון אברהם עופר, אשר הביע תקווה שהמיבצע הגדול יביא לייצוב מחיר הדירות.

8000 הדירות לזוגות צעירים יספקו חלק ניכר מהביקוש, המגיע ל־12,000 דירות. מניחים, שמחירי הדירות ינועו סביב 100.000 ל"י לדירה של שלושה חדרים. לקראת סוף השנה יוצעו 2000 עד 3000 דירות במסגרת מפעל חסכון לבניה, לפי קריטריונים סוציאליים.

בתווה שהזוגות הצעירים יוחתמו עליו יצויין שההפרש בין המחיר הריאלי ובין המחיר שבו ירכשו את הדירה ייחשב להלוואה צר מדת, שתיהפך למענק אחרי חמש שנים. זוג שקיבל דירה במחיר מוזל ומכר אותה במחיר גבוה יחזיר את ההפרש, אלא אם כן גר בדירה חמש שנים. סעיף זה בא למנוע ספקולציות.

עופר אמר שאם תהיה היערכות נכונה נוכל לספק דירות ל־50,000—75,000 עולים, שחלק ניכר מהם יופנה לאזורי הפיתוח. 2000—3000 דירות יוצעו בתנאי שכירות למצוקי יכולת. דירות במרכז יוצעו למצוקי־היכולת החיים באיזור השפלה בתנאי השכירות של „עמידר".

אוניברסיטת ת"א תקצץ פעילותה השוטפת

אוניברסיטת תל אביב תקצץ את פעילותה השוטפת, תקפיא תוכניות התרחבות ותצמצם ב־2—3 אחוזים את כוח האדם, כיוון שלא נתקבלה תביעתה להגדיל את הסיוע הממשלתי ב־30 אחוז בגלל ההתייקרות בשנה החולפת.

על כך הודיע אתמול פרופ' שלמה סימונסון, רקטור אוניברסיטת תל אביב, במסיבת עתונאים שהתקיימה בבית סוקולוב בתל אביב לקראת פתיחת שנת הלימודים החדשה ביום א'.

אשתקד קיבלה האוניברסיטה 140 מיליון ל"י ממקורות הממשלה והסוכנות, והשנה היא תקבל סכום דומה, מתוך תקציב של 189 מיליון ל"י. היעדר הפיצוי על ההתייקרות יפגע בתכניות מחקר, בציוד מדעי ובהזמנת מרצים מחו"ל, וזאת נוסף על הקפאת הבניה המונעת השלמת בניינים חדשים בתחום האוניברסיטה. הדובר אמר, כי מצבה של האוניברסיטה איתן ותקציבה מאוזן, אך היא לא הצליחה לגייס בחו"ל סכומים לתקציב השוטף.

פרופ' סימונסון אמר כי יש הכרח בהעלאת שכר הלימוד. החזקת סטודנט עולה עד 45.000 ל"י. בשעה ששכר הלימוד אינו יותר מ־2000 ל"י. לדעתו יש לקבוע כללים לגבי חלוקת הנטל בין הסטודנטים והממשלה בשכר הלימוד, ולא להשאיר את העניין למשא ומתן ברגע האחרון.

בשנת הלימודים החדשה ילמדו באוניברסיטה 15000 סטודנטים מזה 5000 תלמידים חדשים, שנתקבלו מתוך 9185 מועמדים.

מכירת דירות ירדה ב־50—60 אחוז

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

ירידה ניכרת חלה בשבועות האחרונים במכירת דירות חדשות בשוק הבניה הפרטי. לפי אומדן חוגי הקבלנים התבטאה הירידה במכירת דירות בספטמבר בב־50—60 אחוז, בהשוואה להיקף מכירת הדירות בחודש יוני, לפני הטלת ההגבלות על הבניה למגורים.

קבלנים רבים אינם ממשים רשיונות להתחלת בניית דירות ומעדיפים להמתין להתפתחויות במשק. רבים טוענים כי המתרחש בענף הבניה מסמל תחילת מיתון.

רוב הקבלנים אינם מורידים את מחירי הדירות וממשיכים לדרוש את המחירים הגבוהים שהיו בחודשים הקודמים. אך במקרים שהקונים משלמים במזומן את מחיר הדירה מוכנים הקבלנים לתת הנחות של 10.000—20.000 ל"י. הקבלנים מסבירים מדיניות זו בהתייקרויות שחלו בחודשים האחרונים. מחירי חמרי הבניה עלו, שכר העבודה עלה והיו התייקרויות נוספות שעליהם לספוג. על כן אפשר לראות את אי־העלאת מחירי הדירות כהורדת המחירים.

המודחים באג"ד עודם חברי מזכירות החברה

השופט המחוזי התל אביבי ש. לובנברג קבע אתמול, ששני ראשי האוטופרציה ב„אגד", אמנון בוגין ואברהם גולדמן הם עדיין חברי המזכירות של החברה. לפי זה סירב השופט להורות להחזירם לעבודה שהשופט ממנה בגלל הסיכסוכים הפנימיים, מאחר שאין זה מסמכותו.

לבית המשפט המחוזי בתל אביב הוגשו כמה בקשות לצווי מניעה, מטעם הנהלת „אגד" ומטעם ראשי האופוזיציה. הנהלת „אגד" ביקשה צו הקובע ששני ראשי האופוזיציה אינם רשאים להשתתף בישיבות המזכירות ואף לא להפריע לקיומן. פרקליטם של השניים, עו"ד משה רימל, הודיע לשופט כי הם הורשו מעבודתם בחברה ולכן הם מקבלים משכורת בכל תקופת ההשעיה, וביקש להחזירם לעבודה.

השופט לובנברג הציע להנהלת הקואופרטיב לשלם משכורות לשני המושעים. אך פרקליט החברה הר־די"ע כי בהתאם לתקנות החברה אין משלמים משכורת לחבר מושעה, ואי אפשר לשנות את הנוהג לגבי השניים.

לבסוף קבע השופט כי לפי שעה אין הוא יכול לצוות על החזרתם לעבודה. אך הסכים להקדים את הדיון בפרשיית „אגד", כדי להפחית את המתיחה הכלכלית בשני ראשי האופוזיציה המושעים.

הגרלת ה„לוטו"

בהגרלת לוטו מס' 43/74 שהתקיימה אתמול הועלו בגורל המספרים הבאים: 04, 05, 13, 16, 24, 30 והמספר הנוסף: 15.

מפעלי הנצחה במוסדות החינוך לזכר חללי מערכות ישראל

ועדה משותפת של משרד החינוך והתרבות, המועצה הציבורית להנצחת החייל וארגוני המורים עיבדה הצעות להקים במוסדות החינוך מפעלי הנצחה לזכר חניכיהם שנפלו במערכות ישראל.

הוועדה ממליצה להקים בבתי הספר פינות זכרון. כן מוצע לכנס בן או תורשה לזכר הנופלים בשמה בית הספר או מוחזה לו, לקרוא חדרי עיון, ספריות, חדרי קריאה, חדרי לימוד, מגרש ספורט או מועדון על־שם הנופלים. או להקדיש בית כנסת או אחר מתשמישיו על שמם.

אחת ההצעות היא לקיים תחרויות ספורט שנתיות שיוענקו בהן גביעים על שם הבנים שנפלו. וכן תחרויות חיבורים עם פרסים, מלגות להמשך הלימודים או ימי עיון וחוגי לימוד על בעיות העם והמדינה, על מלחמות ישראל או על עזבונם של הבנים.

הוועדה ממליצה להוציא לאור ספרים וחוברות המוקדשים ליחידים או לקבוצות שיכילו רשימות ומכתבים, תעודות וקטעי־יומן, סיפורים, שירים ודברי הגות, תצלומים ורישומים. כל מוסד יבחר את מפעל ההנצחה הנראה לו, ויתכנן אותו בוועדה משותפת של המועצה הפדגוגית שלו והמשפחות השכולות, בתיאום עם הרשויות המקומיות. במוסדות חינוך רבים כבר הוקמו ומוקמים מפעלי הנצחה.

פועל נמל שרגלו נקטעה תובע 1.815,000 ל"י

עובד תיפעול בנמל חיפה, שנפגע בתאונת עבודה תוך כדי פריקת מטען ברזל מאניה בנמל — תובע פיצויים בסך 1,815,000 ל"י.

התובע הוא מרדכי לוי, בן 50, מותיקי עובדי התיפעול בנמל. הוא הגיש את תביעתו לבית המשפט המחוזי בחיפה נגד נהג המשאית רפאל הורליץ והקואופרטיב להובלה „הגמל החדש".

הפועל טוען כי ב־26 במארס השנה עסק בפריקת חבילות ברזל למשאית של הקואופרטיב „הגמל החדש". המנופאי הוריד את מטען הברזל שמשקלו כמה טונות אל ארגז המשאית שחנתה על הרציף. בשעה שהתובע עלה לארגז המשאית לשחרר כבלים. לפני שהספיק לשחרר את אחד הכבלים הניע נהג המשאית את רכבו קדימה אף כי לא קיבל הוראה לכך. חבילת מוטות ברזל השתחררה, נפלה וקטעה את רגלו הימנית של התובע.

על תביעה זו עדיין לא הוגש כתב הגנה. (ע)

ד"ר יעקב פרונט

ד"ר יעקב פרונט, הרופא המחוזי של קופת חולים בחיפה, מת אתמול אחרי מחלה ממושכת בגיל 61.

עלה לארץ לפני 31 שנים. החל בעבודתו כרופא בקבוצת חולדה. משם עבר לבית החולים „כרמל" של קופ"ח בחיפה. אחר כך נתמנה לרופא אזורי של קופ"ח על הכרמל, והיה יו"ר ארגון רופאי קופ"ח.

בשנת 1965 נתמנה לרופא מחוזי של קופ"ח בחיפה.

הלווייתו תצא היום בשעה 12 בצהריים מבית החולים „רוטשילד" לבית העלמין הישן בחיפה.

הסכם קואליציוני נחתם בראשית השבע במועצה המקומית עתלית. הקואליציה מורכבת עתה מ־3 חברי סיעת העבודה, 2 חברי מפד"ל 1 מל"ע ו־1 מרשימה עצמאית.

התחדש המו"מ עם הנתבים; הסכימו לא להחריף הסנקציות

מאת סופר „דבר" בחיפה

המשא ומתן בין רשות הנמלים לאיגוד קציני־הים שהתחדש אתמול בתיווכו של א. אברהמוביץ, יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי לא נשא פרי. הנתבים ממשיכים להשבית את תנועת האניות מ־4 אחר הצהריים עד 8 בבוקר.

האיגוד נענה בחיוב לפניית אברהמוביץ הורה לנתבים, שלא להחריף עוד יותר את הסנקציות.

מזכיר האיגוד רב חובל שמואל צוקר אמר לי אתמול, כי אל לרשות הנמלים להתחבא מאחורי הממשלה משום שהיא גוף עצמאי. הרשות הלכה לוועדת דימלטי ועליה לכבד את מסקנות הוועדה. אין לרשות מצפון נקי בנושא הנוכחות לכך שלא ביקשה להוציא צו על תנאי נגד הנתבים.

א. אברהמוביץ ימשיך בנסיונות לסיים את הסיכסוך. יצויין, שבעקבות הסיכסוך הכלכלי פחת מאד היבוא לישראל. הגעת אניות משא לארץ קטנה מהמשוער ומשום כך יכולה הרשות לעמוד עדיין בסנקציות של הנתבים.

נודע, כי יש תחלה ממשלתית להפעיל את הנמלים גם אם יהיה צורך להוציא לשם כך צווי ריתוק.

ההסתדרות לא אישרה

ההסתדרות לא אישרה את הסנקציות של הנתבים ואיגוד קציני הים — הבהיר אתמול יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי א. אברהמוביץ בישיבת ועדת הייצור של המחלקה.

אברהמוביץ הודיע, כי המחלקה תומכת את ידיה על מסקנות הוועדה בראשות ש. דימלטי בעניין שכרם של הנתבים וכי המחלקה מוכנה לסייע למו"מ בין הצדדים כדי לממש את מסקנות הוועדה.

הוא קרא לנתבים לחדש מיד שיבוש פעולת הנמלים.

החברה לפיתוח ת"א פועלת בלי ההנהלה

מאת סופרת „דבר" בתל אביב

החברה לפיתוח תל אביב מבצעת פעולות הקשורות בהוצאות של מיליוני ל"י, אך הנהלת החברה עדיין לא התכנסה, אם כי מועצת העיריה מינתה לפני חמישה חודשים את נציגיה במועצת המנהלים שלה — טוען חבר מועצת העיריה (מערך) נחום רז במכתבו לראש העיריה שלמה להט.

רז כתב לראש העיריה, כי הוא מסיר מעליו כל אחריות למתרחש בחברה כל זמן שלא כונסה מועצת המנהלים.

רז אמר לי, כי לאחר חילופי השלטון בעיר נוצר בחברה לפיתוח תל אביב מצב אבסורדי: „אמנם קיימת מועצת מנהלים חדשה, אולם היא אינה מתכנסת, ומנהל החברה פועל ללא סמכות מועצת המנהלים. אני מקווה שמנהל החברה צושה כמיטב יכולתו, אולם בהיעדר מועצת מנהלים יתכן שחלק מהפעולות הנעשות עתה בחברה נוגד את הוראות התקנון ונעשה ללא אישור מועצת המנהלים".

נזק בכפי האמור במאות אלפי ל"י נגרם לחברת „בוני הארץ" בנצרת עלית כתוצאה מדליקה במחסן המפעל, הנמצא באזור התעשיה.

התיאטרון העירוני בחיפה נפרד מיעקב יסעור, שסיים 13 שנות פעילות כמנכ"ל התיאטרון.

1500 מכולות הועברו למחסנים חדשים בקישון

מאת סופר „דבר" בחיפה

בנמל חיפה החל אתמול העברת 1500 מכולות סגורות סחורי יבוא למחסנים חדשים בקישון. המכולות האלה לא שוחררו, אף כי הגיעו לנמל לפני שבועות רבים והיו מיועדות למסירה „מדלת לדלת" כלומר להשלח ישר מהאניות לרוכשי הסחורות בארץ.

הוצאות העברת המכולות למחסן החדש יוטלו על היבואנים. בנמל הצטברו יותר מ־300 מכולות, ולקראת החורף פונה חלק מהן לקישון, לשחרר שטחי אחסנה בנמל.

היבואנים משהים את שיחרור המכולות בגלל מחסור בכסף וכשום שאחסנת מכולות מחוץ לנמל יקרה יותר.

עובדי מדינה חייבים להזדהות

במסגרת שיפור השירות לאזרח הודיע נציב שירות המדינה יעקב ניצן למשרדי הממשלה, כי עובד מדינה המשיב לאזרח הפונה אליו בטלפון או בעל פה חייב להזדהות בפני האזרח בשמו המלא ובציון התפקיד שהוא ממלא אם הפונה מבקש ממנו לעשות זאת.

נהלים מחייבים נוספים בתחום זה נמצאים עתה בשלבי עיבוד, ועם סיומם יוכנסו כהוראות מהודבית במסגרת תקנון שירות המדינה.

מחישים הנחת הכבל התת־ימי ישראל—רומא

ספינה שהותאמה להנפת כמות גדולה של כבלים תת ימיים ארוכים החלה להניח בימים אלה את הכבל התת־ימי בין ישראל ורומא — הודיע מנכ"ל משרד התקשורת שמחה סורוקר.

סורוקר אמר כי מצפים שהנחת הכבל החדש תסתיים באפריל 1975. קיבולו גדול פי 14 מזה של הכבל הנוכחי. ויהיו בו 1840 אפיקים. התקנתו תעלה 170 מיליון ל"י.

סורוקר חזר מלשום מפאריס. שם השתתף בישיבת ועדה משותפת לישראל, איטליה וצרפת, המטפלת בהנחת הכבל. (ע)

עדיפות לאלמנות מלחמה בין הנבחנים למבחני נהיגה

אלמנות מלחמה יקבלו עדיפות עליונה בין הנרשמים למבחני נהיגה במשרדי הרישוי — החליט אתמול שר התחבורה גד יעקבי.

החשוד ברצח באור־עקיבא סמי בן־לולו

לאחר שהחשוד ברצח באור־עקיבא הובא להארכת מעצרו בפני בית המשפט ניתן שמו לפרסום: שמואל (סמי) בן־לולו, בן 27. הוא חשוד ברצח כפול, ונעצר בפקודת בית המשפט ל־15 יום לחקירה.

החשוד טען בבית המשפט שהוא לא התכוון להרוג אלא רק לאיים בנשק ולהזהיר שלא יוציאו עליו שמועות שווא ולא יתנכלו לו. צרור שנפלט מהעוזי גרם למות הנרצחים. הוא ביקש לשלוח אותו לרופא. כנראה שבקשתו תתמלא. ה„עוזי" היה בידיו ברשיון, כשבד בשמירה.

אלמונים חדרו למחסני „שטראוס" במפרץ חיפה, ליקקו גלידה בשווי של כמה עשרות ל"י וגרמו נזק של רבבות ל"י לציוד המחסן ולסחורות.

יורם רוין — יו"ר הנהלת „שיכון עובדים"

מאת כתבנו הכלכלי של „דבר"

הוועדה המנהלת של חברת העובדים בחרה אתמול ביורם רוין ליו"ר פעיל של חברת „שיכון עובדים". לפני כן ביקשה חברת העובדים מהנהלת בנק־הפועלים לשחרר את רוין לתפקיד זה. עד עתה היה רוין מנכ"ל משותף של בנק הפועלים. ולפני כן היה חשב כללי באוצר ומנהל חברה כלכלית הקשורה בהון בין־לאומי.

מנחם הלר נבחר למנכ"ל חברת „שיכון עובדים". אחרי פרישתו של ח"כ אברהם עופר שנתמנה לשר השיכון מ„שיכון עובדים", היה הלר המנכ"ל בפועל. לפני כן היה סגן מנכ"ל „שיכון עובדים" וראש אגף המשתכנים.

מכתבי איום לשר הבריאות

קצין הבטחון של משרד הבריאות התלונן אתמול במשטרת ירושלים שבמשרד הבריאות נתקבלו שני מכתבי איום המכוונים אל השר ויקטור שם־טוב.

במכתבים נאמר כי אם יתאם השר בכנסת על גיוס בנות לצבא ועל ניתוחי מתים הוא ייפגע. (ע)

מחסור במהנדסים עירוניים בישראל

המחסור הגובר במהנדסים עירוניים מחייב הערכות מחודשות. במיוחד מאחר שאין פאקולטה להנדסה עירונית במוסדות האקדמאיים בישראל — אמר אתמול הנשיא היוצא של הפדראציה הבין לאומית למהנדסים עירוניים מהנדס העיר חיפה יוסף כהן בדיוני הקונגרס החמישי של הפדראציה שהתקיימו במלון „דן־כרמל" בחיפה.

בקונגרס משתתפים 450 מהנדסים עירוניים, מהם 300 אורחים מ־13 ארצות. אתמול החלו הדיונים המקצועיים של הקונגרס שיימשכו שלושה ימים.

מת רוכב תלת־אופנוע

דוד קרשנסקי, בן 50 מחולון, מת שלשום בשעה שרכב על אופנוע ברחוב לרינסקי בתל אביב. הוא לקה בהתקף לב, איבד את השליטה על ההגה ופגע בקיר בית שם נבלם האופנוע. בבדיקה נקבע כי האיש מת כנראה לפני ההתנגשות, בגלל התקף־הלב. (ע)

מחר
ב־7 בערב
יכולה להיות לך
כאן פגישה...

קנה היום כרטיס הגרלה של מפעל הפיס
וקבע לך פגישה עם המזל.

מחר הגרלת מפעל הפיס
500.000 ל"י הפרס הגדול

חברת החשמל לישראל

מחוז הדרום
תל-אביב

מכרז מס' 356/95/74

מתבקשות הצעות לעבודות חפירת בורות לעמודי חשמל באזור באר־שבע.

את הפרטים על העבודות הנ"ל אפשר לקבל במשרדי החברה ברחוב החשמל 16 תל־אביב. החל מיום 25.10.74 תמורת תשלום של —.50 ל"י.

את ההצעות יש להחזיר עד יום 7.11.74 שעה 12.00.

הרשות בידי החברה לבצע את כל העבודה או חלק ממנה ואין היא מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

השתמש בחשמל בתבונה

ב"ה

במסגרת

האולמות המפוארים של בית הכנסת הגדול בתל-אביב
רח' אלנבי 110

נשארו מספר ימים פנויים
לחתונות
ברי מצוה
בריתות

לחודשי נובמבר — דצמבר

לפנות למשרד מ־8 בבוקר עד 4 אחה"צ

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של

ד"ר יעקב פרונט ז"ל

המנהל הרפואי של קופת חולים במחוז חיפה

ומביעים תנחומים למשפחה

הלויה תצא היום, יום ד', ד' חשון תשל"ה, 23.10.74, בשעה 12.00 בצהריים מבית החולים רוטשילד לבית הקברות הישן בחוף הכרמל.

אוטובוסים יעמדו לרשות המלווים בשעה 11.30 לפני־הצהריים:
ליד בית קופת חולים רח' אבן־סינא 8;
ליד המרפאה המרכזית „ליך";
ליד בית המנוח, שד' מוריה 83

ארגון רופאי קופת חולים מחוז חיפה — הנהלת קופת חולים מחוז חיפה

ועד העובדים

הננו מתאבלים על מותו ללא עת של

ד"ר יעקב פרונט ז"ל

ומביעים תנחומינו הכנים למשפחה האבלה

קופת חולים
מחוז הגליל המערבי
ההנהלה
ועד הרופאים
ועד העובדים

בצער וביגון רב אנו מודיעים על פטירתו של ראש משפחתנו, בעלי, אבינו וסבנו היקר

פסח עזריאלי ז"ל

איש העליה השניה

הלויה תצא היום, יום רביעי ד' בחשון תשל"ה, 23.10.74, בשעה 10.45 מבית החולים רמב"ם, חיפה לבית העלמין החדש ליד כפר־סמיר.

אוטובוס מיוחד יעמוד לרשות המלווים ליד בית החולים.

המשפחות המתאבלות:
עזריאלי
פגי
רויטר
מור

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

ר' שמואל וקס ז"ל

מעיר קמיניץ־פודולסק, אוקראינה.

ההלויה התקיימה אתמול, ד' בחשון תשל"ה, 22.10.74.

יושבים שבעה בבית המנוח, שדרות הרצל 14, ירושלים.

המשפחה האבלה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הועד הפועל
המרכז לתרבות ולחינוך — מועצת פועלי ערד

מליאת מועצת הפועלים בערב מוקדשת

לדיון על הפעולה התרבותית בתשל"ה

תתקיים היום, ד' חשון תשל"ה — 23.10.74 בשעה 8 בערב, במועצת פועלי ערד

בהשתתפות הח' שמעון אביזמר, חבר מזכירות המרכז לתרבות ולחינוך ומנהל האגף להשכלה.

ועד ההורים של תלמידי בית הספר ע"ש יצחק בן צבי בשכון עליה בכפר סבא

מכחיש בכל תוקף

שקיים סכסוך בין ההורים להנהלת בית הספר כפי שפורסם בעתון „ידיעות אחרונות" מיום 15.10.74 ומגנה את האלמונים שפרצו את החזיזים בחצר בית־הספר.

ההורים יתבעו את הכתב לדין על הוצאת דיבה במידה ולא תבוא הכחשה מצידו.

במלאות שלושים לפטירתו של יקירנו

נתן הררי ז"ל

נתייחד עם זכרו ביום חמישי, ה' בחשון תשל"ה, 24.10.74, בשעה 4 אחה"צ בבית העלמין בנחלת יצחק

המשפחה

עובדי עירית גבעתיים
משתתפים באבלו של חברנו
חיים אלרואי
על מות האם

בלומה בלינדרמן ז"ל

ועד עובדי העיריה

קרן קימת לישראל
הוועדה להנצחת זכרו של יוסף ויץ ז"ל — מעלה הגליל מועצה אזורית

מתכבדים להזמינך

לטקס הסבת שם

המועצה האיזורית „מעלה־הגליל"
ל־„מעלה־יוסף"
ע"ש יוסף ויץ ז"ל

הטקס יתקיים ביום חמישי, ח' בחשון תשל"ה — 24 באוקטובר 1974, בשעה 2 אחה"צ במושב מעונה, במשרד המועצה האיזורית מעלה־הגליל.

לחוה, למיכל, לדינה, לבתיה,
לגדעון ולמשפחותיהם

אתכם אנו באבלכם על מות

שמואל שלמון

היקר באדם

בית ההוצאה הערבי

לחברינו
חנה ואברהם אלחנני
מזל טוב
להולדת הנכדה

בית „דבר"

לחברתנו
שולה פיוטרקובסקי ולבעלה
ברכת מזל־טוב
לנישואי הבת עם בח"ל

בית "דבר"

לחברתנו
מונירה יחזקאל
ברכת מזל־טוב
לנישואי הבת עם בח"ל

בית "דבר"

העולים באים

יש להבטיח להם סטנדרט ישראלי מקובל ולא יותר

מאת אהרן גבע

העולים באים. הם באים כל הזמן, אך עכשיו, אחרי ההסכם הסובייטי־אמריקאי, יגבר הזרם.

העליה היא, כמובן, מקור של שמחה. עליה פירושה יותר יהודים במדינת ישראל, יותר חיילים בסדיר ובמילואים, יותר ילדים יהודיים שמקבלים חינוך עברי. יותר עובדים, יותר סופרים, יותר משוררים. אך רק שוטה יטען שהעליה אינה טומנת בחובה גם בעיות.

מפי מנכ"ל האוצר למדנו, שבוא־אם של 70.000 עולים פירושו הוצאה של מיליארד דולאר. חייבים לבנות בתים נוספים, כלומר לייבא כמות נוספת של ברזל, חייבים לספק תעסוקה, כלומר לייבא ציוד נוסף, חייבים להרחיב את רשת התחבורה, כלומר לייבא אוטובוסים נוספים.

ואילו לא די בזה, מעוררת העליה גם בעיות סוציאליות. די להזכר בעבר הלא־רחוק כדי לע־מוד על גודל הבעיה. בירושלים הקימו מול שכונת העוני של הקטמונים את שיכון העולים של סנט־סימון. וילדי הקטמונים לכלכו את חדרי המדרגות של שכניהם. עולים יודעים לספר על חבלה במכוניותיהם. לאחרונה ביקש אר־גון הנכים — ואף נענו לו — שיוסרו המסגרות הלבנות סביב מכוניות הנכים. הנכים — כך הסבירו לנו — נחשבו לעולים וספגו עלבונות. נשאלת השאלה: מדוע? מניין נובע היחס הגס שמפגינים רבים כלפי עולים?

אין ספק שהסיבה סמויה. בין השאר, במתח העדתי. על אף מספרם הרב של הגרוזינים נח־שבת העליה האחרונה לעליה אש־כנזית ריש הטוענים. כי לעולים שבאו מארצות האיסלם, לעולים ממרוקו, כעיראק ותימן לא דאגו כפי שדואגים לעליה האחרונה. עולי ארצות האיסלם לא קיבלו דירות כאלה, הם נשלחו לעיירות חשוכות אל. הם נשלחו לעסוק בעבודות שבזוין הסידהה, רבה הי־השכר מעט; לעולי ברה"מ לי־עומת זאת נותנים „הכל": דירות נאות, מכוניות ללא מכס, משרות משתלמות שהסוכנות היהודית מ־מבנת. ולא יועילו ההסברים שהת־נאים שררו בשנות ה־50 שו־נים מהתנאים השוררים כיום. שי המדינה כיום יכולה להציע יותר משיכלה לפני עשרים שנה. בתו־דעת רבים קיימת התחושה: לי־עליה של היום דואגים, כיוון שהיא באה מאירופה.

נטעה אם נחשוב שבני עדות המזרח הם היחידים החושבים את עצמם למקופחים. אם תשוחח עם צברים או עם סתם ותיקים תש־מע נימות דומות: אני שירתי בצבא, לחמתי במלחמה, יצאתי למילואים, ואין לי דירה. לעולים חדשים יש.

בנקודה להקים את הקצבות ה־לה, השמיעו הממשלה והסוכנות לא פעם טענות שאינן משכנעות ביותר. אומרים לנו, שהבניה לעולים אינה באה על חשבון הבנייה לזוגות צעירים ולדיירי משכנות העוני. אך כל מי שיודע לעשות חשבון אומר לעצמו: נניח שישראל מסוגלת לבנות 50.000 דירות בשנה. אם יבואו 60.000 עולים יקצו להם 15.000 דירות. כלומר, לוותיקים יישארו 35.000 דירות בלבד. אלמלא באו יכולנו לפתור בעיותיהם של זוגות צעי־רים רבים יותר ושל נזקקים אח־רים.

זו טענה הגיונית ונדמה לי שאי־אפשר לסתור אותה. מוטב לומר את האמת: כן, העליה „גוזלת" דירות. כן, העליה מעכבת את פתרון בעיותיהם של הוות־יקים. העולים הם יהודים כמוך וכמוני. אך כשהם באים לישראל הם משולים לוותיקים שאין להם קורת גג. וכשם שחייבים לדאוג לאחד, כך חייבים גם לדאוג לשני. כלומר, מבחינה לאומית, מבחינה אנושית וגם מנקודת־הראות הסוציאלית. עלינו לספק דירות לעולים כמו לוותיקים. הש־אלה היא, כמובן, אילו דירות נספק?

לדעת שגינו בעבר כאשר הע־נקנו לחלק מהיהודים זכויות יותר. הפלינו בין יהודי ליהודי. יצרנו כר נרחב להתמרמרות בקרב הוו־תיקים ולכן ספק רב אם זכויות־היתר שירתו את העליה. למשל, עניין המכוניות. המכוניות עם ה־מספר הלבן מנקרות עיניים. כי נתקלים בהן מדי יום ביומו. אתה מסתובב ברחובות ואתה נת־קל בהן על כל צעד ושעל. ו־המכוניות הן גדולות. תמצא בהן מכוניות וולוו, פיג'ו 404 וב.מ.וו. וראיתם פעם פורד אסקורט או פיאט 127 עם מספר לבן?

יש להבין, שבעיני ישראלים רבים המכונית היא בגדר חלום. ישראלים שנולדו כאן, ששירתו שנים בצבא והגיעו בהסכינים רבים מוכנים לעבוד שעות נוס־פות, לקבל על עצמם עבודות לילה, „למכור" חופשות, כדי לר־כוש מכונית או להחליף את ה־ישנה בחדישה ובגדולה יותר. הם מביטים סביבם ומה הם רואים? יהודים מקרוב באו נוסעים להם במכוניות מהודרות שרכשו ב„פרוטות".

זוגות צעירים תובעים דיור. הם שואלים מניין יקחו רבבות לירות כדי לקנות דירה. רבים מאוד חיים בשכונות עוני בתנאים של תת־דיור. משפחות רבות יושבות בערב ליד השולחן ועושות חש־בונות איך לרכוש דירה לבן המתחתן או איך להחליף את הדירה אחרי שנולד ילד. והנה בא זוג עולים בלי ילדים ומקבל דירה חדשה של שלושה חדרים.

לא יועיל לנו אם נעצום עי־ניים. טיעון כמו „דיור לעולים אינו בא על חשבון הבנייה הסוציאלית", אינו משרת דבר. להתמרמרות יש על מה להתבסס והרי חבל שמפנים אותה נגד העולים. וכי מה אשמים העולים שמפלים אותם לטובה? כלום היית אתה מתמרמר לו הפלו אותך לטובה? כלום לא היית קונה וולוו אילו איפשרו לקנות אותה בלי מכס? לא. לא נגד העולים יש להפנות את הטענה. הרוצה לטעון חייב לפנות למקב־לה.

לשבחה של הממשלה ייאמר, שהיתה ערה לטענות הציבור. ב־הדרגה צמצמו את זכויות־היתר של העולים. הסיפורים על זוג הזקנים שקיבלו דירה של ארבעה חדרים שייכים לעבר. היום „חול־קים" דירות קטנות יותר וגם את גודל „מכוניות העולים" הג־בילו. התחלנו לצעוד בכיוון הנכון. אך לא הגענו עדיין לסופה של הדרך.

נקודת־המוצא שלנו צריכה להי־יות: שוויון. עולה הוא יהודי כמוך וכמוני ולכן חייבים להציע לו את מלוא הזכויות, לא פחות ולא יותר מזה. חייבים להציע לו מה שמקובל בחברתנו, כממוצע ישראלי של שנת 1974. מכונית פרטית איננה בגדר סטאנדרט ישראלי? אם כן לא נציע לעולה לקנות מכונית בלי לשלם מכס. גז ופריג'ידר הם בגדר סטאנדרט? אם כן נדאג לכך שהעולה יקבל את שניהם. משפחה ממוצעת בת ארבע נפשות מתגוררת בדירה של שלושה חדרים? נציע לעולה עם שני ילדים דירה מן הסוג הזה. אפילו הביא עמו פסנתר.

מובן שגם אם נציע ממוצע נבטיח לעולה תנאים טובים מאלה שבהם חיים ישראלים רבים. ה־מושג „ממוצע". כשלעצמו, מעיד שכמה שכבות יש להן יותר וכמה שכבות יש להן פחות. ואף־על־פי־כן יש מן הצדק בתביעה: להבטיח לעולים את הסטאנדרט הישראלי. סטאנדרט פירושו: בו־או, אתם אחים, אנו נותנים לכם מה שהשגנו לעצמנו.

אין אני משלה את עצמי. אינני טוען שלכשיונהג הסטאנדרט הישראלי בקליטת העליה תיעלם המרירות בקרב הוותיקים. המרי־רות לא תיעלם. אך היא תתמעט ובהדרגה תגבר הסולידאריות היהו־דית. השוויון עשוי להצמיח אותה אווירה חמה החסרה כיום לעולים ומקשה עליהם להקלט הרבה יותר משמסייע להם הוולוו הכחול עם הפס הלבן.

נהג!
עשה את
המינימום
למען אלה
העושים את
המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

נסיך ערבי הפסיד בקאזינו של מונטה־קארלו 15 מיליון פרנק בלילה אחד.

מן העתונות

„זו חטיפה! טוס מיד בכיוון הריביירה!"

מאת אליהו אגרס

„מחדל". „סבירות נמוכה" וכיו־צא באלה ביטויים קיבלו משמעות מיוחדת במלחמת יום הכיפורים. נדמה לי שלמונחים אלה כן ה־ראוי להוסיף שתי מלים המקוב־לות עתה בחוג מצומצם של עתו־נאים בלבד ועדיין אינן ידועות בציבור הרחב: „יתומי דיין". אלה הם עתונאים ששרתו במשך שנים בנאמנות וללא סייג את שר הב־טחון משה דיין, ידעו לפרש כל צעד שלו, הסכימו היום למה ש־התנגדו אתמול — הכל לפי הת־נודות בעמדותיו של דיין — וראו את תפקידם העיקרי בכך שהפיצו

אריק שרון

ברחבי הציבור את רוב גדולתו. הכנתו המדינית והאיש הגדול של האיש הנערץ על ידיהם. הם עשו אתו את כל האקרובטיקה שלו ממש בהתלהבות חסידית. אז דיברו הכל על כאריזמה — מבנה של מנהיגים נעלם (ואני מקווה שלא ייזכר ולא ייפקד עוד בהיינו).

מלחמת יום הכיפורים החריבה את עולמם של עתונאים אלה. ה־אליל הכזיב. האגדה נופצה. הם, המסכנים, נותרו יתומים כאב. ללא כורה־דרך, ללא מדריך, ללא מנ־היג. ואמנם אחרי המהלומה כמה מהם לבדו את הלקח. התפכחו ו־נטשו את עבודת האלילים. חלק ולא כולם. שכן יש אנשים שאינם יכולים לחיות בלי גיבור נערץ, בלי אליל. ואלה חיפשו אליל אחר ומצאו אותו בדמותו של אריק שרון. ושוב חוזרים הדברים על עצמם: הערצה עיוורת לאליל ה־מהולל, השמצת כל מי שעומד בדרכו ואינו מקבל את דרישותיו. מאמריהם של י. בן־פורת ב„ידיעות אחרונות" וח. יעד ב„מעריב" בפרשת שובו של אריק לצה"ל הם הוכחה חותכת להמשך עבודת ה־אלילים.

אריק שרון הוא כיום עסקן חשוב בליכוד. אולם נראה שאין לו סיפוק מפעילותו במפלגתו. הוא רוצה לחזור לצה"ל, ונראה שראשי ליכוד מעודדים אותו — ולא רק מתוך דאגה לבטחון המדינה... חדשים רבים הוא ניהל מו"מ עם ראש הממשלה, שר הבטחון והרמטכ"ל בדבר שובו לצבא. כשלעצמי קשה לי להבין כיצד ניהלו אתו אישים אלה מו"מ. סוף־סוף מדובר באלוף שפרש מן הצבא והלך לרעות בשדה הפולי־טיקה. מדובר במפקד שהצטיין ב־הוסר משמעת. אדם שעל התנהגותו בקרב המיתלה במבצע קדש כתב דיין „על השיקולים המוטעים ועל המשגים (של אריק שרון — א. א.) שילמה יחידת הצנחנים בדמה". אדם שהתפרסם ב„חריגים" שלו בעת היותו אלוף פיקוד הדרום. אדם הסבור שהפר פקודות מכיון שהוא עומד מעל לחוק ומעל לפקודות. אדם ה־אחראי יותר מכל אחר בפולי־טיזציה של צה"ל — מאז התחיל להפיץ ב־1969 שמועות על הצט־רפותו לגח"ל, אם לא יקבל תפקיד מסויים בצה"ל. ואשר השמיץ ב־הזדמנויות שונות — עוד בהיותו במדים — את הפיקוד העליון של צה"ל ואת חבריו לנשק, אדם ה־נמנה עם בעלי הקונצפציה ש־גרמה למחדל (וישראל היא מעצמה צבאית ראשונה במעלה בעולם).

אולם עובדה היא שמו"מ זה התנהל. והוא היה בעיצומו בעת שאריק שרון הופיע בנאומים אי־פוליטיים קיצוניים בכנסת ובעת שהתייצב בראש „מתנחלי" סבסטיה ודרש מצה"ל „ריצה לחוק כצר־כר". ובמשא־ומתן זה תבע לעצמו אריק שרון הפיקוד בסוף־

הרמטכ"ל הציע לו להיות קצין חי"ר וצנחנים ראשי עם סמכות מורחבת. אריק סירב ודרש לעצמו תפקיד חדש שעדיין אינו קיים בצה"ל ושלדעת בקיאים בנושא היה פוגע בסמכותו הפיקודית של הרמטכ"ל. הצעתו זו נדחתה. ואז הוא יצא בהודעה המשמיצה את פיקוד צה"ל — דבר שהוא כבר עשה פעם בעת שחזר לחיים ה־אזרחיים, עם סיום תפקידו כמפ־קד על אוגדה אחרי מלחמת יום הכיפורים.

אלה הן העובדות. ופירושן בפי שופריו בעתונות הישראלית הוא: מאחר שאריק הוא גאון לא רוצים שר הבטחון והרמטכ"ל, שאינם גאונים, בשובו לצה"ל („הבינוניות ירא(ה) את אריק", זוהי הכותרת של אחד המאמרים).

אריק ברוב צניעותו רואה באי־החזרתו לצה"ל „הפגעה המדינה". מחרים־מחזיקים אחריו העתונאים־מעריציו. בלי שירותו של אריק שרון בצה"ל צפוייה סכנה לבטחון המדינה. כך משתמע מתוך הכ־תיבה שלהם. ואז לא נרתעים מ־השמצה גסה של הרמטכ"ל והפי־קוד הבכיר של צה"ל — וזה בזמן שצה"ל זקוק לאווירה ציבורית ש־תסייע להתאוששותו ממלחמת יום הכיפורים.

כשלעצמי אני שקט יותר עתה כאשר המאמצים להחזרת אריק שרון לצבא עלו בתוהו בגלל שח־צנותו והתנשאותו האווילית. הייתי מודאג יותר חרד למוראל בצה"ל לו חזר אריק לשרות פעיל והפך את צה"ל לזירה פוליטית. בזכות־ הצליח אריק לנצל זכויות צבאיות למטרות פוליטיות. טוב שלא הצ־ליח עתה לנצל עמדתו הפוליטית למטרות צבאיות.

מסע למוסקוה ברגשות מעורבים

חוגים דיפלומטיים אמריקאיים וסובייטיים מתייחסים בתערובת של חרדה ואופטימיות למסע ד"ר הנרי קיסינג'ר למוסקוה. וכורה עדיין יפה ההצלחה המוגבלת מאד — אם לא לדבר על כשלון — של הפיסגה האחרונה ניקסון־ברז'נייב במוסקוה, שגם לה קדם מסע של מזכיר המדינה לבירה הסובייטית.

הפעם מבקש מזכיר המדינה לשוב ולהעלות את הנושא של סאל"ט וללבן הצעות קונקרטיות לשבירת הקפאון בנושא החימוש האיסטרטגי. אך עם כל הכרתו בצורך להגיע להסכם לתקופה של עשר שנים כבר תוך חודשים מספר, טרם היו הטילים הסובייטיים בעלי ראשי חץ מתפצלים לאופרטיביים. אין ההצלחה מובטחת לו.

על קיסינג'ר יהיה להכין את הפיסגה האמריקאית־הסובייטית הבאה, שתיערך לפי המשוער כבר בחודש הבא, בולאדיבוסטוק. לרגל מסע הנשיא פורד למזרח הרחוק. הסובייטים מעוניינים ביותר ליצור בהקדם מגע אישי עם יורשו של הנשיא ניקסון כדי לעמוד על דעותיו.

הנושא העלול להעסיק את מזכיר המדינה יותר מכל, בימי שהותו בברה"מ, הוא המזרח התיכון. בהודעות סובייטיות, לרגל ביקור שר החוץ המצרי פאהמי במוסקוה ובהודעות אחרות, הושם הדגש על השאיפה לחדש בהקדם את ועידת ז'נבה — ואת בהשתתפות אש"ף. מוסקוה חוזרת וטוענת עם זאת שאין בדעתה להפריע לשליחותו החדשה של קיסינג'ר באזורנו. בראשית החודש הבא.

מזכיר המדינה ודאי ירצה לברר מה הכוונות האמיתיות של מוסקוה. הצבעתה של ארה"ב באו"ם מעידה על כך, כי וואשינגטון מוסיפה לראות את ירדן כפארטנר למשא־ומתן עם ישראל, לשם פתרון הבעיה הפלשתינית. מה גם, שקיסינג'ר זוכר יפה את ההתחייבות שלפיה לא ניתן להרחיב את ועידת ז'נבה ללא הסכמת כל המשתתפות בה. קרוב לוודאי שהסו־בייטים ערים כמותו לעובדה, כי ללא שיחות הכנה פורייה באיזור אין כל טעם בהליכה מחודשת לז'נבה. אך על־פי הודעות מוסקוה אפשר להתרשם, כי בדעתה לעמוד על שיתוף אש"ף בוועידת השלום. לכשתתחדש, כתנאי לשיתוף־פעולה עם קיסינג'ר במהלכיו הקרובים — ולו על־ידי הימנעות מחבלה במעשיו.

המשחק הדיפלומטי הסובייטי בנושא זה מסכן את מאמצי השלום באזורנו והוא עלול אף להכשילם כליל. ספק אם מלחמה מחודשת תעניק יתרונות לברה"מ. עובדה זו, אם ברז'נייב מודע לה, עשויה להקל על קיסינג'ר את שליחותו למוסקוה.

התפטרות ומניעה

השבחים שהשמיע שר הבריאות על המנהל הכללי של משרדו, שהחליט להתפטר, מגבירה את סימני השאלה סביב ההתפטרות. מדבריו של ויקטור שם־טוב עולה כי הוא הוגה אמון לפרופ' פדה ולכן קשה לראות את הסיבה להחלטתו להתפטר בהיעדר שיתוף־פעולה מצד הממונה. שאר הדברים שמנה פרופ' פדה כמניעיו לעזוב את משרד הבריאות אינם משכנעים.

הדגש בהודעת ההתפטרות הוא על סילופים מצד אמצעי התקשורת ועל דעת־קהל עויינת. אין ספק שהתחשבותו של מנכ"ל משרד הבריאות [illegible] אנו אומרים זאת ללא אירוניה ראוייה לשבח. אולם נראה, כי הוא הרחיק לכת. משרד הבריאות אינו המוסד היחיד שלציבור יש טענות כלפיו — ואין זה משנה אם הן צודקות או לא. טענות קיימות כלפי כל המוסדות הציבוריים ולא רק הציבוריים המספקים שירותים — החל בקואופרטיבים לתחבורה וכלה במשרד התקשורת. בכל זאת לא קמו המנכ"לים של מוסדות אלה והתפטרו בגין הביקורת — מבוססת או מסולפת. כך גם ביחס לראיון הטלוויזיוני שאותו הזכיר פרופ' פדה כאחד המניעים לפרוש ממשרתו. אין אנו מוכנים לפסוק אם דבריו של המנכ"ל סורסו אי לא. אך גם אם כך הדבר יש די דרכים ופורומים שבאמצעותם יכול פרופ' פדה לתבוע את עלבונו: הנהלת רשות השידור, ועדת האתיקה של אגודת העתונאים. ואם אלה לא מספקים אותו אפשר להגיש תביעה משפטית בגין לשון הרע. גם אם נעשה לו עוול אין פרופ' פדה הראשון הסובל מזה וקרוב לוודאי שגם לא יהיה האחרון. התפטרות מחמת סילוף או סירוס אינם סיבה מספקת לפרישה.

למען האמת, נכללים בהודעת ההתפטרות רמזים העשויים להצביע על סיבות נוספות, וייתכן שמשקלן של אלה הכריע. אם כך הדבר יש לתבוע מפרופ' פדה, כי יאמר מפורשות למה כוונתו כדי שהציבור יידע ויוכל לסייע לתיקון הדברים הטעונים תיקון. אך כל עוד לא הבהיר את דבריו עד תום יש לראות את מניעי ההתפטרות כבלתי מניחים את הדעת.

ועידת וארשה הכזיבה הסובייטים

פגישת נציגי 28 מפלגות קומוניסטיות באירופה ננעלה זה עתה בוארשה בהחלטה לקיים באמצע השנה הבאה בברלין המזר־חית ועידת פיסגה של המפלגות הקומוניסטיות באירופה. עוד לפני כן ייערכו מיפגשים קומוניסטיים אירופיים בדרג גבוה, לשם דיון בבעיות ספציפיות שונות — ביניהן „הקשר שבין בטחון אירופה לבין הבטחון באיזור הים התיכון".

אם נועדה הפגישה בוארשה להדגים את כפיפותן של מפלגות היבשת למרות מוסקוה, הרי נחלה בה ברה"מ אכזבה. לא זו בלבד שכמה מפלגות — אלה של אלבניה, צפון אירלנד, הולאנד ואיסלנד — לא הוזמנו או לא נענו להזמנה. דובריהן של שלוש מפלגות גדולות, מהן שחיים שבבילטון, שמו בוארשה את הדגש על סירובם ליטול חלק כלשהו בוועידה, שמטרתה לתת סיפוק למוסקוה על־ידי גינוי סין או לחזק את מרותה על המפלגות האחיות. ג'אנקארלו פאג'טה, הנציג האיטלקי בוועידה, אמר שהוועידה המוצעת חייבת לשאת צורה של „חילופי־דעות חפשיים, גלויים ומעמיקים, לפי העקרון של שוויון ואין לגעת בה בנושאים שאינם על סדר היום". בנעימה דומה דיברו סטאפן אנדריי הרומני וגרליצ'קוב היוגוסלאווי.

בוריס פונומרב הסובייטי סירב לקבל את הדין ולהתחייב שסין לא תוזכר. בדבריו טען ש„אין לפגוע בזכותה של כל מפלגה להעלות, באמצעות נציגיה בוועידה, כל בעיה, בהתאם לראות עיניה". יתכן כי דברים אלה הם שהניעו את היוגוסלאווים להודיע כי בשלב זה אין הם מתחייבים להשתתף בוועידה שתכונס בברלין המזרחית.

דובר הקומוניסטים הצרפתיים קנאפה הרחיב, יותר מאח־רים, את הדיבור על המזרח התיכון. הוא נתן ביטוי מודגש לחשש שמא „תנצל ארה"ב את המתיחות העוברת באיזור, כאמתלה למעשה תוקפנות, שמטרתו תהיה להכניע את עמי ערב שנטלו לידיהם את השליטה על אוצרות הנפט שלהם". יש משום חידוש בזיהוי עמי ערב עם קומץ שייכים פיאודליים, מעל לבימת ועידה קומוניסטית בין־לאומית. הדבר מעניין במיוחד לאור הזרמת מיליארדים של דולארים מסעודיה לאיט־ליה, במטרה להציל את ממשלתה מן הצורך [illegible] מכאיבות, תוך כדי הישענות על השמאל לרבות הקומוניסטים.

איך לא לחסל עיוותים

מאת טדי פרויס

עיוותים במערכת המסים אינם חסרים אצלנו. תודה לאל. קבוצות שונות, וכן צורות מלאכה והשקעה שונות, נהנים זה כבר משיעורי־מס מיוחדים ושונים; למ־של, פועלים העובדים במשמרות או על־פי נורמות. עתונאים ומו־רים בעלי ניכויים מיוחדים, וחוק לעידוד השקעות־הון שמבטיח שי־עורי מס ו/או פטור יוצאי־דופן, שלא לדבר כבר על חוק החברה לישראל. כדי להתיר את הסבך מנסה האוצר לפעול למיתון מע־רכת מאה־השיעורים. את הצעד הראשון עשה בתחום הספרות ה־מקצועית.

כנגד הצעד האחד קדימה צע־דה הממשלה השבוע מצעד שלם לאחור כשהכריזה דה־יורה באחד העיוותים המסוכנים ביותר דה־פאקטו: חישוב שער המטבע ל־צרכי מס של צוותי האוויר. לא רק שהעיוות לא סולק אלא שהוא חוזק במסד של בטון, כדי שאי־אפשר יהיה לסלקו גם להבא. כיצד יוכל האוצר להמשיך בפני־מה לחיסול עיוותי המס, חידה היא. הקושי ברור גם לראשי ה־אוצר ולמינהל ההכנסות, ומכאן התנגדותם למיסוד השער שלפיו לירה ישראלית שווה לירה שטר־לינג לפחות דה־פקטו.

התנגדותם של הטייסים לשי־נוי מבנה משכורתם מובנת. הם חששו לנטו שלהם. אין מקום לבוא עליהם בטענות על שסי־רבו שיקצצו בשכרם — איש ב־ישראל עוד לא הסכים לכך. היה איפוא צורך בפיצוי אחר. והי־חיד שבא בחשבון הוא הגדלת הברוטו במידה שתבטיח שהנטו יהיה זהה לסכום שמתקבל על־ידי קביעת השער הפנטאסטי לירה = ליש"ט. אין צורך לומר שברמת המיסוי הקיימת ובהתחשב בשיעור השולי הגבוה, היה החישוב החד־דש מטיל עול עצום על קופתה של „אל־על". בתזכיר שהגיש מנ־כ"ל „אל על" לשר־האוצר נא־מד הסכום שהיה נדרש אילו הופעל ההסדר הזה ב־200 מיליון ל"י לשנה. לרבות התשלומים ה־נלווים, שהיו כרוכים בשינוי מב־נה השכר. גם אם נוטלים כב־סיס לחישוב שער של 10.80 ל"י לליש"ט ולא ל"י שווה ליש"ט, הרי סכום עצום שהחברה לא הי־תה מסוגלת לעמוד בו. העתו־דות הכספיות של החברה — לא היה בהן כדי להשלים את גליון המשכורת החדש. קופת המדינה נשארת לפיכך המקור היחיד ל־הצבת שכרם של צוותי האוויר על בסיס תקין פחות או יותר.

מי שיטען כי התשלום מקו־פת המדינה אינו אלא העברת כסף מכיס אחד למשנהו, יצדק. אולם זאת אפשר לומר על כל עיוות שיסולק. וכי הכספת אש"ל כופרו, או דמי אחזקת מכונית, לשם הכנסה תמורת הגדלת הש־כר ברוטו אינה טרנסאקציה מסוג זה? חיסול עיוותים, מאחר ש־אינו יכול להיעשות על חשבון הקטנת השכר נטו. יהיה כרוך בהגדלת התשלום ברוטו. מן ה־הכרח שנכיר בזה כשאנו מדב־רים על צמצום העיוותים ועל העמדת המשכורות על רגלים בריאות יותר. צוותי האוויר אי־נם בבחינת יוצא מכלל זה.

הנהלת „אל־על" תמכה בעמדת צוותיה משום שהסידור הקיים, שבעקבותיו הוא מעוגן בחוק, אינו מחייב קבלת סובסידיה. כאן וכת־מיד היתה „אל־על" גאה בכך ש־אינה סמוכה לשולחן הממשלה ולכן היא יכולה לשמור על מדי־נות עצמאית. אולם טענת המו־נעות מקבלת סובסידיה אינה תופסת. וכי חישוב שער לירה כדי להימנע מתשלום מס אינו סובסידיה? לו יכלו חברות „אר־קיע", קואופרטיב „אגד" ור־כבת ישראל לשלם לעובדיהם נטו הנופל רק במעט מהברוטו. לא היתה הראשונה פושטת את הר־גל ושני האחרונים לא היו נזק־קים לסובסידיה גלויה והוויתור שהיה נדרש היה קטן מ־200 מיל־יון לשנה.

כמילא נראה ודאי כי סובסידיה גלויה עדיפה ממי־סוד של עיוות שישמש מורה־דרך לקבוצות עובדים אחרות. קשה להאמין, שסקטורים הנהנים כיום מסידורי מס „מיוחדים" לא יתבעו גם הם שההקלות המוענ־קות להם למעשה יקבלו מעמד חוקי כלשהו.

כך ינצחו כמעט כולם העיוו־תים. שהונצחו השבוע לגבי צוו־תי האוויר של „אל־על".

„הרייך השלישי" בתל־אביב

צלב הקרס והיטלר משיחו קפצו לקראתי ברחוב הצ־בודה בתל־אביב. הפגישה היתה בלתי־צפויה. אך התגה־לה בחוג ידידים ותיקים יוצאי גרמניה: הגליון מס' 12 של „דאס דריטע רייך" (ראה גלו־פה) התמסס במלוא תפארת צבעיו בראש תצוגת העתונים בקיוסק שבפינה השני מפינת רחוב המלך ג'ורג'. בין מאגא־זינים ועתונים גרמניים אח־רים כמו „שטרן", „קוויק", „די בונטע", „ברודה" ו„סאקסי", שתפוצתם הגדולה בישראל מעידה כמאה עדים על אהבתו הגדולה של העם בישראל ל„קולטור" אמיתי.

אם מתוך סקרנות, אם מתוך קצת פליאה על עושרו ועס־קנותו של היבוא הספרותי מגרמניה — עשיתי כמעשה ר־קניתי את החוברת בארבע לירות וחצי.

עורכיו קוראים לדו־שבועון זה בשם „דוקומנטאציה מקו־בנת". למרות השם המדעי הזה לא נועד „הרייך השלישי" כלל וכלל לחקר התקופה. הוא עשוי בכל הסממנים הע־תונאיים של כתבנות מאוירת לצריכת־המונים. לפי מה ש־שמעתי לא מכבר במימשד ה־טלוויזיה הישראלית, מטרת המו"לים והעורכים היא להביא לידיעת הדור החדש על גרמ־ניה תקופה מרוחקת והול־כת ומשתכחת בפרטי הה־תלשלות. אם כן, שמא „חי־נוך לערכים"? האם רוצים ה־מו"לים המעודכנים לקיים את זכר הקלון והמנצח של המש־טר הנאצי? למען נוטע בלב הצעירים רגשי תיעוב לכל מה שבכל וסימל שלטון־הדראן הזה?

מחשבה חינוכית כזאת ודאי רחוקה מהם והלאה. אף כי יש להודות, שהמאמרים המלווים את הטקסטים לתמונות־התקו־פה כתובים בזהירות, מפוזר־

לים לא לפאר את הנאציו־נאל־סוציאליזם. אפילו מגוס־חים פה ושם בנימה של בקורת לגבי העבר ההיטלרי, הרי ב־גרמניה צצמה רבים הקולות הספקניים, המסתייגים בחריפות מן הנסיון הזה של תיאור פירויידי, שביסודו הוא מעין נוסטאלגיה לאותם ימים של גדולה. אנשים אלה, שמקצת השגותיהם שמענו באזנו מיסודו טלוויזיה, רואים במפי־צאין „הרייך השלישי" בשלל צבעים המסך ל„גל היטלרי". איתה אופנת־זכרונות־ומזכרות המציפה היום את גרמניה וגם חלקים באירופה ואין מיועדת דווקא לספח הלכי־רוח אנטי־נאציים אלא יותר להפוך אי־זה תקופה מגואלת־בדם לא־צר של ביזור וסיפוק סקרנות מורבידית.

והנה, אם יש ריבות קצה בגרמניה גופה על מצור עתו־אי חדש זה — והדעות לשל־לה נשמעות בדממה — הרי בלתי־מובן מעיקרו טעם אס־פקתו לשוק הישראלי? האם „הרייך השלישי" בא להזכיר לנו מה ששכחנו? האם הוא נועד להשיג בישראל מה שלא נתכוונו אליו מוציאיו בגר־מניה: לחנך את הישראלים לשנאת הנאציזם? או האם הוא דומה לזורנאל כמו אחיו ורעיו הממלאים את הקיוסקים ואת בתי־הקפה והמספרות בארץ, לישראלים האמונים על „חוג הלשון הגרמנית" נזקקים להם בתיאבון גדול?

בדקתי ומצאתי, כי חברת „גרונר ריאהר", הגרמנית — מפיצת „שטרן", „די בונטע", „ברודה" וכו' — יוצאה ליש־ראל תחילה אלף גליונות של „הרייך השלישי" וניסתה למ־כרם, כמו את שאר תוצרתה, על־ידי סוכנות ברונפמן. בינ־תיים ירד מספר הגליונות ל־450. ונראה שבכל זאת אין בארץ קופצים רבים כל כך על סחורה זו. מאגאזינים ובדים שעירי־עירום כפוארים מושכים מן־הסתם יותר.

אבל בכל זאת — גם 450 גליונות אינם דבר־שלא־מה־ בכך. הפצתם ברחובות ישראל באין־מפריע מעידה בלי ספק על מידה של רחוב־לב ליב־ראלי בקרב הציבור, שלא תמיד היינו רגילים לו. אני נזכר רק ב„שבוע התרבות הגרמנית" שניסו לערוך בארץ לפני שנתיים בערך כמה געש הרחוב! כמה נזעקו הארגונים של נפגעי הנאצים! כמה הפ־גינה „חירות" נגד נטהוהוד אפרים לאסינג ונגד ג'נסי גראס, בצעקות או אף בהשלכת פצצות־סרחון או בהתזת די"ו!

מאז ועד היום חלף, כנראה, התבוססות משמחת. אחד מסי־מניה: „דאס דריטע רייך" נמ־כר — ונקנה — בתל־אביב במכירה חפשית.

יש לך אגרות כאלה־ יש לך כסף!

ברשותך מלווה קליטה 1965 — מלווה חסכון 1970 — או מלווה פתוח סדרות קמו, קמז, קמח

חפש אותן בבית. הן שוות כסף.

הכנס לסניף הקרוב של בנק דיסקונט או בנק ברקליס דיסקונט שם ישמחו לפדות אותן עבורך.

מה לעשות בכסף שתקבל?

חשוב על השקעה כדאית — השקע בקרנות נאמנות

"אלון"-קרן נאמנות צמודה • "אורן"- קרן נאמנות צבירה

מדוע קרנות נאמנות?

* אתה מונע מעצמך את הדאגה והטירדה לבדוק את האפשרויות הרבות העומדות בפניך בשוק ניירות הערך-ואתה מוסר זאת לניהול המקצועי של החברה להשקעות של בנק דיסקונט.
* בקרנות הנאמנות יש פיזור רחב של ההשקעה ובכך קטן הסיכון בצורה משמעותית.
* אתה יכול לממש בכל עת את השקעתך והרווחים שיצטברו עליה.
* הרווחים בקרנות נאמנות פטורים מכל מס.
* התעודות הן למוכ"ז וניתן להעבירן מיד ליד.

ערך היחידה של "אלון" עלה בשנה האחרונה ב־38%

ערך היחידה של "אורן" עלה בשנה האחרונה ב־45%

בבד BDB

בנק דיסקונט לישראל בע"מ בנק ברקליס דיסקונט בע"מ

هكذا من الأصل

דבר כלכלה

תשלומי עצמאיים לקופת גמל

מאת עו"ד י. ש. חנן

בעקבות החוקים מספר 18 ו־19 לתיקון פקודת מס הכנסה נכנס לתוקפו — החל מ־1.4.73 — ההסדר החדש של התחשבות שלטונות המס בתשלומי הנישומים לקופות הגמל.

לצורך הפעלת ההסדר, מתחלקים כל הנישומים לשלוש קבוצות:

(א) נישומים שלהם הכנסת עבודה בלבד;

(ב) נישומים שלהם רק הכנסות ממקורות שאינם הכנסות עבודה;

(ג) נישומים שלהם הכנסות הן מעבודה והן ממקורות אחרים.

במאמר הראשון בסידרה — שפורסם במקום זה ב־24.9.74 — בסקרו ההוראות המתייחסות ל־

במערכת המסים

תשלומיהם של השכירים לקופות הגמל. במאמר השני בתנו, ביקר מנקודת מבטו של השכיר, את ההבדל שבין זיכוי בגין תשלום לקופת גמל.

אשר לנישומים שלהם אין הכנסות מעבודה, וכל הכנסותיהם נובעות ממקורות אחרים, לגביהם נקבע כאמור, בחוק הסדר שונה. על הסדר זה נעמוד להלן. ההסדר קובע דין שונה לתשלומים משתי קבוצות שונות. בקבוצה הראשונה אנו מוצאים שלושה מקרים: (1) תשלומים לקופת גמל בשל תגמולים בלבד; (2) תשלומים לקופת גמל בשל פנסיה בלבד. אבל בתנאי שהתשלום אינו עולה על 12 אחוזים מההכנסה של הנישום; (3) תשלומים לקופת גמל הן עבור תגמולים והן עבור פנסיה. ושוב, כאשר התשלום בעד הפנסיה אינו עולה על 12 אחוזים מהכנסה.

בכל אחד משלושת המקרים הללו יותר ניכוי של הנמוך מבין שלושת הסכומים הבאים: (א) 7 אחוזים מההכנסה; (ב) 2,100 ל"י לשנה; (ג) הסכום השנתי ששולם למעשה לקופת הגמולים.

בקבוצה השנייה אנו מוצאים שני מקרים: (1) תשלומים לקופת גמל בשל פנסיה בלבד, כאשר התשלום עולה על 12 אחוזים מההכנסה; (2) תשלומים לקופת גמל הן עבור תגמולים והן עבור פנסיה — כאשר התשלום עבור פנסיה עולה על 12 אחוזים מההכנסה החייבת. בכל אחד משני המקרים הללו יותר הן הניכוי המותר בקבוצה הראשונה, וזאת עבור חלק התשלום עד 12 אחוזים מההכנסה, והן ניכוי נוסף עבור החלק של התשלומים העולה על 12 אחוזים מההכנסה. גובהו של הניכוי הנוסף נקבע כך: יותר ניכוי נוסף רק עד 4 אחוזים מההכנסה, או עד 1,200 ל"י — הנמוך שבהם. במלים אחרות: הניכוי הרגיל פלוס הנוסף לעולם לא יעלו על 18% מההכנסה או על 3300 ל"י — הנמוך שבהם להלן דוגמאות:

(1) נישום עצמאי, ששילם לקופת גמל לפיצבה סכום השווה ל־10 אחוזים מהכנסתו יהיה זכאי לניכוי של 7 אחוזים בלבד. הוא לא יהיה זכאי לניכוי נוסף מעל ל־7 אחוזים, כי הסכום ששילם הינו פחות מ־12 אחוזים מהכנסתו.

(2) נישום כנ"ל ששילם סכום השווה ל־12 אחוזים מהכנסתו יהיה זכאי לניכוי של 7 אחוזים בלבד ולא יהיה זכאי לניכוי נוסף מעל ל־7 אחוזים כי לא שילם כל סכום מעל ל־12 אחוזים מהכנסתו.

(3) נישום כנ"ל ששילם סכום השווה ל־14 אחוזים מהכנסתו יהיה זכאי לניכוי נוסף של 12 אחוזים מהכנסתו (שהוא החלק העולה על 12 אחוזים) מעל ל־7 אחוזים. כלומר, כלל הניכוי שלו יהיה זכאי הוא 9 אחוזים מהכנסתו.

(4) נישום כנ"ל ששילם סכום השווה ל־16 אחוזים מהכנסתו יהיה זכאי לניכוי נוסף של 4 אחוזים מהכנסתו (שהוא החלק העולה על 12 אחוזים) מעל ל־7 אחוזים. כלומר, כלל הניכוי שלו יהיה זכאי הוא 11 אחוזים מהכנסתו.

(5) נישום כנ"ל ששילם סכום השווה ל־18 אחוזים מהכנסתו יהיה זכאי לניכוי נוסף של 4 אחוזים בלבד מהכנסתו מעל ל־7 אחוזים. אף על פי שהסכום ששילם עולה ב־6 אחוזים על 12 אחוזים מהכנסתו. כי הניכוי הנוסף המכסימלי (מעל 7 אחוזים) לא יכול לעלות על 4 אחוזים. כלומר, כלל הניכוי שלו יהיה זכאי הוא 11 אחוזים מהכנסתו.

בכל הדוגמאות הנ"ל הניכוי המכסימלי לא יעלה על 3,300 ל"י לשנה.

תיעוש הבנייה נוסח „יובל־גד"

מאת א. סדומי

בית־ספר מודולרי מתוצרת „יובל־גד" — 7 חודשים לאחר תחילת הבנייה

בני בתי־הספר המודולריים, בני 12 ו־18 כיתות וכל שירותי־העזר, שהוקמו על־ידי חברת „יובל־גד" על פי הזמנת עיריית חולון בשיטת הבניה המתועשת, תוך תקופה של שבעה חדשים בלבד, מסבילים פריצת דרך חשובה בבניין הבנבה שהתחשבה כבר לפני כמה שנים, שהגיע הזמן להרוג מסורות הבנייה הקונבנציונלית ולעבור לשיטת בנייה מהירה יותר וחסכונית יותר בכוח־אדם. האפשרית רק על־ידי תיעוש.

כך קמה והתפתחה שיטת הבנייה הטרומית. המקיפה כבר כיצורה מפעלים, הפועלים בדרכים שונות, שהתכלולו הולכו ברבות השנים. עם זאת היה זה מקובל ובודע על־ידי כל הגורמים כי המדובר הוא ב„בנייה כסוג ב'", בה „מתחילים" מלכתחילה על מבני זה מהבראה היסודי של הבניין או מאיכותו, הגורם החסכון הרב בכוח־אדם, החשת קצב הבנייה וסיכויי הוזלתה. כך החלו התהילה בבנייה טרומית של מבני משק ומחסנים, מבני תעשייה או לולים, ועברו אחר כך גם לבניית מגורים ומבני ציבור. אולם, ענף הבנייה ביסודו הכביד לסגול בשיטות הבנייה הקונבנציונליות, תוך כדי הגברת המיכון בייצור הבינון, הזמנת עבודינים משוכללים יותר, כעבר להבניות מכופרות יותר וכד'.

ישנהו גברים, מנכ"ל „כוח־בית" שבמסגרתו פועלת חברת „יובל־גד" ופיתחה את שיטת הבניה המודולרית, אומר כי במשך כל השנים האלו דיברו על „תיעוש הבנייה" אך לא הרגו מהשיטה הקונבנציונלית של בניית בבלוקים ולבנים. מול שיטה זו בעבודה „יובל־גד" את הבניה המתועשת, האפשרית רק בביטון ופלדה ולא בבלוקים או לבנים. בשיטה זו, שפותחה על־ידי חברה „קאנדי" הצרפתית, מוכנים כל חלקי הבניין בבית החרושת על־ידי יציקתם לתוך תבניות קיימות. לאחר היציקה עוברים החלקים תהליכי אשפרה וקבלת חוזק, באמצעים חדישים ומבוקרים, המבטיחים אחידות ורמת ייצור גבוהה. לאחר מכן מוסעים החלקים אל אתר הבניה, ומורכבים שם על־ידי צוות ההרכבה, בהתאם לתכנית הביצוע. זוהי שיטה שונה מהבניה הטרומית המקובלת ולא בלבד שאין זו „בנייה מסוג ב'", אלא להיפך. זוהי בניה בסוג מעולה ביותר.

יתרונות השיטה, כפי שהם מוסברים על־ידי מהנדסי „יובל־גד", הם: חסכון בכוח־אדם, מהימנות גבוהה, התאמה לתנאי הארץ, יעילות, ואחרון־אחרון קיצור זמן הבניה. בעיית כוח־האדם מעיקה על ענף הבניה בעולם בכלל ובארץ בפרט. השיטה המודולרית מקצצת במחצית את כוח־האדם העוסק בבניה. בכך שהיא מכוונה את יעוד הבניה בלוקים או לבנים ליצרן יחידות בניה. המהימנות הגבוהה מושגת על־ידי ריכוז כל תחומי האחריות — התיכנון, הייצור, ההדרכה והיצוב המוצר הסופי, דבר המאפשר פיקוח מתמיד בכל התחומים האלה, המבוסס על התגוננות הדדית של כל גורמי הייצור. השיטה המודולרית מבטיחה פיקוח קפדני על כל חלק הנרוב את תחומי המפעל. היא בעלת רמת הסתגלות והתאמה מירבים המאפיינים היצגות לצרכים הספציפיים של המבנה הנוצר. כך, למשל, יש בבית"ס „התבור" בחולון הלוגות מודולריים מיוחדים המוגנים סינוור בתוך הכיתה וכן הוכנסה בו שיטת איוורור מיוחדת, המבטיחה אוורור מתמיד.

יתרונותיה של השיטה המודולרית על פני השיטות הטרומיות המקובלות רבים הם ולדוגמה ברלמת לכך מציגים מהנדסי „יובל־גד" את בי"ס „התבור" בו קיבת אקוסטיקה מוחלטת לרעיבות. בניגוד לרעיבות והוזדות בין הקירות בבנייה הטרומית המקובלת. הדבר הודגב בניסוי מבוקר שנערך בביה"ס. בו הוצף הגג לתקופה ממושכת במים ואף טיפה לא חדרה פנימה. ואחרון־אחרון, כמובן, הזמן. תוך שבעה חודשים מיום קבלת ההחלטה על הקמתו עמד ביה"ס מוכן לקלוט את ראשוני התלמידים. בניית בי"ס דומה בשיטה קונבנציונלית עלולה לארוך משנה וחצי ועד שנתיים. וכאן נשאלת, כמובן, השאלה, מה יקר? האם אפשר בשיטת בנייה זו גם לבנות זול יותר? מנהל „יובל־גד" א. לין אומר כי במחיר היסוד אין שוני רב בין בנייה זו לבנייה הקונבנציונלית, אך בשל הזמן הקצר של הבניה, בתקופה של אינפלאציה וייקור הכסף, הוא שמביא להוזלת הבנייה ב־25 אחוז. בפרויקט של שלושה מיליון ל"י נחסכים על־ידי כך בעליית מחיר יוקר הבניה ובגובה הריבית כ־750.000 לירות.

חברת „יובל־גד" בונה עתה בשיטה זו 9 בתי"ס בכל הארץ, וכן מיבני ציבור אחרים. לדעת מנהליה אפשר יהיה בעתיד, עם הגדלת ההיקף, גם לקצר עוד את משך הבנייה וגם להוזיל את מחיר היסוד. המהנדס הראשי של החברה מסביר, כי הבנייה בשיטה המודולרית עומדת בכל הדרישות המכניות של הבנייה המודרנית ויש ביכולתה להבטיח למיבנים שלה צורה ארכיטקטונית נאה ביותר, איכות בנייה וחוזק וטיב גימור מעולים, כפי שלא ניתן להשגה בבנייה הקונבנציונלית. כל המכיר שיטה זו, הידועה בין המתקדמות בעולם בבנייה המתועשת, ורואה את המיבנים שהוקמו על פיה, שוב לא יוכל להאמין לאלה הסבורים כי הבנייה הטרומית היא בנייה מסוג ב'...

חברת „יובל־גד" הקימה בשיטה זו מאז סוף 1969 יותר מ־4000 יחידות מגורים במיבנים בני 4—8 קומות ודירות של שניים, שלושה וארבעה חדרים. בסוף 1973 פתחה קו ייצור חדש לבנייה מודולרית של מיבני ציבור. בהם בתי"ס, אולמות התעמלות, חדרי אוכל, מיבני משרדים ותעשיות, מעבדות ובתי"ח וכו'. השנה יגיע היקף הבנייה הציבורית הזו ל־10.000 ממ"ר ולשנת 1975 יהיה גידול עד 25.000 ממ"ר.

לקראת השנים הבאות, בהן מצפים לעליית כמה רבבות עולים מדי שנה, ובהם משפחות עם ילדים, יגבר הצורך בבנייה מהירה יותר של דירות מגורים לעולים ומוסדות חינוך לילדיהם. חברת „יובל־גד" תוכל, לדברי מנהליה, לתרום בכיוון זה תרומה חשובה ביותר, הודות לידע והנסיון שרכשה, אותם הוכיחה במיבנים שהקימה עד כה. ובהם שני בתיה"ס הראשונים בחולון.

הנסיון הברזילאי

כיצד לא ללחום באינפלציה

מאת דן בבלי

האינפלציה בת „שתי הספרות", העולה על 10 אחוזים לשנה, התפשטה בשנתיים האחרונות בכל העולם ומכרסמת בבריאותן של הכלכלות המפותחות ביותר. כתוצאה מאינפלציה זו ומאזנים מסחריים שליליים הנובעים בעיקר מהתלות ביבוא חמרי גלם וממגידול הצפוי במחיריהם, נמצאות איטליה ובריטניה במשבר הכלכלי החמור ביותר מזה 45 שנה, ואילו מדינות מפותחות אחרות לרבות יפאן, גרמניה, ובמידה מסויימת גם ארצות הברית, מדאגות שהמיתון הכלכלי יתמיד ויביא לאבטלה גדולה. וכל זאת כשהיום הולך ומסתבר, כי על אינפלציה חדשה זו לא ניתן להתגבר תוך שימוש באמצעים המוניטריים והפיסקליים המקובלים והמוגבלים, או של פיקוח על שכר ומחירים.

אין זה מפליא, איפוא, שאובדן המכשירים המקובלים לבלימת אינפלציה, גרם לכך שאבות הכלכלה במדינות, שפעם היו בעלות מטבע קשה, החלו להתעניין באפשרויות הצמדה. אפילו כלכלן שמרני כפרופסור מילטון פרידמן משיקגו החל לדבר על יצירת ערך כספי יציב חדש, שיבטא את כל העיסקאות שלהן מימד זמן, במושגים המנטרלים את השפעת האינפלציה. הוא הביע ספק אם ניתן לבצע תכנית מעין זו, שכן לדעתו, מעוניינות הממשלות באינפלציה המגדילה את הכנסותיהן ממסים בלי שיזדקקו לתחיקה נוספת ובלתי פופולארית.

השימוש במכשירי הצמדה על ידי הממשל מהווה תוספת למכשירים מוניטריים ופיסקאליים אחרים, שניתן להיעזר בהם בעתות אינפלציה. כשמשתמשים בהצמדה בגמישות היא יכולה להקל על אותם הגורמים בכלכלה החשופים להוצאים, העשויים להיפגע יותר על ידי אינפלציה. בעזרת ההצמדה ניתן גם לכוון גידול ופיתוח כלכלי. כתוצאה משימוש במכשירי הצמדה, ובעיקר בהצמדה חלקית, כמקובל עד היום, מעצב האוצר את המדיניות של הבעלות על ההון שבידי הציבור. הצמדה בנוסח הנהוג בישראל קרוב ל־20 שנה מקובלת גם בפינלנד ובבלגיה. אך בשנים האחרונות היתה זו ממשלת ברזיל שהגדילה לעשות והנהיגה הצמדה בכמעט כל הפעילויות הכלכליות המקובלות.

יש הסבורים כי כתוצאה משיטת ההצמדה הברזילאית, בין היתר, ירד שיעור האינפלציה השנתי מ־90 אחוז ב־1964 לכ־5.5 אחוזים אשתקד (אמנם בחודשים הראשונים של 1974 חזר קצב ירידת כח הקניה לשיעור מצטבר הנאמד בכ־40 אחוז לכל השנה). החשוב הוא שבמקביל לירידה בשיעור האינפלציה חלה מ־1968 עלייה רצופה בקצב הגידול של התוצר הלאומי הגולמי, שהסתכמה בלכפלה מ־10 אחוזים לשנה. הישג מרשים בהחלט המצדיק מדינות אחרות לעיין מחדש בשיטה זו של הצמדה.

מה הם תכני השיטה הברזילאית

עקרונות ההצמדה בברזיל מעוגנים בכ־100 חוקים ותווים הקובעים הצמדה של ערכים כספיים נומינליים של מסים, ריבית ורכישת הון של נכסים כספיים כגון אגרות חוב, משכנתאות וחשבונות חסכון (כמקובל בישראל) והן של רכוש קבוע מוחשי, כצייד או נדל"ן. שער החליפין למטבע זר אף הוא צמוד וניתן להיקבעים תקופתיים. מס הכנסה מוטל על רווחים אמיתיים, כששיעורי הפטור ושיעורי ההכנסות שעליהן מוטל מס אף הם צמודים ומתוקנים מדי שנה. כבישראל קיימים בברזיל תמריצי יצוא שנועדו ושנייעדו ליצואן למכור תוצרתו בחו"ל.

שכר העבודה והמשכורות בברזיל צמודים, אך לא לעליית המחירים בתקופה האחרונה (החודש או הרבעון החולף) אלא לממוצע האינפלציה במשך ה־24 חודשים האחרונים. תוך התחשבות בתחזית להמשך גידול האינפלציה בתקופה הקרובה והתרכרות ביחס לגידול הייצור. עיקרון נוסף המופעל במסגרת השיטה הברזילאית הוא הקפאה, מדי פעם, של ההצמדה. כך למשל לשבר־1973 הגיעה האינפלציה ל־15.5 אחוז הרי שיעור ההצמדה של המשכורות הגיע ל־12.8 אחוז בלבד.

המכשיר החשוב ביותר, אולי, למיתון האינפלציה פגע בידיעין בציבור השכירים, בדרך כלל בבעלי ההכנסות הנמוכות, בעיקר בחמש השנים הראשונות להפעלת חוקי ההצמדה האמורים, כשכתוצאה מהעלאתה שווי מבוססת על הממוצע של ה־24 חודשים החולפים, ירד כושר הקנייה הממוצע הריאלי של משכורות השכיר בכ־16 אחוז. יש לציין, כי בשנתיים האחרונות נפסקה הירידה הריאלית בהכנסות השכירים.

פרופסור מלסר הלר, שפעל זמן ממושך כיועץ כלכלי בכיר של נשיא ארצות הברית ולמד לאחרונה את הנושא, בהגמה להעריך אם ניתן ליישם את עקרונות הצמדה בארה"ב, מצא, כי טרם הרכה, שההצמדה כפי שהיא מבוצעת בברזיל מהווה כשלעצמה גורם להבראת הכלכלה. לקח חשוב מהנסיון הברזילאי הוא, שיש מקום לבחון את האפשרות לתיקון שנתי בשיעורי החליפין של מטבע זר.

המסקנות לישראל

חשוב לציין, כי הסיבות והגורמים הפועלים באינפלציה בישראל שונים באופן מהותי מאלה שבברזיל. מרכיב היבוא במחירים בישראל הוא בין הגבוהים בעולם. בברזיל מימדי היבוא יבחס לתוצר הלאומי הם צנועים, ולכן אין לאינפלציה העולמית השפעה משמעותית. לעומת זאת, יש להתייקרויות בעולם השפעה מכרעת על היקף האינפלציה בישראל וספק באם ניתן לנטרלה ללא שימוש באמצעים אדמיניסטרטיביים קיצוניים. בישראל עולה חלקה של הממשלה בתוצר הלאומי על 50 אחוז ואילו בברזיל הוא קטן מרבע. מדיניות המחירים, התקציב, מקורות ההכנסות ומדיניות התמריצים והסובסידיות משפיעות על האינפלציה בישראל הרבה יותר מאשר כלי המדיניות המקבילים בברזיל.

כתוצאה ישירה מהאמור לעיל, בהווה מדיניות השכר המצומצמת אלמנט המשפיע פחות יחסית על האינפלציה בישראל מאשר בברזיל. אין לכן ספק כי יש לעשות כל מאמץ, להימנע מלהשתמש בישראל באמצעי של הורדת רמת החיים של השכיר כגורם להאטת האינפלציה. בהיות כי אינו יכולים להעתיק את מכלול נהלי ההצמדה של ברזיל. אך יתכן מאד כי רצוי יהיה, לאור שיתוקנו השוללות הסדיות במערכות השכר המסים — לשקול הצמדה של מרכיבים נוספים של הפעילות הכלכלית. במסגרת זו אפשר יהיה להצמיד, בנוסף לשיעורי הניכויים כמקובל כיום, גם את שיעורי המס לפי עליית אינדקס יוקר המחיה. יתכן גם שלא ניתן יהיה מנום מירידה מסויימת ברמת החיים, של ציבור השכירים, אך זאת רק בתנאי שבמקביל לצעד זה יחול תהליך של הידוק החגורה בכל יתר הסקטורים, ובראש ובראשונה במקצבים ובמגזרים הציבוריים.

בכל שנוזדר ביצירה מכשירים מתוחכמים מעודכנים והמחודשים להפעלת כלכלה יצרנית בתקופות של אינפלציה ומשאבים מוגבלים, כך נצליח למתן יותר את הקיצוצים והצבע שעימם נצטרך לחיות בשנים הקרובות.

מתקרבים ל„קו האדום" בשאיבת־יתר

תוך חמש שנים יגיע הגרעון המצטבר במאזן המים ל־850 מיליון קוב

מאת מרדכי יעקובוביץ

תפוקת המים המתוקים בישראל תגיע השנה (1974) ל־1480 מיליון מ"ק, והצריכה בפועל תגיע, על פי אומדן, ל־1630 מיליון מ"ק. ההפרש בין ההיצע לביקוש (כ־150 מיליון מ"ק) יכוסה בשאיבת־יתר מבטן האדמה. הגרעון המצטבר רמים מגיע כיום ל־400 מיליון מ"ק ובעוד חמש שנים יגיע הגרעון ל־850 מיליון מ"ק, אם יהיו שנים גשומות יותר (שנים ממוצעות). אם לא נתברך חלילה בכמויות גשם ממוצעות, יגדל הגרעון עוד יותר.

פוטנציאל „המים המתוקים" במדינת ישראל נאמד בכ־1.6 מיליארד מ"ק בשנה. מתוך הכמות הזאת כנוצלים כיום ונמצאים בשימוש כ־1480 מיליון מ"ק (90 אחוז). נוסף על כך נמצאים בשימוש מים מליחים בשיעור של (80 אחוז) בחקלאות. ומיעוטם כ־120 מיליון מ"ק בשנה. מים אחרונים אלה מנוצלים ברובם (20 אחוז) בתעשיה. בסך הכל יסופקו השנה (1974/75) 1.6 מיליארד מ"ק, לפי החלוקה הבאה:

* חקלאות — 1245 מיליון מ"ק (80 אחוז).
* עיר ובית — 265 מיליון מ"ק (15 אחוז).
* תעשיה — 90 מיליון מ"ק (5 אחוזים).

צריכת המים עולה כל שנה ב־30—40 מיליון מ"ק, ואין אפשרות להדביק צריכה מוגברת כזאת. הנובעת מפיתוח מואץ של החקלאות, התעשיה, הבניה והתיירות, מגידול האוכלוסיה ומהעליה המתמדת ברמת־החיים. בנייתם של מפעלי מים חדשים, גם אם יימצאו מקורות המים, נמשכת זמן רב, לעתים שנים, ובינתיים גואה הצריכה משנה לשנה. ב־1980 תגיע צריכת המים ל־1.8 מיליארד מ"ק (לעומת היצע של כ־1.5 מיליארד מ"ק כיום).

כאשר אנו אומרים „מאזן המים" (או „פוטנציאל המים"), אנו מתכוונים לכל אוצרות המים הראויים והדאיים לשימוש בישראל. כאמור, מסתכם מאזן זה בכ־1.6 מיליארד מ"ק בשנה. אך כמות זו אינה אלא חלק מכמות גדולה פי כמה, והיא הגשם היורד על פני שטח הארץ (תוך 40—60 ימים, בעונת החורף בלבד). רק כשליש מכל כמות הגשם ניתן לשימוש. שני השלישים האחרים מתאיידים או זורמים לים וקשה — וגם יקר — להשתלט עליהם ולאצרם.

רוב המישקעים חוזרים לאויר בהתאיידות מפני הקרקע ומהצמחים. שיעור ההתאיידות מגיע ל־60 אחוז מכמות המישקעים הכללית. כ־35 אחוז נוספים מחלחלים לעומק הקרקע ו־5 אחוזים זורמים על פני הקרקע לאפיקי הנחלים.

המים המצטרפים למאזן־המים הארצי הם: מי־נהרות, מי־שטפונות, מי־מעיינות, מי־תהום, מי־ביוב ומי־השקיה החוזרים. הרי פירוק מאזן המים למרכיביו:

* מים תת־קרקעיים באגנים הסלעיים	— 600
* מים תת־קרקעיים באגנים החוליים	— 300
* מי הירדן והכנרת	— 500
* מי שטפונות (נגר עילי)	— 80
* מי ביוב (שפכים)	— 120
סה"כ:	— 1,600 מיליון מ"ק בשנה

הקו האדום

האם, הנשגר ל„קו האדום" בשאיבת־יתר ובניצול־יתר של אוצרות המים בארצנו?

אנו שואבים מים משלושה אקוויפרים* ראשיים: הכנרת, אקוויפר האבן ואקוויפר החול. בכל אחד מהאקוויפרים האלה נקבע קצה הגבול שמעבר לו אין לשאוב. גבול זה נקרא „קו אדום". „הקו האדום" בכנרת הוא מינוס 212 מ' (מתחת לפני הים). באקוויפר האבן נקבע הרום בגובה 9+ בראש־העין, עם שיפוע בכיוון בנימינה, ובגבול תנינים הרום הוא 6+. לאורך החוף אם איזור השאיבה הוא 15—20 ק"מ מהחוף לא יהיה מרכזו נמוך יותר מאפס. זה הקו שאין לרדת ממנו, ואם נרד ממנו נסתכן בחדירת של מי הים.

קשה לדעת מה יקרה אם נשאב יותר מי מאקוויפר האבן. האוצר בקירבו את רוב המים המתוקים. אם יתגלו בו תופעות של המלחה עלול תהליך זה להימשך, בלי שנוכל לעצרו, וגם אם נחזיר את המצב לקדמותו יעבור שנים עד אז. עלינו למתוח איפוא קו דמיוני, „קו אדום", שאין לעבור אותו.

מעל לרום המותר יש לנו רזרבה של כ־1.6 מיליארד מ"ק, ועל הרזרבה זו לשמש אותנו ולאזן בין שנים גשומות לשנים שחונות. הפער הגדול בין הביקוש להיצע עלול לכרסם ברזרבה הזאת, ובשנה שחונה יש סכנה שנמשוך משיכות־יתר מ„בנק המים" ללא כיסוי.

גשמי החורף שעבר

המישקעים שירדו בחורף תשל"ד הביאו לשיפור במאזן המים ולעליה ניכרת במיפלסי מי־התהום ובמיפלס הכנרת (שעלה ממינוס 211.80 מ', המיפלס הנמוך ביותר כחז עשרות בשנים, למינוס 209.66 — עליה ב־2.14 מ', שהם 342 מיליון מ"ק). מעל לאגן ההיקוות של הכנרת הגיעה כמות המישקעים ל־115 עד 140 אחוז מהממוצע הרב־שנתי; במישור החוף ובעמקים הגיעו המישקעים ל־100 עד 120 אחוז מהממוצע הרב־שנתי; בהרי ירושלים, בשפלת לוד ובנגב הגיעה כמות המישקעים ל־135 עד 170 אחוז מהממוצע הרב־שנתי. לולא גשמים ברוכים אלה היה מצב משק־המים הישראלי בכי רע. דא עקא: הגרעון המצטבר משנים עברו עדיין גדול (נאמד ב־400 מיליון מ"ק); ודי בשנה שחונה אחת כדי להחזיר את משק־המים למצב החמור הקריטי שבו היה לפני החורף.

* אקויפר — שיכבת קרקע נושאת מים.

מצוקת המים

משק המים הישראלי נחשב לאחד המפותחים, הדינאמיים והמגוונים בעולם. כבר עתה אנו מנצלים יותר מ־90 אחוז מהמאזן המים המתוקים של הארץ.

ההון שהושקע במפעלי המים בישראל מגיע לשלושה מיליארד ל"י. השטח המושקה בארץ (מתוך כארבעה מיליון דונאם הראויים לעיבוד חקלאי) הוא 1.7 מיליון דונאם (לעומת 300,000 דונאם ב־1958). התפוקה החקלאית היא יותר משני מיליארד ל"י (לעומת 275 מיליון ל"י ב־1949). והיצוא החקלאי יגיע השנה ל־4.5 מיליארד ל"י.

הגורם המגביל את התפתחות ענף החקלאות הוא המחסור במים. ישובים ומשקים חקלאיים רבים מקבלים רק 50 עד 70 אחוז במיכסות המים המתוכננות להם מחוסר מים ומחוסר מובילים וקווי חלוקה. ולא רק החקלאות סובלת מחוסר מים. גם היישובים העירוניים זקוקים לתוספות מים ניכרות.

תכנית תומש כפתרון־ביניים

כשני שלישים ממקורות המים נמצאים בצפון המדינה; כשני שלישים משטחי ההשקיה נמצאים בדרומה. רוב מקורות המים נמצאים בגובה פני־הים בערך; הרבה הממוצעת של שטחי ההשקיה היא כ־100 מ' מעל פני־הים. לעובדות־יסוד אלה יש השפעה על תיכנון מפעלי המים, ביצועם, מחירם, הפעלתם ואחזקתם. הולכת המים למרחקים גדולים ולגבהים מחייבת יותר קווי מים, יותר תחנות־שאיבה, יותר אנרגיה, כלומר: השקעות כספיות עצומות, הקובעות את עלות המפעלים ואת עלות המים.

אף־על־פי־כן אי־אפשר שהחקלאים, התעשיה והערים לא יקבלו את כמויות המים הדרושות להם. מוסדות המים חותרים לפתרונים טכנולוגיים והנדסיים, שיאפשרו פיתוח מקורות מים נוספים במחיר סביר וכלכלי.

באחרונה אושרה תכנית־תומש, שעובדה בידי תה"ל וביצועה הוטל על „מקורות". לפי תכנית זו יפותחו בחמש השנים הבאות 360 מיליון מ"ק נוספים בהשקעה של 1.280 מיליארד ל"י (במחירי יוני 1973). מה נכלל בתכנית־תומש?

● 380 קידוחים בעומק כולל של כ־90 ק"מ, מזה 310 קידוחי הפקה או החדרה וכ־70 קידוחי מחקר;

● פיתוח מקורות מים עיליים שיאפשרו ניצול נוסף של 45—50 מיליון מ"ק לשנה. הכוונה להקמת עשרה מפעלים לניצול מים מורימות מתחומי ההתנקזות המערביים (הזורמים לים התיכון), ועוד שבעה מפעלים לניצול זרימות מים בערבה (הזורמים כיום לים המלח);

● השבת קולחים (שפכים) לשימוש חוזר בכמות של 160 מיליון מ"ק לשנה, מזה כ־100 מיליון מ"ק במפעל ביוב גוש דן, ועוד כ־60 מיליון מ"ק במפעלי השבה שיוקמו בישובים אחרים (הגדול שבהם הוא מפעל איגוד ערים חיפה);

● פיתוח מקורות מים מליחים בדרום, בנגב, בערבה הדרומית ובגבול רצועת עזה. יחד: 13 מיליון מ"ק לשנה;

● המתקת מיים בתפוקה של כ־12 מיליון מ"ק לשנה. הכוונה לתכנן ולהקים מיתקן־המתקה בצמידות לתחנת־הכוח „אשכול ג'" באשדוד, שיהיה אב־טיפוס למיתקן־המתקה גדול פי־עשרה, אשר יוקם באמצע העשור הבא. מיתקן נוסף, בשיטת האוסמוזה ההפוכה, יוקם באילת;

● הגברת ניצול מי־הכנרת בפעולות שתכליתן חיזוק המערכת הארצית (הגברת כושר השאיבה ומניעת גלישות בשנים ברוכות בגשמים);

● בניית ו/או השלמת מפעלים אזוריים כמו: שובל, נגב, הר־הנגב, קו זוהר—צאלים, גליל מערבי—קישון, איילון וצפת, וכן מפעלי מים להיאחזויות חדשות ברמת־הגולן ובבקעת הירדן.

לבעשה יתוספו להלוקה בתום חמש שנים כ־140 מיליון מ"ק נטו, או כ־28 מיליון מ"ק מים נוספים לשנה, כמות שתספיק אולי לכיסוי צרכי הסקטור העירוני והתעשייתי, לא יותר.

איכות המים

אנו מהלכים על חבל דק, הן מבחינת כמויות המים הן מבחינת איכותם. השאלה היא איך למנוע את מתיחת החבל עד כדי קריעתו. הניצול המוגבר של מי־התהום מערער דאגה, לא רק בגלל התרוקנותם אלא גם בגלל המלחתם. כבר עתה מסתמנות תופעות המעוררות שאלה לגבי כשירותם של מי־התהום לשתיה. לפי שעה מוגבלות התופעות האלה לאזורים מסויימים, אבל זה איתות־אזהרה, המחייב תשומת־לב לבעיה.

זיהום מקורות המים בידי בשר־ודם

אחת הבעיות של משק המים הישראלי היא זיהום מקורות המים המאגרים בידי אדם. אין כמעט אגן־היקוות, מקורות־מים או נחל שלא זוהם. כל הנחלים מובילים אל הים וכל השפכים מובלים אל הנחלים, זאת בנוסף של איכות המים. הכלחים, הזיהום הביולוגי מאשפה וביוב, הזיהום הכימי ממפעלי תעשיה, אלה תופעות לוואי של צפיפות האוכלוסיה, התפתחות התעשיה, ריבוי חומרי הפסולת וגם — אין לשכוח — של „הישראלי המשתין", המזהם מקורות מים מכל הסוגים. חשוב לזכור שרוב מי־התהום חוזרים לניצול. והפסולת והמלחים שבהם אינם נשטפים אל הים.

מניעת בזבוז

אחד האתגרים הגדולים של משק המים הישראלי הוא ייעול השימוש במים וחסכון מירבי בהם. על כל אזרח ישראלי להיות מודע בגלל מצב משק המים, כפי שתואר לעיל, ולפתח בעצמו את תודעת החסכון במים. שימוש יעיל וחסכוני במים הוא מקור מים לא־אכזב וזול מכל מקור אחר.

בסקטור החקלאי הוחל בשנים האחרונות במגמה לעבור לשיטות השקיה חדשות, כמו טפטוף, להחליף בהדרגה רשתות מים פגומות או מיושנות ולהקים מיתקנים ואבזרי מים אוטומטיים, משוכללים ויעילים החוסכים מים. המגמה היא לעבור להשקיה קבועה וחלקית, אוטומטית או אוטומטית למחצה, בהתאמה לצרכי הגידולים. הוכח כי בכמות מים קטנה אפשר להשיג יבולים גדולים (שורה של גידולי שדה ומספוא משתמשים כבר עתה בכמחצית מכמות המים לדונאם שנצרכה בשנים הקודמות).

בסקטור התעשייתי מוקמים בהדרגה מיתקנים לשימוש חוזר במים, ומתבצעים שינויים במיתקני הקירור ובמיתקנים תעשייתיים אחרים, הצורכים כמויות מים גדולות.

בסקטור העירוני הביתי הונהג בשעתו מד־המים הנפרד לכל דירה. כן הותקנו אבזרים המאפשרים חסכון במים. אולם יש לזכור, כי מים אלה משמשים לא לייצור אלא לצריכה, והם נמצאים בשליטתו של היחיד, בביתו. אם ימהר לתקן ברז דולף, אם ירחץ את מכוניתו בדלי ולא בצינור־מים, אם לא יגזים בהשקיה הדשא והגינה, אם לא ישאיר ברז פתוח — יתרום את חלקו למאמץ הכללי.

מקור של בזבוז מים בתחומי הערים הוא הפיצוצים במערכת אספקת המים העירונית והדליפות הרבות. הסיבה לכך היא התיישנות הצנרת הטעונה החלפה. בשנים האחרונות עיבדו הממשלה והרשויות המקומיות תכנית רב־שנתית להחלפת הצנרת הפגומה בשלבים. השלבים הראשונים כבר בוצעו, בעזרת מימון מהבנק העולמי וממשלת ישראל.

„חבל על כל טיפה" אינה סיסמה נבובה סתם. היא מבליטה את הלוהבו במקור הלא־אכזב היחיד שנותר לנו, והוא: שימוש יעיל וחסכוני במים.

מיכרז למכירת רכב

מוצעות בזה למכירה שתי מכוניות סאב מסחרי

מספר רישוי	שנת ייצור
120—685	1969
120—686	1969

את המכוניות אפשר לראות בחניון משרדנו „בית יכין" רחוב קפלן 2, תל־אביב, מיום רביעי 23.10.74 ועד יום ראשון 27.10.74 בין השעות 8.30—12.30.

הצעה בצירוף המחאה בנקאית בשיעור 10% מערכה — יש לשים בתיבה המיכרזים במשרדנו הנ"ל, חדר 213.

אין ההנהלה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה אחרת.

יכין חקל בע"מ

משרד האוצר / אגף החשב הכללי

מינהל הרכב הממשלתי

מכרז 14/74

מינהל הרכב הממשלתי מכריז על

מכירת רכב וקטנועים משומשים

מתוצרים וסוגים שונים

פרטים נוספים וחומר הקשור במכרז יימסרו למבקשים במזכירות מינהל הרכב הממשלתי, רח' יהודה הימית 31 יפו החל מתאריך 20.10.74 עד תאריך 30.10.74 בין השעות 08.00—13.00.

אין מינהל הרכב הממשלתי מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

שרון מיזוג אויר

אנו פותרים בעיות אוורור

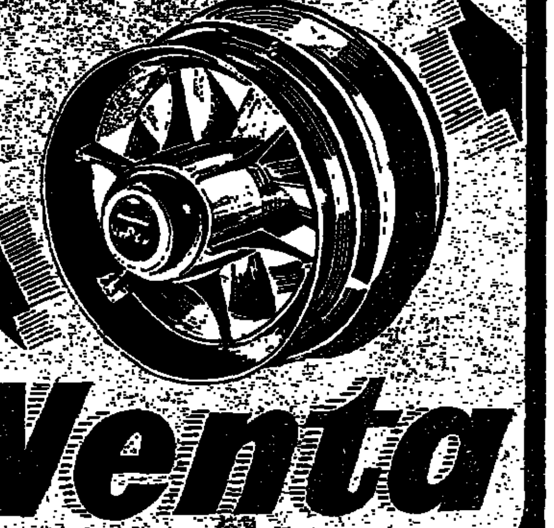

REVERSIBLE המאורר הדו־כיווני

היחידי בארץ המיוצר לפי ידע אנגלי שהוכיח את עצמו משך כב שנה

ספקים של כל המוסדות הממשלתיים

שרון תעשיות מיזוג אויר בע"מ

Compactus

עין־החורש

„פחמס" תעשית מתכת עין־החורש

מתכננים ויצרנים של

* מתקני אחסנה ניידים „קומפקטוס"

לפי ידע שוויצרי

לארכיונים, ספריות, משרדים, מחסנים

● עם הנעה חשמלית

● להזזה ידנית

* מערכי כוננויות לספריות ציבוריות

תכנון כל נושא - בהתאם ליעוד ולתנאים

דואר עין־החורש טל' 063-22291

לפרוש בגיל 62

ועדה ממליצה להעלות גיל הפרישה של עובדות מוסדות ההסתדרות

מאת מרים גורן

ועדה הסתדרותית המליצה בימים אלה להעלות את גיל הפרישה מן העבודה מ־60 ל־62 שנה של נשים העובדות במוסדות ההסתדרות בעבודות מינהל ושירותים (פקידות) ובמקצועות חופשיים.

בראש הועדה שמונתה על ידי מזכיר ההסתדרות עמד שמואל ז'ישלני וחבריה היו: עזרי אבל, מ. ברטל, מ. הורוביץ ועליזה תמיר.

הועדה ממליצה על תקופת מעבר של שלוש שנים עד מתן תוקף לשינוי המוצע, תוך הודעה מראש להנהלות המוסדות ולוועדי עובדים, כי החל מתאריך 1.1.87 ישונה גיל הפרישה כנ"ל.

הועדה מציעה, כי גם לאחר העלאת גיל הפרישה יהיו נשים רבות שירצו לפרוש בגיל 60 ולכן סיכמה, שנשים הנמצאות בעבודה עד תאריך הפעלת העלאת גיל הפרישה, יוכלו לפרוש בגיל 60, בלי שזה ייחשב לפרישה מוקדמת, הגוררת עמה הפסד ניכר של אחוזי הפנסיה.

לגבי נשים שיתקבלו לעבודה אחרי הפעלת גיל הפרישה החדש, תחול חובת הפרישה בגיל 62 ופרישה לפני גיל זה תיחשב כפרישה מוקדמת.

השינוי לטובת האלמן

הפרישה בגיל 60 המקובלת במוסדות ההסתדרות לגבי נשים היא לרועץ לעובדת, מסבירה עליזה תמיר, יו"ר המדור לעובדת הסכירה בוועד הפועל וחברת ועדת ז'ישלני: „נשים רבות אינן מספיקות עד גיל זה לצבור מספיק זכויות פנסיה, כדי להיות בכבוד מן הגימלה." כדי להגיע לפנסיה מלאה על העובדת לצבור 35 שנות עבודה, אבל רוב הנשים מצליחות לצבור רק 15—17 שנות עבודה, משום שהן מתחילות לעתים לעבוד רק אחרי שהילדים גדלו מעט וכמו כן הן מפסיקות עבודתן בגלל לידות. יש לזכור שכל שנת עבודה נוספת מזכה את העובדת ב־2% או 2.5% נוספים של פנסיה. עליזה תמיר מזכירה גם את העובדה, שלגבי עובדי ממשלה אין הבדל בין גבר לאשה וכולם פורשים בגיל 65.

ההצעה החדשה באה גם לטובת השאירים. נשים, כידוע, אינן מורישות במותן את הגימלה לבני משפחותיהם והאלמן אינו מקבל דבר בזכות אשתו. ב־1972 תוקן ענין זה לגבי 7 קרנות הפנסיה של ההסתדרות ומאז אלמן של עובדת הסתדרות מקבל 50% מהסכום שמקבלת אלמנה שבעלה נפטר. אם יועלה גיל הפרישה, אומרת תמיר, יקבל האלמן את מלוא הגימלה בזכות אשתו.

עליזה תמיר מצדיקה את טענת קרנות הפנסיה האומרת שגיל הפרישה המוקדם של נשים הכביד עליהן משום שתוחלת החיים של האשה כידוע, גבוהה בממוצע ב־4 שנים מזה של הגבר ואם מוסיפים לכך 5 שנות פרישה מוקדמות יותר משלו (60 במקום 65), הרי על הקרנות לשלם לאשה בממוצע 9 שנים יותר פנסיה מאשר לגבר.

נימוק פסיכולוגי

נימוק נוסף שמביאה עליזה תמיר הוא פסיכולוגי. דווקא תוחלת החיים הארוכה יותר של האשה גורמת לכך שנשים רבות בגיל 60 נשארות אלמנות, ילדיהן כבר יצאו את הבית והעבודה מהווה בשבילן משענת חשובה.

ההמלצה להעלאת גיל הפרישה אינה כוללת עובדות תעשיה, חקלאות או נקיון וכן לא מורות וגננות. כאשר העבודה בתעשיה תהיה אוטומטית וקלה יותר בעתיד, ידונו גם בשינוי לגבי עובדות אלה.

ההמלצות הועברו עתה לחוות דעתה של המחלקה לתחיקה, בטחון סוציאלי וייעוץ משפטי של מועצת הפועלות, שבראשה עובדת רינה דותן, מ"מ מזכירת מועצת הפועלות. אומרת רינה דותן: בתחילה לא הלכנו בהתלהבות להצעת ז'ישלני, משום שגיל פרישה מוקדם נחשב להישג סוציאלי. גם אחרי שיתקבלו ההמלצות הן לא יחולו על אותם מקצועות בהם יש הסכמים מיוחדים של האגוד המקצועי המאפשרים לפרוש קודם. רינה דותן, מסבירה שאמנם בממשלה גיל הפרישה של הנשים גבוה יותר, אולם במקרים מיוחדים רשאי נציב שירות המדינה להוריד את הגיל. כלומר המצב הוא גמיש: אם העובדת רוצה לפרוש בגיל 60 והמעסיק מוכן לכך, הענין מסתדר. אולם אם אחד הצדדים מתנגד, נוצרת בעיה. ולכן המציאות אינה מעודדת מצב גמיש כזה (על גמישות בגיל פרישה המליצה ועדת ניבון לפני שנים אחדות). אגוד מקצועי, מדגישה רינה דותן, חייב בהגדרות מדוייקות כדי למנוע מנעדי ציבדים יחס של איפה ואיפה כלפי עובדות.

נראה כי מועצת הפועלות תתמוך בהמלצות הועדה, כאשר תדון בה בקרוב.

מערכת של חולצה, אפודה, חצאית וכומתה אופייניים לחורף 75: החצאית מגברדין במחיר 210—230 ל"י; האפודה: 110—130 ל"י; הכומתה: 60 ל"י. כל זאת ואבזרים אופנתיים נוספים, כמו עניבת פרפר של החולצה, מעצבת דורין פרנקפורט ומוכרת בדוכן מיוחד בכלבו שלום בשם „מיצמוצים".

מיין ריד

מאת מאיר בראלי

תומס מיין ריד כתב ספרים רבים. חזקה על אוריאל אופק, מחבר האנציקלופדיה לספרות ילדים, שהוא ספר כהלכה ומספר ספריו של תומס מין ריד הוא 44. בהוצאת „כתר" הופיע ספר שהמתרגם או המדיר קרא לו „סיירת וירה קרוז". זהו הספר הראשון שכתב המחבר הדגול של ספרי הרפתקאות לילדים. לעתים רחוקות מאד הספר הראשון של סופר הוא גם הטוב שבספריו. מכל מקום למין ריד יש ספרים רבים טובים יותר מזה. חלק מהם תורגמו לעברית והתרגומים נתישנו (רק בטעם מאד תורגם מחדש). לפני 20 שנה הופיע ספר זה בעברית לראשונה וקרוב לודאי שהתרגום נתישן, אבל לא במידה כה רבה כמו למשל תרגומו של „פרש בלי ראש" שתורגם ב־1927 ומדובר בו על „...ההודים השובבים מארץ הסחר" (אינדיאנים פרועים מטקסס) ועל „ריו דגרי" (ריסקי).

הסכנה שיש לי על בחירת ספר זה היא בעצם טענת „מלכתחילה". ואילו בדיעבד יש לרשותנו ספר טוב (גם לא „הכי טוב" של מין ריד הוא טוב ואפילו טוב מאד...). זהו ספר שהתרגום המדוייק לעברית של שמו הוא „סיירת הרובאים". והצדק עם מין ריד ולא עם המתרגמים, מפני שהעיר וירה קרוז איננה ממלאה תפקיד מכריע בסיפורנו.

הספר הוא קצין (קפטן־טרן) ביחידת מתנדבים הפועלת עם הצבא האמריקאי במקסיקו במלחמת 1848. מלחמתה של סיירת הרובאים החלה בוירה קרוז ונמשכה לתוך מקסיקו. משולבות הרפתקאות מלחמה בהרפתקאות אהבה. לא תמיד הגימור מצליח בכל, אבל הענין באתור, הטובים מצליחים והרעים נהרגים.

הספר נקרא בענין רב. ספק אם הוא מלמד משהו על אותה מלחמה ישנה, אך בגיל שבו קורא ילד ספר זה, ממילא מוקדם מדי ללמוד על אודותיה.

אם כי נפלו שיבושים לשוניים לא מעטים בתרגום, בכל זאת יש לשבח את דליה לכותי על הגרגמה הקולחה ועל התגברות על כמה וכמה בעיות תרגום.

בניקוד שכה של העיר הנודעת בשפך המיסיסיפי יש ארות, אפשר (ורצוי, לדעתי) להגות את שמה כפי שעושים זאת תושביה דוברי האנגלית. אבל מותר לזמר זכות לראשונים, למייסדיה הצרפתים. לא טוב כלל ללכת „בשביל הביניים" ולעשות לא זה ולא זה. „ראוי" במקום „ראויה" מותר אולי להניח שזו טעות דפוס. „שנית כלי" זו פשוט שגיאה בעברית, כמו „כבראה ש...".

הרובה „וינצ'סטר" היה בתחילת הספר רובה פרוטי ובסופו רובה הולנדי. אין אני מגלה על דעתי ששגיאה זו קיימת במקור. אצל מין ריד עצמו. כן קשה לי להאמין ששגיאה הגיונית אחרת מצויה במקור עצמו.

בספר העברי מדובר על „פרשים, קצינים וחיילים" („סיירת הרובאים הגיעה", עמ' 228) האם הפרשים היו לא חיילים ולא קצינים? קרוב לוודאי שהמדובר בפרשים ורגלים או דבר מה דומה.

חרף שיבושים אלה דעתי היא כי המתרגמת עשתה עבודה נאה — השיבושים מזיקים, כמובן, אבל תרגומם של 276 עמודי ספר, שנכתב לפני יותר ממאה ועשרים שנה זו מלאכה כלל לא פשוטה, מלאכה שנעשתה יפה. הספר כונש בצורה נאה ומושכת וקוראיו ייהנו ממנו הנאה רבה.

קשה להיות רעיית אח"מ

מאת רעיה נבו

אמריקאים רבים ליוו ברגשות אהדה את בטי פורד, רעיית נשיא ארה"ב בעת שעברה באחרונה ניתוח להרחקת סרטן השד. נראה, כי ניתוחו של הניתוח הזוה תוספת אכזרית למחלה נוראה זו: בדיוק באותו זמן החלה בטי פורד (56), בפעם הראשונה בחייה, לאהוב את החיים הפוליטיים! שבוע לפני הניתוח חזרה, כולה התלהבות, ממסע תעמולה בשיקאגו בו זכתה בהשואותיהן של 600 נשים רפובליקניות. „זה תורם רבות לאגו שלי", אמרה. „מעניק לי הרגשת עצמאות ומוסיף שמחה לשהותי בבית הלבן".

החיים החלו לסגור עליה. כבר בריה, כשנבחר ג'ראלד פורד לקונגרס ב־1948 ושניהם עברו לואשינגטון. מאוחר יותר, ב־1956, נבחר למנהיג סיעת המיעוט בבית הנבחרים... לבלות כמאתיים לילות בשנה בדרכים; בטי הצטרפה אז לשורת „אלמנות הפוליטיקה" בואשינגטון. היא נזכרת: „ג'רי היה מגיע בטיסה מאי־שם באמצע הלילה, יוצא השכם בבוקר למשרדו, שולח מישהו להביא לו בגדים להחלפה מהבית — ושוב יוצא לדרך. הוא הפסיד את השנים היפות ביותר בחיי־הילדים בדרך זו". שנים מארבעת ילדיהם הגיעו אז לגיל העשרה, ועל בטי הוטלו כל תפקידי הייעוץ והסלת המשמעת. פורד הגיע למשחקי הכדורגל של בניו, אך בזה הסתכמה בערך השתתפותו. כשהילדים שברו רגלים ועצמות־בריח, אומרת אשתו, מצאה המכונית את דרכה ישר לחדר המיון בבית־החולים.

בתקופה זו התפתחה אצל בטי פורד רגישות בעצבי־הצואר, והרופאים וכדורי ההרגעה לא יכלו להועיל לה. היא נאלצה לוותר על סקי ועל גולף, והדוגמנית לשעבר החלה להשמין באורח מדאיג. בסוף הביאה את בעיותיה לפני פסיכיאטר: „איבדתי לגמרי את תודעת ערך עצמי". הפסיכיאטר שיכנע אותה לחדול מהקרבת הכל למען הבעל והילדים ולהתחיל להתעניין גם בדברים החשובים לה עצמה.

בטי פורד הצליחה לסחוט מבעלה הבטחה שלא לרוץ לנשיאות בשנת 1974. „נראה לי, כי לאחר רבע מאה שהקדיש לפוליטיקה הוא יכול בלב שלם להקדיש מעט זמן ומחשבה למשפחתו". אך הגורל התערב בדמות פרשת ווטרגייט וג'ראלד פורד נאלץ לחזור בו מהבטחתו.

סבלה של אשת הפוליטיקאי הוא הרבה מעבר לרכילות בלבד, הרבה מעבר לבעיה אישית. בהיותה חשופה למצלמות הטלוויזיה אישיותה היא כיום בעלת חשיבות מכרעת יותר מאשר אי־פעם, אך היחס לו היא זוכה אינו תואם חשיבות זו. היא נקרעת בין התפקיד שהיא רואה מחובתה למלא, לבין מה שהיא עושה למעשה. מצב המביא נשים „פוליטיות" רבות לתסכול, כהרים ולטיפול פסיכיאטרי. התופעה בולטת במיוחד בארה"ב, אך ניתן לראותה גם בארצות אחרות בהן קיים כיסוי אינטנסיבי על ידי טלוויזיה ועתונות. בתחילת ספטמבר הופיעה אשתו הצעירה (26) והתוססת של ראש ממשלת קנדה, פייר אליוט טרודו, בבית החולים המרכזי במונטריאול, ולשואלים השיבה: „אני נמצאת בטיפול פסיכיאטרי עקב מתח נפשי חמור, אך נראה לי כי אני בדרך להחלמה".

נראה, כי הפוליטיקה היא האכזרית מכל המקצועות מנקודת ראותה של האשה או המשפחה. נישואין לפקיד בכיר, איש חינוך בדרגה רמה או קצין גבוה בצבא, טומנים בחובם, בלי ספק, כתרים ולחצים; אך לחצים אלה אינם זוכים לפומבי רב כל כך. אשתו של הפוליטיקאי נעשית נחלת הכלל, מעין תוספת לאיש הציבור. והיא נתונה בלי הרף לפיקוח ולבקורת. לעתים קרובות משתמשים בה להשגת מטרות שונות, וברגע שהשיגה אותן מוטלות עליה חובות, צתים בניגוד גמור לרצונה או לאפיה. עליה להיות זהירה כדי לעזור לבעלה, אך להיזהר שלא להעיב עליו. עליה להיות „בעניינים" ולדעת מה הנימוקים בעד ונגד. לעתים קרובות עליה לנהל שני בתים בעת ובעונה אחת, בעוד לבעלה אינה גורה כמעט באף אחד מהם. אין פלא, כי רבות מן הנשים הללו רוצות „החוצה".

בטי פורד

פאט ניקסון

ג'ואן קנדי

בלה אבצוג

אשתו של סנאטור דמוקרטי מויסקונסין פירסמה באחרונה ספר בשם: „רגל אחת בפוליטיקה", על חייה בפוליטיקה. בו היא אומרת בין השאר: „נראה לי, כי בצבע של דג זהב בצנצנת טוב הרבה מזה של אשת פוליטיקאי. הצופים בו אינם מעבירים בקורת על לבושו, על מעשיו, על הדברים שהוא משמיע, על כוונותיו: אינם שואלים אותו שאלות אידיוטיות וגם אינם מצפים ממנו לשום דבר". נשים אחדות בוחרות בדרך חסרת פשרות — „החוצה". הן מוחבות את הבעלים בשוק תלות את הקולר בפוליטיקה, אחרות, כמו בטי פורד וג'ואן קנדי, פונות לייעוץ פסיכיאטרי ומודות בכך, דבר שלא היה עולה על הדעת לפני שנים אחדות.

פאטריסיה (פאט) ניקסון לא חיפשה מעולם פרסום פוליטי, אף על פי שבעלה כאף לכך תמיד יותר מכל. עתה, עם הדחתו סרה אף היא עמו אל הבדידות הענקית בסאן־קלמנטה. היא ניתקה כל קשר, אפילו עם הבדידותיה הקרובות ביותר. [illegible] כשנסעו להעביר את הזמן במידת שמלות אותן הכירה לימי הפרישה המאושרים, כפי שציפתה. כשהגיעה יום אחד לצאת את פתח הבית, חלף מעליה מטוסו של צלם, והיא נפלטה על נפשה במחאה נואשת נגד ההתנכלות לפרטיותה, הנמשכת גם לאחר שפרשה מאור גם לקרן זוית. „איני סבורה שהייתי בוחרת בפוליטיקה כדרך חיים", היא מודה. „היה זה רצונו של בעלי, וכיון שהיה גם תפקיד שהוטל עלי מלאתי פימים וביצעתי אותו. אם את משקיעה את כל מאודך במשהו ועושה אותו בכל המסירות והרצון, את מגלה לבסוף שאת נהנית מזה, למעשה".

בחלק הבלתי־רשמי של סדר־יומה היתה פאט ניקסון עליזה, מתבדחת עם אנשי־משק הבית, זורקת לחלל העולם שפע של סלאנג ונהנית מטיולים. ליד בעלה, כשהיא חשופה לעיניו הבוחנות של הציבור, חזרה להיות „פאט הפלאסטית", הקפואה, בעלת החיוך המאולץ, וזו הדמות שתישאר, כנראה, בזכרון. הופעתה הציבורית האחרונה היתה בעת הפרידה מאנשי־הבית הלבן. לרגע נצצו דמעות בעיניה והיא נשכה את שפתיה כדי לעצור, אך עד מהרה הפגינה את המשמעת הפנימית המופלאה שלה ופניה קפאו שוב בהבעתם הרגילה.

ג'ואן קנדי (38), אשתו של הסנטור אדוארד קנדי, נראית כלפי חוץ כאשת־פוליטיקאי אידיאלית: בלונדית מרשימה, בטוחה בעצמה, נדיבה וחביבה על הסובבים אותה. עם זאת מרבים לתאר אותה כ„פגיעה", תכונה אשר עשתה את החיים הפוליטיים לעול כה כבד בשבילה. פגיעות זו גרמה לה להגיב בצורה דפרסיבית במיוחד לרצח שני גיסיה; לתאונת המטוס שבה כמעט נהרג בעלה; לשלוש הפלות ולמחלת הסרטן בה לקה בנה הבכור, שכתוצאה ממנה נאלצו לקטוע את רגלו. רגישות רבה במיוחד גילתה ג'ואן קנדי גם לשבט הקנדים הדינאמי, אשר מעולם לא קלט אותה לתוכו. היא עשתה הכל כדי להתאים את עצמה למשפחת קנדי השאפתנית: רכבה על סוסים, על אף שהיתה אלרגית אליהם, ניסתה ללמוד סקי־מים, אך לא הצליחה בכך. „הן עושות זאת כל כך טוב", אמרה על גיסותיה, „ואני כשלון מוחלט". על אף זאת הצליחה לעזור לבעלה. כששכב בבית החולים בשנת 1964 ושבר בגבו, היא לחצה אלפי ידיים ביום בעת מסע הבחירות שלו לתפקיד סנטור, והוא זכה ב־74.3 אחוזים מכלל הקולות. אבל ממנו זכתה לעזרה מועטה ביותר בשל היעדרויותיו התכופות ומשיכתו הגדולה לנשים. „כמעט אף פעם אין היא נמצאת עמו לבד", אומרת ידידת משפחה. „תמיד יש עשרה יועצים בבית. שמונים איש בספינה, גיסות וילדים בכל מקום". טד איננו מתעלם ממנה במתכוון, אך גם איננו נוהג בה כבשווה. הוא לקח אותה אמנם לבריה"מ באביב שעבר ושיתף אותה בפגישה עם ברז'נייב, אך התנאי המוקדם היה, שתקשיב מבלי לשאול שאלות.

כשגברו המתחים פנתה ג'ואן לעתים תכופות יותר אל השתיה וקבלה טיפול בבתי חולים מיוחדים. זה שנים אחדות היא נמצאת גם בטיפול פסיכיאטרי. החלטתו של אדוארד קנדי לפרוש מן המירוץ לנשיאות הסירה מאשתו לפחות את הפחד, שמירוץ כזה טומן בחובו לגבי משפחת קנדי.

יסוריה של „הבעל הפוליטי"

מלבד רמזים על המצב המתערער של נישואיה, אותם חייב ג'והן הקלה, בעלה של אשת קונגרס ממסאצ'וסטס לשאת, יש לו מקור סבל נוסף: המסיבות. „אנו עורכים מסיבה ומזמינים את חברי הקונגרס", אומר הקלה, המנהל חברת השקעות. „הם מדברים על עניני־עבודתם, ואני נשאר עם 10 או 12 נשים שאינן מעוניינות כלל בנושאים פיננסיים. אם אנו מוזמנים למסיבה בלקוחותי, הם נמשכים אל מרגרט כבמטה־קסם כדי לוודא מה עומד הקונגרס לעשות, ושוב אני נשאר עם כל הנשים...".

„איני מתנגד", מכריז מרטין אבצוג, איש תברוסה במנהטן, סופר לשעבר ובעלה של אשת הקונגרס הידועה בלה אבצוג — (54). תומך בדעותיה גם קונרד צ'ישהולם, בעלה של אשת קונגרס בברוקלין: „האגו שלי לא נפגע כלל". הוא ממהר לספר, עד כמה גאה הוא באשתו. „מעטים מאד הם בעלי שבכל חודש [illegible]. גם בין אלה הלוחצים לי, הוא אומר."

מדוע בדיקות המוניות לאיתור ,טיי־זקס'

מאת שמעון פינס

משרד הבריאות התחיל אתמול במשרדיו בתל־אביב ברחוב הארבעה בבדיקות דם לגילוי מחלת „טיי זקס", כדי לאתר נשאים [illegible] לה זו. הפגעת בעיקר בילדים בני הורים ממוצא אשכנזי. המחלה מקצרת את חיי התינוק, המגיע לגיל ארבע לכל היותר.

מחלת ה„טיי־זקס" הינה הפרעה בחילוף החומרים המועברת בתורשה וגורמת להרס של מערכת העצבים אצל הרך הנולד. הילד הנפגע, נראה נורמלי להלוטין עד לגיל שישה חדשים בערך. אולם עם הופעת הסימנים הראשונים, מתחילה הידרדרות כללית ומהירה. הילד מאבד את יכולת התגובה המוטורית: מפסיק לזחול או לשבת, אינו מסוגל להחזיק את ראשו, אינו יכול לתפוס חפצים ולהחזיק בהם. עם התקדמות המחלה מאבד הילד בהדרגה את כושר הראיה שלו עד לעוורון. הוא מאבד את התיאבון, ואף מפסיק לחייך. פיגור שכלי מופיע זמן קצר לאחר תחילת המחלה, עם התפתחות השיתוק המוחי.

מחלת ה„טיי־זקס" גורמת תמיד למוות. כיום לא ניתן לרפא ילד חולה במחלת „טיי־זקס". הדרך היחידה [illegible]. המחלה הינה תורשתית, ורק אם שני ההורים הינם נושאי „טיי־זקס" קיים סיכון של 25 אחוז שהילד שייולד יישא את המחלה. כאשר אחד מבני הזוג הינו נושא את גן המחלה אין חשש שהילד ייפגע מן המחלה. אך קיימת הסתברות של 50 אחוז שילד ממוצא אשכנזי יישא את גן המחלה, אולם הוא כשלעצמו יהיה בריא (בדומה לאחד מההורים הנושא את גן ה„טיי זקס").

נושאי המחלה מצויים בעיקר בקרב יהודים ממוצא אשכנזי. אצל עדות אחרות אין כמעט סכנה כזאת קיימת. אף על פי שסימני המחלה מופיעים רק בהגיע הילד לגיל 6 חדשים בערך, ניתן לגלות כבר בשבוע ה־14 של ההריון האם הילד שייולד יהיה חולה. מידע זה ניתן להשיג על ידי בדיקה מהימנה הנקראת „אמניוצנטזיס" (בדיקת מי שפיר מן הרחם). בדיקה זו מאפשרת לקבוע אם העובר יתפתח לילד בריא או חולה.

שיטת הבדיקה

הצעד הראשון שעל זוג צעיר אשכנזי שטרם הוליד ילדים לעשות הוא בדיקה שמטרתה לגלות אם בני הזוג הינם נושאי „טיי־זקס". לשם כך על האשה לעבור בדיקת שתן. אין צורך בצום לקראת בדיקה זו.

בתחנות המיועדות לכך, אחת מתחנות האם והילד, לוקחים דגימת שתן אשר תועבר למעבדה מרכזית ומשוכללת. דרוש גם מידע מדוייק היכן נולדו בני משפחות הורי האשה והורי הבעל, לרבות הסבים והסבתות. תוצאות הבדיקה יועברו לבודק על הכתובת שתימסר בתחנה. אם תוצאות הבדיקה לא יהיו ברורות, יוזמן הזוג למעבדה הציטוגנטית ב„תל השומר".

כאשר ידוע לזוג שהם עלולים להביא לעולם ילד חולה, הרי שבדיקה „אמניוצנטזיס" בכל הריון תאפשר לבני הזוג להביא לעולם ילדים בריאים. ניתן להפסיק ההריון בדרכים רפואיות, כאשר הבדיקה מראה שהעובר נגוע ב„טיי־זקס". הסתברות הסיכון שלזוג אשכנזי יוולד ילד חולה הוא 1 ל־5000.

על חוסר מידע בציבור אודות מחלה זו מצביע מחקר שבוצע על ידי המכון למחקר חברתי שימושי והמכון לקומוניקציה של האוניברסיטה העברית, לפי הזמנת משרד הבריאות והיחידה לחינוך לבריאות ולהסברה, שבוצעה על ידי זאב בן סירא, בחודש יולי השנה. המחקר נערך ב־4 ערים: ירושלים, תל־אביב, עיר גוש דן, חיפה ובאר־שבע. הנחקרים מדגם מייצג של האוכלוסיה היהודית הבוגרת. בקרב 568 תושבים בגיל 20 ומעלה, למשתתפים בסקר הוצגה השאלה, האם שמעת על מחלת „טיי־זקס". 83% מהאוכלוסיה היהודית העירונית לא שמעו על המחלה. תשובותיהם של אלה אשר שמעו על המחלה (17%) מתחלקות: הסברות נכונות 4%, תשובות חלקיות 5%, תשובות לא נכונות 1%, חוסר ידע 7%.

עכשיו הזמן להינפש

בבית הבראה
גבעת ברנר

לנופשים ולמבריאים
*
השגחה רפואית מתמדת
*
חדרים לזוגות וליחידים
*
מיזוג אויר ושרותים לכל חדר
*
אוכל משובח ומגוון (גם דיאטטי)
*
בידור, בילוי, טיולים

פרטים: בית ישע - בית הבראה
גבעת ברנר - טלפון 95 00 76

משרד המשפטים
אגף רישום
והסדר מקרקעין

הודעה לציבור

לאור התיקון בסעיף 9 לחוק מס שבח מקרקעין שנכנס לתוקף ביום ד' בחשון תשל"ה (20.10.74).

לא ייגבו יותר אגרות בעד רישום עיסקאות בפנקסי המקרקעין

אגרות אלה תיגבינה מכאן ולהבא על ידי משרד מס שבח בדרך של תוספת מס. ציבור הפונים ללשכה כדי לרשום עיסקאות, מתבקש להגיש את טפסי ההצהרה למס שבח (טפסי מש"ח/2) למשרד מס השבח האיזורי, ולהסדיר שם את תשלום תוספת המס.

הסדר זה נועד להחיש את הטיפול בגמירת עסקאות בלשכות רישום המקרקעין הדבר יקל על הציבור אשר יוכל לרכז במקום אחד את כל התשלומים החלים על מקרקעין.

בתיקים תלויים ועומדים שנפתחו עד ליום 18.10.74, תשולם האגרה בלשכת רישום המקרקעין.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, דימונה

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, דימונה, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' 109/03/25. יעוד שטח למוסד ציבורי — בי"ס מקיף ושטח ציבורי פתוח, בגוש 39510 — דימונה".

ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם הוראות התכנית:

ליעד שטח לבי"ס מקיף ושצ"פ. גבולות התכנית: בצפון מרכז קליטה ובנברשים לבניה פרטית בדרום: כביש מס' 1 במזרח — מגרשים לבניה פרטית במערב: מרכז קליטה.

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל איתו רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות ולהגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

י. ורדימון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי „המרכז"

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה המרכז, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס' 1/960 — קביעה אזורי מגורים, שטחים ציבוריים, הרחבת אזור מסחרי קיים, פתיחת דרכים הרחבת דרכים וביטול דרך קיימת, הקצאת שטחים לחניה — בטרבה ראש העין". ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 4253 בחלקו גוש 4259 חלקות 9, 12, 17 — 22, 57; גוש 4271 בחלקו, גוש 4272 חלקות 62, 136, 146, 148, 152; גוש 4273 חלקות 26, 27, 25 — במרכז ראש העין.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

א. חורין
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

ו' תשרי תשל"ה, 16.10.74

הועדה המקומית לתכנון ולבניה השרון הדרומי

רח' הצליה השניה 2 פתח־תקוה טלפון 916547

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לדיון, בקשה לתשריט חלוקה ל„מגוננית" תשריט חלוקה מס' שהב/306 בגוש 6498 חלקה 241 ע"י חברת אפריקה ישראל להשקעות בע"מ והמהווה חריגה, דהיינו: הקלה בשטחי המגרשים (בכניסה לסביון רחוב המבואות).

כל המעונין אם כבעל זאם מבחינה אחרת, בקרקע בבניינים או בבנכסים אחרים שהתוכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית, בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדויות לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

ע. דאוו
יושב־ראש הועדה המקומית
לתכנון ולבניה השרון הדרומי

המבשלת הניידת

לפיקניק,
לטיולים, לים,
אמגדית

כירת הגז הניידת המושלמת, בעלת עצמת-אש לפי הצורך.
לבישול יעיל בכל התנאים ובכל מקום. נוחה לטילטול.
מיוצרת בהתאם לתקנים הישראליים.
נמצאת בשימוש ביחידות צה"ל.
מיכלים: מ־½ עד 2½ ק"ג.
ניתנים למילוי חוזר בנקודות המכירה.

בעורף ובחזית עם אמגדית*

אמגב
הנדסת מכשירים בע"מ
יצרני מכשירים, ציוד ואבזרים לגז, לשימוש ביתי, תעשייתי וחקלאי.

*להשיג בחנויות לציוד ספורט ומחנאות, מכשירים ביתיים וכו'.
הסכנה ראשית: אמגב, טל. 03) 86 29 65)

סולל בונה - 50 שנה

לקונצרן סולל־בונה
מפעליו, חטיבותיו ועובדיו

מיטב הברכות
ליובל ה־50

מאחל:

דוד לובינסקי בע"מ
המפיק הבלעדי של פיג'ו בישראל

לקונצרן
סולל־בונה
מפעליו
וחטיבותיו

ליובל
החמישים

מיטב
הברכות

חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ
מפיצי פורד בישראל

לסולל בונה
ליום חגה

ברכת
בית כור

לסולל בונה
מנהליו,
חטיבותיו
ועובדיו

ביובלכם

ברכת
הצלחה
ושגשוג

ציוד בע"מ
חיפה, ת.ד. 480
ציוד לעבודות עפר וכבישים
סוכנים בלעדיים:
„קלרק" „יאל" „מדסן"

לסולל בונה
על כל שלוחותיו
מנהליו ועובדיו

סוללי דרכי ארצנו
ומדבירי השממה
בעבודתכם הפוריה
בבנין ופיתוח

במלאות
יובל ליסודכם
שאו ברכה נאמנה

מילר ושות'
חברה להנדסה בע"מ
חיפה דח' העצמאות 118

לבית סולל בונה

שאו
ברכה
בחג
יובלכם

המשיכו
בבנין
ופיתוח
הארץ

החברה האמריקאית
למזרח־הקרוב
תל־אביב דרך יפו 34

STOP AT YOUR COMMAND

פריקשן מטיריאלס קורפוריישן בע"מ
אסבסטוס וכימיקלים חברה בע"מ
קרמיק קסטינג קורפוריישן בע"מ
רחוב הארבעה 8 — ת.ד. 86, תל־אביב

זר ברכות בחג היובל

לסולל בונה על כל שלוחותיו
להנהלה ולעובדים

ההופכים מדבר לארץ נושבת
תחזקנה ידי כל העושים במלאכה

לסולל בונה
להנהלה ולעובדים

ביובלכם
שאו ברכה נאמנה

חש - גורן
תל-אביב, רח' חזקיהו המלך 45
שרותים אלקטרו־מכניים
טל. 829047

לסולל בונה
על כל שלוחותיו

בחג היובל
ברכת כה לחי!

ביתן - ספרק בע"מ
יבואנים לחלקי חשמל למכוניות
חנויות: תל־אביב, רח' המסגר 60
רח' בן אביגדור 18

זר ברכות
לסולל בונה

חלוצי הבניה
ופתוח הארץ
במלאת יובל שנים

דוד גרוזברד בע"מ
תל־אביב רח' לוינסקי 64

סוכנויות
למוצרי מתכת
חומרי בנין ופרזול

לסולל בונה
על כל שלוחותיו

בחג יובלכם
ברכת כה לחי!

אחים ביטר בע"מ
תל־אביב, רחוב אלנבי 119
מיקוד: 66521 טלפון 61 27 60
מוצרי ברזל, פרזול לבנינים,
הרכבה להריסות וכלי עבודה
מומחים לצירים ופנסים הידראוליים

לסולל בונה
להנהלה ולעובדים

ביובלכם
ה־50

שאו ברכה להמשך היצירה והבנין
בעבודה פוריה

טוביה אפלשטין בע"מ
תל־אביב
רח' בן אביגדור 26

לסולל בונה
מנהליו ועובדיו

ברכת כה לחי!
בחג יובלכם

תעמס בע"מ
חומרי בידוד מינרליים ופלסטיים
חולון, אזור התעשיה
רח' המנע 7, ת.ד. 2905

זר ברכות
לסולל בונה
על כל שלוחותיו

ליובלכם

טרקטורים ומיכון בע"מ
תל־אביב רח' נחלת יצחק 20
טל. 252777
מפיצי טרקטורים ציוד ומנופים
מתוצרת „קייס", „דרופ", „רייד
בראון"

24 שעות·24 שעות·24 שעות·24 שעות

מבחר

טלוויזיה

★ 17.32 — „משפחת פרטרידג'" — „חינוך מיני".
★ 18.00 — „סרטים מצויירים" — של וולט דיסני — „בית תרושת לצבעים".
★ 20.00 — „האומנות והפרופסור" — „ריקוד הגשם".
★ 21.00 — „סרט קולנוע" — „זה הרחוב שלי". מלודרמה על חיי הפועלים באנגליה בהשתתפות איאן הנדרי וג'ין ריצ'י.

רדיו

★ 18.05 — „אמות" — ירחון לעניני ספרות כיסודו של שלמה גרודזנסקי ז"ל. בתכנית הפעם: קטעים ממכתביו של זלמן שזר; שיחה על השירה האנגלית כיום; ראיון עם מנהלי הוצאות ספרים ועוד (ב).
★ 22.05 — „עד חצות בירושלים" — עם אליהו כלנים (ב).
★ 22.05 — „בסוד שיח" — עם הרבנית אסתר יונגרייז, על תגובת „הנגר" (א).

קולנוע

ירושלים

„ירח של נייר" (חן) — בוגדאנוביץ' בחייה את שנות השלושים באמריקה, שהוא הולך עם זוג מנוד — שני יתאים בן המניין — גבר צעיר וילדה בת 9. אוירה, נוסטאלגיה, קולנוע של כמש. בדיוחוד-דעת מוחצת — אבל בסך הכל נובלה שבסופה להיות סרט באורך בינוני או בדרה טלוויזיונית.

„חמים ומעים" (אדיסון) — פארסה פראית, מהנה, לעתים וולגארית מאוד, של בילי ויילדר, הכוללת סאטירה פראית על הגאנגסטרים, „בשף-פורים" להם ואחת ההתגלמויות העשירות של מרילין מונרו ז"ל.

„שנה טובה לאוהבים" (חן) — מלודראמה „ללושית" טיפוסית — אנושית, מלודראמטית, מרתקת, מבוצעת היטב — אך איכשהו בלתי-חשובה. שולית.

„נשים אוהבות" (כפיר) — סרטו הטוב ביותר והמפורסם ביותר של קן ראסל (על פי ד. ה. לורנס) עם תחושת האוירה והמקום ההדראמה, עם היסטריה בלדמה ועם דגש-יתר על „אהבת קברים". גלנדה ג'קסון בתפקידה הטוב ביותר.

„מה זה" (ירושלים) — סרטו החדש, המוזר ולא מעט מאולץ של רומאן פולאנסקי, המודד בחוצניות וכשרון, אך ללא גיבוש-של-כמש, לתחום הסוריאליזם ה„בונואלי".

תל-אביב

„העוקץ" (אלנבי) — גרוטסקה הוססת, משעשעת והזויה, חסרת-מוטר. אך גם חסרה חושיבציאות, שהיא „בטוח-מכוונת" פראי בתחום הגאנגסטריים על רקע שנות השלושים המוקדמות. לא להחמיץ את המוסיקה המהדרת!

„השפעת קרני-גאמה על ציפורני-החתולים" (פריז) — סרטו הטוב ומעורר השלמה של פול ניומן על האנשים שהם „מהצד הלא-נכון של המיתוס" ושל עתידה. סרט בעל-עוצמה בזכות עצמו (גם שבוסס על מחזה), הסרט עשוי במודעת המתוללת של ארניל ווילאמס, משחק נהדר של הכל, בייחוד של ג'ואן וודוארד.

„בולשת ניו-יורק 7" (תל-אביב) — תוכן נדוש וחוצוני — אבל סרט-מתח „משטרתי" מרתק בהחלט.

„מגרש השדים" (אסתר, לימור) — אני מבליק על הסרט מתוך שני השינים. וזה סרט-אימים מעולה (למי שאוהב זאת) מבוצע היטב, שיש בו מרכיבים קוריוזיים רבים. כסרט בעל משמעות הוא לא רק פשרני, אלא גם מגוחך, ממש כמעורר צחוק. ראייתו הובעת עצבים באמצבים ועמידה בפני אופשות הגעלית.

„אמריקן גראפיטי" (גת) — לילה אחד בשנת 1962. כשהצעירים התבגרו. סרט נוסטאלגי-אירוני בלום וקר, מעניין מאוד ובנוי על „אנדרסטייטמנט". שנראה כבופל בין הקופות וזמנות, אך שוכף אותך לפחות באמינות הרכבת-היחסים.

„מרגלים" (אורלי) — פארסה על מרגלים — לא מעט שדופה ושקופה, מפורות מבחינה האסתטית ודעיונית, אך קיבת בזכות כמה סצינות נהדרות השילוב המאוזן ושבוזן היטב של הצבר גולד סאתרלנד.

„שנגני" (סינמה 1) — ציור פה נתגזת של בדיחות היהודית ניו-יורקיות נוסח כוכון-לילה על רגע הוזה-איכים קומי. וודי אלן משעשע ביותר, מפתיע מאוד, אך לצחים וול וגות ורק בסיום מברר את הכוונה הרצינית שאינה מוד-גשה קודם לכן.

„אוכפים לוהטים" (דקל) — הוסבר יהודי טיפוסי של רפע מערב-פרוע בהבנה אבסורדית כהחכמת בעצם הצגה ואריאנה בגוונת כורבת ב„מספרים" כי שהסך הכל אינו בבסא בבאוגה את רבת החלקים השונים. בתחום זה — מרחב גדול. מעטיים שנים ונהדרות ועד לתוסר-טעם ביטוי.

„המציאות במערומיה" (פריז) — סרט מופרו שחור מפהיד — על החיים בניו-יורק כיום הרודים לבצור כתמיד. אוירה איכתנית וחוסר טכנות, כי האובייקטיביים לבין היחסים היאין הפרה ברורה בין התבאים אייכים ת„אסוסים" בין זוג הגיבורים. יחד עם אות — סרט מרתק באוד כשהמיוזה של שרלי מאקליין וקנת כארס נחרתות בזכרון.

„כוכב פראי" (הבלה) — סרט כצייר ארוך של לאליכ, ומופר המתאר את עתיד העולם כבאבק בין סבביקה כשיכללת בכל ההתחומים לבין התחושה הוא אנושיה הכבשית. הסרט מרתק מפתיע, עשוי בסגנון מקורי וטוב-טעם ואינטליגנצי הגבוהה ר' בסקעתיו כבאוה אותך לידי כח לבה עמוקה ולא כשמאת ביותר.

„הזילה הגדולה" (סמדר) — סרטו האבסורדי הבוהם בליצוניותו של מארקו פררי המתאר לילה כמסרתיים כאלי גוריה של מוות. סרט שיש בו כל הדקויות של שימוש פסיכולוגי לנלגני בתחום הצגה שתפקידה להפגיל. אומר פררי: אבד חיים בעולם זולל, עולם נחנק משפע, הרוצח את עצמו. כאן התהיכוח נוהה פעולה מודעת ולכן כליכך כועמות.

„ירח של נייר" (חן) — ראה „רון", ירושלים.

חיפה

„סקורפיו" (אורה) — סרט מלוטש ומרתק על שני דורות בשירותי-ריגול, כשהשיטות לא השתנו. הן בנויות על מעגל-הבגידה. אין עומק ואין משמעות של ממש — א דיש בידור, קצת מריר וקצת שקוף.

„העוקץ" (אורלי) — ראה „אלנבי" תל-אביב.

„מגרש השדים" (עצמון, מירון) — ראה „אסתר" „לימור", תל-אביב.

„ירח של נייר" (ארמון) — ראה „רון", ירושלים.

„חלף עם הרוח" (עמבי) — במסכת ההקרנה המתמדת (זה 35 שנים!) של סרט הוליבודי קלאסי, המבטא יותר מכל סרט אחר את הפיסגה של „עיר החלומות" ועקרונותיה הנוצצים. אולם אין זו רק תופעה — זהו גם סרט שצריך לראותו.

שר החינוך והתרבות א. ידלין אורח האופרה הישראלית בירושלים

(ירושלים). — יצירתו המפורסמת של דוניצטי „לוציה די לאמרמור" נבחרה לפתוח בה את העונה ה-28 1974/75 בירושלים (ב-14.10 בבנייני האומה), בנוכחות שר החינוך והתרבות מר אהרון ידלין ורעייתו, שר החיילות מר ביצה קול ורעייתו, ויו"ר המועצה הציבורית של האופרה השופט העליון מר צבי ברנזון ורעייתו.

היה זה ביקורו הראשון של שר החינוך והתרבות באופרה הישראלית מאז נכנס לתפקידו. בהפסקה הוזמנו השר ורעייתו לבקר מאחורי הקלעים והם נתקבלו בהשראות על ידי הצוות. מנהלת האופרה אדיס דה-פיליפ הציגה בפני השר את האמנים והעובדים, חברי התזמורת, המקהלה הבלט. ביניהם רבים עולים חדשים מכל התפוצות.

מנהלת האופרה שוחחה עם השר על בעיות המוסד המעסיק כ-200 אמנים ועובדים.

בתצלום: שר החינוך אהרון ידלין עם אדיס דה-פיליפ וש. אבן-זהר מאחורי הקלעים.

בתי-מרקחת

ירושלים
כרם אברהם, רחוב צפניה 19, 286950; אל טוח אל גדידה, רח' אל זהרא, 282040.
תל אביב
בוגרשוב, רח' בוגרשוב 60 טל' 293889; „ככר המדינה" רח' ה' באייר 48 טל' 258046; יאני, רח' יהודה הלוי 67 טל' 612474.
בחיפה
המזרח, הרצל 87, 663211.
ברמת גן
נגה, גבעתיים, ויצמן 17.
בני ברק
הדסה, כצנלסון 151, גבעתיים.
24.10 ה'
בחולון
אסותא, רח' טרומפלדור 4.
הופמן, רח' דניאל 4.
בפתח תקוה
אסותא, ברון הירש 21.
בנתניה
תרופה.

קולנוע

תל-אביב
בשעות 4.30 — 7.30 — 9.30
אופיר — ההורג אנחנו עצבנים
אסתר — מגרש השדים
אורלי — המרגלים
אלנבי — העוקץ 4.30, 7.10, 9.40
בן יהודה — דרוה מיים
גורדון — בלדה לשועל
גת — אמריקן גראפיטי
דקל — אוכפים לוהטים 7.30, 9.30
דרייב אין — 7.15: האולם הגדול בעולם; 9.45: בסבך האימה
הוד — לפקה
המרכז — יער הנקמות
זמיר — הסימפוניה הארוטית
חן — ירח של נייר
לימור — מגרש השדים
מוגרבי — הכל למען פיט
מתמיד — הקרב הצהוב
מקסים — אהובתי הטמאה
סינרמה — צילי וחצי
סינמה 1 — ישנוני
סטודיו — הזילה הגדולה
פאר — תורה במרסיי
פריז — השפעת קרני הגמה על צפורני החתול
צפון — 2 גברים בעיר
רמת-אביב — אונס בפארק
תכלת — כוכב פרא
תבור — קוראים לנו ברק
תל-אביב — בולשת בניו-יורק 7
יפו
נגה — ההזדמנות האחרונה
צליל — ויקי לבוגס 4, 7.15, 9.15
בת-ים
רמת יוסף — תום סוייאר 7.15 — 9.30
חולון
ארמון — דקמרון האסור 7.15 — 9.30
4.30: שלגיה ושבעת הגמדים
מגדל — צילי וחצי 7.30, 9.30
4.30: השבויה מרובא
סביון — קיד וקסידי 7.15, 9.30
4.30: רעם הגיבורים
רמת-גן והגבעתיים
אורדע — אדם
אואזיס — שלושת העוקצנים
ארמון — שלושת העוקצנים
גל-אור — רבי יעקב
הדר — צילי וחצי
לילי — פליני — זכרונות
רבה — לפני הסערה
שביט — הארטיסטים בסופר מרקט
נתניה
אסתר — סיפורה של נימפומנית 7 — 9.15
יומית 4.30: קוראים לי שמיל
סטודיו — פתוח: ההורג אנחנו עצבנים 7.00 — 9.00
סגור: ברנשים וקשוחים 5.00 — 7.00 — 9.00
שרון — העוקץ 7, 9.30
יומית 4.15: מלאך באפלה
הרצליה
דגניה — טיפול בהלם 7.00, 9.00
כפר-סבא
עמל — גורלה של אשה יפה 8.15
חן — צילי וחצי 7.00, 9.00
הוד השרון
בית הפועלים — נערת הגודד 8.15
חדרה
הוף — „נשבר לי" 6.45 — 9.30
פתח-תקוה
אורון — התמודדות 8.15
הדר — הדו קרב הגורלי 3.30, 7, 9.15
היכל — צילי ואריק 3.30, 7, 9.15
שלום — ללא רגיעה 7, 9.15
ירושלים
אדיסון — סודו של אב
אוריון — ללא מעצורים
אורנה — הכל למען פיט
ארמון — חמים ומעים
אור-גיל — סיור ודולר
הבירה — נבר הטלפון
חן — שנה טובה לאוהבים
ירושלים — מה זה?
כפיר — נשים אהובות
עדן — שלושת העוקצנים
רון — ירח של נייר
ציון — צילי וחצי
חיפה
אוריון — בית התשוקות
אורה — פרנק סרפיקו
אורלי — העוקץ
אמפיתיאטרון — ההורג אנחנו עצבנים
ארמון — ירח של נייר
אורדן — הצרצל
בית רוטשילד — אנשי הגשם 6.45
חן — סלוטר מכה שנית
מירון — מגרש השדים
עטמ — חלף עם הרוח
פאר — צילי וחצי
עצמון — מגרש השדים
רון — הכל למען פיט
שבים, הר הכרמל — אהבה היא רק מלה
קרית מוצקין
יזבל-אור — שכח בשלג 6.30
זהר — הביגמיסט 9.00

פרסם בלוח החדש

טלוויזיה לימודית

8.15 גיאומטריה ח' — הקו; 9.25 אנגלית ח'; 10.00 אנגלית ט'; 10.20 אנגלית ל'; 11.05 ביולוגיה ט' — חבורת יריחו; 11.25 אנגלית ז'; 12.00 סרטוט ט' — היטל נקודה; 12.20 חשבון ד' — מציאת השלם; 12.40 סיפורים — יוסי וכנור הקסמים; 13.00 טבע — פיסיקה ד' — הפקת האשלג בים המלח; 13.25 המדו לשון ד"ס — מה קרה למחשב; 16.00 מין טפל איפה אתה? — מן הסדרה „במעגל קטן" — לצעירים; 16.20 חקר הים — מסדרת הטבע (ה'-ד'); 16.42 תכונות טכנולוגיה — טכנולוגיה — על תכונות חמרים; 16.59 ג'ודו — סרט על ספורט ההתגוננות היפני.

טלוויזיה כללית

17.30 — חדשות. תכניות לילדים: 17.32 — משפחת פרטרידג'; 18.00 — סרטים מצוירים; תכניות ערבית: 18.30 — קיצור החדשות; 18.32 — לנוער; 19.05 — כרטיס ביקור; 19.27 — סקירת התכניות; 19.30 — חדשות; 20.00 — האומנות והפרופסור; 20.30 — מבט לחדשות; 21.00 — סרט קולנוע „זה הרחוב שלי"; 22.35 — מדברי חז"ל על האשה והדשות.

הגל הקל

6.00 מה טובו; 6.10 התעמלות; 6.20 שעון מוסיקלי; 6.59 רגע של עברית; 7.00 הבוקר הזה + סקירת עתוני הבוקר; 7.35 זמר זמר לך; 7.55 אור ירוק; 8.15 בוקר טוב; 8.55 בעקבות החדשות; 9.05 המשך בוקר טוב; 10.05 כאן בבית; 11.00 סקירת עתוני הצהרים; 11.05 המשך כאן בבית; 11.40 לאן הערב; 12.05 במקצב יוצר; 12.30 שירים משלנו; 13.05 בחצי היום; 14.10 כאן אחד מנור; 12.52 על רגל אחת; 16.10 רגע של עברית; 16.11 משירי המסך הגדול; 16.30 בתקוה שתבין את הרמז; 16.35 המשך משירי המסך הגדול; 17.10 מה הקשר; 17.50 נעימות קלות; 18.05 לאור הזכרונות; 18.45 היום בספורט; 21.05 אני חוזר בארץ; 21.30 פינת הבאג; 22.05 עד חצות בירושלים; 00.10 לילה של כוכבים עד שעה 1 (כל היממה חדשות כל שעה).

רדיו רשת א

8.10 קונצרט בוקר — במינואנו: קונצ'רטו-גרוסו, אופוס 3 מס. 6 (מתוך פסטיבל לוצרן בנצוח רודולף באומגארטנר) י.ס. באך: סוויטה מס. 2 בסי-מינור לחליל ולתזמורת (סולן: אורל ניקולה מנצח: קרל ריכטר) רוסל: סוויטה בפה-מג'ור, אופוס 33 (תזמורת פריס בנצוח לאנדפייר דאקייה); 9.05 דבוז'אק: סימפוניה מס. 3 במי-במול מג'ור, אופוס 10 (התזמורת הסימפונית הלונדונית בנצוח ויטולד רובביצקי) פורה: „פלאס ומליסנדה", סוויטה אופוס 80 (תזמורת האלה בנצוח סר ג'והן בארבירולי) מוצארט: קונצ'רטו מס. 5 בלה-מג'ור לכנור ולתזמורת ק. 219 (יאשה חפץ עם תזמורת קמרית) לוטוסלבסקי: קונצ'רטו לתזמורת (התזמורת הסימפונית של שיקגו בניצוח סאי אוזאווה); 11.00 עברית לעם; 11.15 ידעתי ספר — לכתות הביניים; 11.35 שיר ורומן; 12.15 אנגלית למתקדמים; 12.35 פרקי נגינה שרה פוקסון-היימן (פסנתר) היידן: סונטה בפה-מז'ור, פולנק: הכישה אמפרומפטי, ג'ואן פרנקס-ויליאמס: שלש מינאטורות; 13.05 קונצרט צהרים — ואגנר: קונצ'רטו בסול-מג'ור לבבל ולתזמורת (סולן: גיאקור זבאלטה) סזאר פרנק: סימפוניה ברה-מינור (תזמורת שוויץ המערבית בנצוח ארנסט אנסרמה); 14.10 לאם ולילד — לפעוטות — „קוקי תבקוקי" „ענבים בלילה", לילדים הגדולים — „שאול ויותנהו"; 15.05 רדיודע — משדרים להרחבת הדעת; 15.30 הדרכה למורים; 15.50 מאוצר הספרים; 16.10 רגע של עברית; 16.11 בין קודש לחול; 17.10 תזמורת כלי-נשיפה; 17.40 החידון המוסיקלי; 18.05 על אנשים וספרים; 18.30 מועדון שעון הבנ; 18.55 להקלאי — סקירת מגעים; 19.00 היום הזה; 19.25 קלאסי וקל; 19.50 פרקי היום בתנ"ך: שופטים, פרקים ה', ו'; 20.05 „נגינה בצוותא" (סטראו) — באך: סונטה מס. 2 ברה-מג'ור (דניאל בנימיני — ויולה, אלדד נימרק צ'מבלו), שנברג: רביעיה מס. 2, אופוס 10 (רביעית תל-אביב עם התר הארפר — סופראן) (הקלטה מהפסטיבל הישראלי 1974), רחמנינוב: שישה קטעים לפסנתר — 4 ידיים, אופוס 11 (ברכה עדן ואלכסנדר תמיר); 21.20 פרקי חזנות „בבקשתך"; 22.05 בסוד שיח; 23.05 הקונצרט שלי; 00.10 רגע של שיר.

גלי צה"ל

5.58 — ברכת השחר; 6.05 — צלילי בוקר; 8.05 — יומן הבוקר; 9.05 — ד"ש עם שיר; 9.55 — פגס כיס; 10.05 — חמים וטעים; 10.55 — מילה בסלע; 11.05 — המשך חמים וטעים; 11.55 — צו קריאה בספרות צבאית; 12.05 — יומן הצהריים; 12.25 — כוכב בצהריים; 12.55 — מי יוצא מי יפסיד; 13.05 — עם זמר אחד; 14.05 — קהים עד ארבע; 16.05 — מצעד המרגניות; 17.05 — יומן הערב; 17.40 — מזמינים לכולכם; 18.05 — אכות; 19.05 — שירים אהובים לעולם לא מתים; 20.05 — הקונצרט השבועי — בטהובן סונטה „אור הירח" בנגן הפסנתרן ארתור רובינשטיין, מאהלר — שירת האדמה — סולנים מקהלה ותזמורת בניצוח של פייר בולז; 21.05 — כרטנכם; 22.05 — לילה טוב בירושלים; 23.53 — שיחת חצות; 00.05 — יומן חצות; 00.30 — ציפורי לילה; 02.00 — מבזק ידיעות (מבזקי ידיעות גם ב-3.00, 4.00, 5.00); 02.05 — שעה קטנה של נעימות; 03.05 — מזמינים אל הוך השחר עד 5.58 (כל היממה חדשות כל שעה).

אבדו שטרות בחתימת יד
קב' קדימה העמק בע"מ
לפקודת תעשית אבן וסיד בע"מ

1.	מספר 2780	ד"פ 29.11.74	ע"ס —.2000	ל"י
2.	מספר 2782	ד"פ 16.12.74	ע"ס —.2000	ל"י
3.	מספר 2784	ד"פ 16.12.74	ע"ס —.2000	ל"י
4.	מספר 2787	ד"פ 24.12.74	ע"ס — 2000	ל"י
5.	מספר 2778	ד"פ 27.11.74	ע"ס —.1000	ל"י
6.	מספר 2779	ד"פ 28.11.74	ע"ס —.1000	ל"י
7.	מספר 2781	ד"פ 30.11.74	ע"ס —.1000	ל"י
8.	מספר 2783	ד"פ 17.12.74	ע"ס — 1000	ל"י
9.	מספר 2785	ד"פ 20.12.74	ע"ס —.1000	ל"י
10.	מספר 2786	ד"פ 22.12.74	ע"ס —.1000	ל"י

בסיה כולל של ארבעה עשר אלף ל"י.
השטרות בטלים ומבוטלים וכל המשתמש בשטרות הנ"ל בצורה כלשהי לם כספר על קרן הצבי.

עירית אילת

מכרז מס' 24/74 — סלילת המשך שדרות התמרים
מכרז מס' 25/74 — סלילת חניה והסדר נקוז ליד שדרות יעלים
מכרז מס' 26/74 — סלילת כבישים ומדרכות בשכונה ב'
מכרז מס' 27/74 — סלילת מדרכה שדרות יעלים
מכרז מס' 28/74 — סלילת כבישים ומדרכות רחוב אדום

1. עירית אילת מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים רשומים (בהתאם לחוק רשום הקבלנים) לביצוע הנ"ל.
2. את טפסי ההצעה וטופסי ההצעות אפשר לקבל תמורת תשלום של —.100 ל"י (אשר לא תוחזרנה) באגף מהנדס העירייה, כל יום בשעות העבודה הרגילות.
3. את ההצעות יש לשלוח בדאר רשום במעטפה סגורה למזכיר העיר בציון מכרז מס' לא יאוחר מיום 4.11.74 בשעה 12.00.
4. על המציע לצרף ערבות בנקאית או הוראת עכוב כספים המאושרת ע"י גזבר העירייה בשעור של 10% הצעה ללא ערבות כנ"ל לא תובאה לדיון.
5. רשאים להשתתף במכרז זה, קבלנים הרשומים בפנקס הקבלנים לביצוע עבודה זו לפי חוק רישום הקבלנים משנת תשכ"ט.
בשעת הדיון בהצעה תתחשב העירייה ביכולתו של המציע וכושרו לבצע את העבודה כפי שהוכיח בבחן מעבודותיו הקודמות וכן בוותקו ובנסיונו.
6. אין העירייה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

ג. כץ
ראש העיריה

המועצה המקומית גן-יבנה

מכרז מס. 7/74

המועצה המקומית גן-יבנה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים רשומים לביצוע בניית 4 מקלטים צבוריים בגן-יבנה.
פרטים על העבודות ותכניות, אפשר לקבל במחלקה הטכנית של המועצה המקומית, בשעות העבודה הרגילות. תמורת תשלום של —.100 ל"י שלא יוחזרו.
את ההצעות במעטפות סגורות, יש לשלוח בדואר רשום, לא יאוחר מאשר עד יום שישי 8.11.74 שעה 12.00 בצהרים.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בשיעור של 10% מערך ההצעה לתקופה של 3 חדשים. הצעה ללא ערבות בנקאית תיפסל.
תנאי התשלום:
65% — בחשבונים, לפי תכניות הלקיים כיאושרו ע"י מהנדס המועצה.
25% — באשראי לתקופה של 18 חדש ביום סיום העבודה, על האשראי לא תשולם ריבית.
10% — יוקפאו עד גמר תקופת האחריות על טיב העבודה.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

ישראל שמיין
ראש המועצה
גן-יבנה, 22.10.74

עירית ראשון לציון

מכרז מס' 36/74

עירית ראשון לציון מכריזה בזה על קבלת הצעות מאת קבלנים לביצוע ביוב מרכזי בשיכון הגורן: שכונות גורן א-ב.
תנאי התשלום:
1) 60% במשכון כל חשבון חלקי, 15 יום לאחר אישורו ע"י מהנדס העיר.
2) 40% ב-36 תשלומים חדשיים שוים שהראשון בהם יחול תוך 30 ימים לאחר האישור הסופי ע"י מהנדס העיר בתוספת 20% ריבית.
3) הריבית לגבי 36 התשלומים החדשיים תחושב החל מיום מתן התחייבות העיריה לביצוע תשלומים אלה בפועל.
פרטים ותכניות על העבודה הנ"ל אפשר לקבל במחלקת מהנדס העיר בימים א'—ה' בין השעות 9—12 לפנה"צ ובימים א' וד' בין השעות 4—6 אחה"צ. תמורת התשלום של —.200 ל"י.
רשאים להשתתף במכרז זה רק קבלנים רשומים בהתאם לחוק רישום קבלנים תשכ"ט—1969 ולהמציא אישור שהם רשומים בפנקס הקבלנים לפחות על סכום ההצעה.
את ההצעה בצרוף ערבות בנקאית או צ'ק בנקאי (ערבות אחרת לא תתקבל) בשיעור של 5% מערך ההצעה ל-3 חדשים, יש לשלוח במכתב רשום או למסור לידיו של מזכיר העיר במעטפה סגורה נושאת ציון „מכרז מס' 36/74" עד ליום ראשון, ה' בכסלו תשל"ה, 24.11.74.
בשעת הדיון בהצעה תתחשב העיריה ביכולתו של המציע ובכושרו לבצע את העבודה כפי שהוכח בבחן מעבודותיו הקודמות וכן בותקו.
סיור קבלנים לשטח יצא במחלקת מהנדס העיר ביום ראשון, ג' בכסלו תשל"ה, 17.11.74 בשעה 10 בבוקר.
אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

ה' ניסנביום, ראש העיריה

התיאטרון הישראלי

הערב 23.10
הבימה:
ההינה — האולם הגדול
מסע יום ארוך לתוך הלילה — תל-אביב האולם הקטן
הו, הו יולה — באר-שבע
הקאמרי:
השחף — היאטרון ירושלים
כי עיוני באמין כך — צוותא
התיאטרון העירוני חיפה:
כשפנה בנם — חיפה ב-8.30

האופרה הישראלית

מייסדת ומנהלת: א. דה-פיליפ
הבכורה לחיילי צה"ל חפשית
הצגות מיוחדות:
ת"א: 2.11 • 9.11 • 17.11
28.11.
ירושלים: 4.11 • חיפה 7.11
דון פסקואלה
אפרה מאת דוניצטי
ת"א 23.10 • 26.10 • 28.10
באר-שבע: 21.11 „קרן"
הרוזנת מריצה
ת"א 29.10 • 11.11
תל-אביב: 29.10
לוציה די לאמרמור
5.11 • ריגולטו • ורדי
18.11 • לה טראויאטה • ורדי
27.10 • 13.11 לה בוהם •
31.10 נשואי פיגארו • מוצרט
כרטיסים: אלנבי 1 טל. 57227

בית העתונאים ע"ש נ. סוקולוב

בשבת, 26.10.74 בשעה 11 בבוקר, בבית-אסולה ביד אליהו

במת עתונאים

(בשם אגודת העתונאים וה.פ. ת"א-יפו)
בהשתתפות העתונאי מר יצחק הירושלמי (מעריב)
סקירה על הנושא: כליאות ד"ר קיסינג'ר וישראל.
הכניסה חופשית.

במוצאי-שבת 26.10.74 בשמונה בערב, בכרעדון ההסתדרות ברמת אביב (רחוב רידינג 38)

במת עתונאים

(בשם אגודת העתונאים וה.פ. ת"א-יפו)
בהשתתפות העתונאי גיל קיסרי (מעריב)
סקירה על הנושא: לקראת הסיבוב הבא של קיסינג'ר
הכניסה חופשית.

לשכת ההוצאה לפועל באשקלון

תיק הוצל"פ חיפה 2042/74
מודעה בדבר מכירה פומבית של מטלטלין
מוצעים בזה למכירה פומבית המטלטלין המתוארים להלן של החייב: כסאות ישראל בע"מ לכיסוי חוב בסך —.38,600 ל"י בצירוף ריבית, הוצאות ושכ"ט עו"ד הזוכה: אשקר בע"מ ע"י ב"כ עוה"ד י. סלומון ליפציק ושות' כיכר המבנים 64 חיפה.
תיאור המטלטלין:
2 מכרסות חשמליות „בינון", 1 מקדחה חשמלית „אלונגר", 1 מלגזה „אריזון", 4 גלגלים, 8 מזגני אויר „תדיראן", 1 מכונה חשמלית לחיתוך עץ, 1 טרקטור רמסה בולג 612 מס' רישוי 683702, 1 מכונית טנדר דבל קבינה „פולקסוואגן" מס' 756—606.
המכירה תתקיים ביום 13.11.74 בשעה 15.15 אחה"צ בביה"ר מס' את ישראל בע"מ אזור התעשיה שדרות.
על הקונה יהיה לשלם את כל המיסים, האגרות ההיטלים אשר מכוח כל דין חלים על הקונה.
דייבקי
ראש ההוצל"פ אשקלון

ספר חדש

ספר-זכרון וספר-עזר

מאת מאיר בראלי

שמואל אלישיב — ספר זכרון לשמואל אלישיב. בהוצאת „עם הספר", 244 עמודים.

הספר הוא קודם כל ספר-זכרון, יד לשמואל אלישיב, לאיש ולדיפלומט הישראלי. מי שהיה לפני קום המדינה איש ציבור. מנגשאיה של ההסתדרות. ביעודו זה, כספר-זכרון, הספר מעניין לרבים, לידידיו המרובים של ש. אלישיב בעבודתו ההסתדרותית והמדינית, לידידיו ולתלמידיו המרובים מיוצאי ליטא ואלה שהגיעו מהו בארץ. כיון שהספר הוא, כאמור, קודם כל ספר זכרון אין זו מגרעת שחולק כל כך גדול ממנו, 53 עמודים ראשונים, מוקדשים לניקרולוגים.

לדעתי זאת יש בספר טעות, שלא קשה היה להימנע ממנה כי היא נובעת בי. אלישיב, על הצלום של קבוצת חברים בליטא שבו מופיע אבי, יצחק ברודו-בראלי ז"ל, נאמר מאיר ברודו-בראלי.

הספר הוא ספר זכרון, אבל לא רק ספר כזה. אלה שאין להם קשר מיוחד לדמותו של שמואל אלישיב ימצאו אם יתענו שאין להם שום עניין בספר. כמה וכמה מהמאמרים שכונסו בספר יש בהם חשיבות רבה לחוקר ולעניין רב לקורא.

אמנם, שמואל אלישיב „מצא את מקומו" רק בתקופת המדינה, כשהוא לאחר מבצות המיסיונים של שירות החוץ הישראלי, בראשו של משה שרת — אבל בתקופה שלפני כן היה בלי ספק אחד העסקנים האינטליגנטיים ביותר בהסתדרות ויש לדבריו בתקופה זו ערך קיים.

בספר יש גם כמה מאמרים בנושאים מדיניים. ערך מיוחד יש לאותם מאמרים שבהם היה לכותב „יתרון יחסי" של יותר מגע עם המקורות: כוונתי לדבריו על המדינות הבלטיות וגורלן בין שתי מלחמות עולם ובמיוחד על ליטא ועל סכסוכיה עם גרמניה, על אודות חבל ממל, בעיה שהיה אז ערך אקטואלי. וכיום — היסטורי. הקורא דברים אלה בשנות השבעים עלול לחלות בהם אשמה של פניה פרו-ליטאית ואנטי-גרמנית. פניה זו היא טבעית. כמובן, כשאנו זוכרים שגרמניה של שנות השלושים (או נכתבו הדברים) היתה גרמניה הנאצית.

נכון שהתושבים בממל (בעיקר בעיר) היו גרמנים ברובם, כמו בדנציג או בחבל הסאר. כי שידע מה קרה בממל אחרי מלחמת העולם השניה יתייחס ביותר כובד ראש לסיפון הפרו-ליטאי שהביא שמואל אלישיב עשר שנים לפני כן.

בשעה שמכל השטחים במזרח יצאו הגרמנים והלכו בגולה — מפרוסיה המזרחית ומפומרניה, מדנציג ומפרנה, מארץ הסודטים ומשלזיה — מקום אחד הם לא יצאו, מממל. הגרמנים בממל קיבלו עליהם להיות לליטאים והיו לליטאים, דוברי ליטאית, ביקום למדו (ולומדים) בבתי-ספר ליטאים. הם נשארו בממל ובכל זאת חבל זה הוא ליטאי יותר מוילנה, בירת ליטא הסובייטית.

עובדה זו, ששמעתי עליה מפי עולים שהגיעו מליטא, מעמידה באור מעניין את הסיפורים של הליטאים בדבר זכותם על חבל — היה חבל מריבה בינם ובין היטלר. סיפורים אלה הובאו בצורה אינטליגנטית בספרו של שמואל אלישיב ז"ל.

ממחוז הילדות

מאת אפרים תלמי

„חמש דקות פחד", מאת אוריאל אופק, ציורה נירית יובל, הוצאת „ספרית פועלים", 1974, 140 עמודים.

לפנינו פרקי סיפור מרגנים ממחוזות-ילדות הרחוק. העטוף דוק של נוסטאלגיה. רווי רגש חם ומאיר אור של חסד. אלה הם סיפוריו המפעימים של ילד, בן סבר מה סמוכה לתל-אביב — הלא היא שכונת-בורוכוב. שבצה על גבעותיה החול וניהלה אורח-חיים משלה, חיים עשירים וגדושי חוויות. אוריאל אופק מחזיר אותנו בספרו אל ענות-ילדותו בשכונה, הנה הוא שוב נער תמים-דרך ובעל חלומות, ילד רגיש לצדק, לכל ניע בחיי החברה המקיפה אותו; ילד הגונז את חוויות נעוריו, על מנת לשוב ולספרן בבגרותו ולתארן במכחול-אמן עשיר-צבעים וצלול-סגנון.

כל אחד מי"ד הפרקים אשר בספר הוא גם סיפור בפני עצמו: אם זו „התגנבות" אל הצגת תיאטרון הבצרכת בחצר אלדגה. זה איש הבוהמה באותם ימים; ואם זו פגישה מפתיעה עם חיילים יהודים בצבא הפולני הגולה, שהגיעו לארץ במלחמת-העולם השניה; ואם זהו טקס השבעה סודי של הנוער לארגון ה„הגנה". אם אם מתבגר הילד והופך להיות נער, המחלץ ליטול לעצמו שליחות סודית בשם ה„הגנה".

סיפור סיפור והאמת שבו. זהו פרקים יחד מצטרפים לקטיפס סכוני בפניס. היוצר הזהות עמוקה בזכות המצפונות האמיצים. הסיפורים הכוברים, הלשון הבהירה, הזרישית. ועם זאת השזורה שבירירי הומור ודיסיו פיוט.

ספרו החדש של אוריאל אופק, מחברם של ספרים רבים לילדים ולנוער והוקרה של ספרות-הילדים, יתקבל בשמחה על-ידי הקוראים הצעירים — צעירים בגוף וכן בנפש. שכן, אומר אני מתוך נסיון אישי: ספר זה יכבוש גם את לבו של הקורא המבוגר ויעניק לו שעה של חוויה ברוכה.

תקליטים

תיקון של הזנחה מתמדת?

מאת זאב רב-נוף

(„היהודיה" של הלוי, פרקים מבחרים; אר.סי.איי.)

האופרה „היהודיה" היא המפורסמת ביותר של זאן פרומנטאל הלוי (1799—1862), אולם לא עובדה זו חשובה, אלא אחרת. באה הסמכתה הראשונה ב-1835 נעשתה, עם כמה אופרות אחרות (ביניהם „הוגנוטים" של מייארבר ו„וילהלם טל" על רוסיני), בסיס ויסוד ונקודת-זינוק לאופרה הצרפתית (מעציב להיזכר, כי אותיים שמבו על הלוי רק משום שהיה המתבר על ביזה!) אולם הדבר החשוב ביותר, והנשכח ביותר, היא העובדה, כי אופרה זו היא גם יצירה נפלאה בזכות עצמה; העובדה שאינה „בשושפטי" כמו האופרות הגדולות, המהוירות והידועות יותר, מוסיפה לה חן רבנות. היא היתה מקובלת בהצגות השוטה של המאה הקודמת ובתחילת המאה הנוכחית, לא כמעט בזכותו של כי שנחשב ל„טנור הסנודים", אנריקו קארוזו, שאהב מאד את תפקידו של אלעזר. פידוסה של האופרה עלה לשיאים ב-24 בדצמבר 1920. קארוזו שר תפקיד זה על הבמה והו היתה הופעתו האחרונה לפני מותו.

משום מה דעך כוכבה של אופרה זו בהדרגה עד שכוחה כמעט כחולפת. מוסחים רבים שונים. כי יש לכך גם סיבה אובייקטיבית בותגה. קשה מאד לאסוף באגד של קולות מתאימים רחבי דיאפזון, ויקר באדירכה, להעלות את הספקטאקל. היתה זו משאת נפשו של ריצ'ארד טאקר לשיר את אלעזר. רק הודות לו ותלתה האופרה בצורתה הבימתית!) בליבה. בניו-אורליאנס בהשתתפותו. ורק הודות לו — כאפשר גם אם ההרכב הוא אחר — יש לנו התקליט הזה. הכולל רק פרקים מובחרים. הסיפור של „היהודיה" נראה פרתק, קודר. כלדרמאטי וגם מוזר מאד. את הליברטו כתב אוזן סקריב, הפורה ביותר (שהיה הפופולארי בזמנו). ומי כיום נזכר בו, פרס אם הוא נופל לרחוב הקטן סקריב בפאריס. הנמצא במרכז העיר, או כותב עליו דרך אגב כבזוי קותו) שעשה „השתלה" של „איבנהו" של סר וולטר סקוט בגוף „הסוחר מונציה" לשייקספיר.

כל הדבר הזה מרתק כשלעצמו. אך העיקר הוא התקליט. כאן מריט טאקר בתפקיד אלעזר ולצדו אנה כומו (יהודקסי), מארטינה ארויו (רחל), האן סאבאסה (ליאופולד) ובונאלדו ג'יאיוטי (הקארדינאל ברוני). לכל אלה מתוספים התזמורת „ניו פילהארמוניה" בניצוחו של אנטוניו דה-אלמיידה ומקהלה בניצוחו של ג'ון מקארתי. היתה זו חוויה מכסית בעודה. ולא מעט מוכבצת (אולי הכרה — מהסרטים, מהספרים ההמונייאנים. לפתע אתה מתעורר, אפילו מקבל איזו צורה של ההרגבות מיוחדת מתוך חשיבה על סקוט רטוסר. על הצלבנים, ועל הגוורמאנים, ומתקבל משהו קיצא דופן: אולם החוויה זו היא כאין וכאפס לעומת מה שקורה לך בצד השני של התקליט. כשאתה שומע את הסונאטה בפה-מאז'ור של הנדל ואת הסונאטה וקאנון לשני החלילים משל טלמאן. המוסיקה התפאורה המקורית.). מוסיקה נצה ללב, קולות מאד „מסכנים". גם כשאתה יודע כי זה לא ורדי ולא פוצ'יני. אנא, שים לב במיוחד ל„בולרו" במערכה השלישית והאריה המפורסמת ביותר, זו של אלעזר. המנה לבהן רחל במערכה הרביעית. אולי מתעוררת זו יבוא גם ביצוע מלא של האופרה בתקליט. גם ביצוע בימתי בישראל רצוי מאד מאד.

„אמנות החליל" חלק ראשון (סי. בי. אס.) — שוב — בהמשך הסדרה הצרפתית של „אריקי" בפאריס. בהדרכת אריאל נבל — תקליט נהדר בעסף. המבע מוסיקה של חלילי-המקור וכליו עתיקים אחרים, המבתדע מימי הביניים ועד המאה הי"8. הוי תקליט פחר, בו מבגן רודיה קסו וקבוצת הכלים העתיקים של פאריס. קוריה. אבל הרבה יותר מקוריה. חלילה צריך להתרגל לצליל הבלתי-מקובל, להיכנס לתוך האוירה, לתאר לעצמך את הדיכנות — הרי אתה מכיר אותן כבר מוכרת יותר — המבנה שלה ההגיון שלה — לא רק המהות הגלויות שלה כמו שיש בזו מימי הביניים. ובכל זאת יש כאן ממש שילוב כנור ומקסים מכסף של כרכבים. עם זאת — ואיני סבור שבתחום זה יהיו לי מתנגדים רבים, גם בין הפנאטאים — זהו בכל זאת קוריוז ויש להשתמש בו בכמויות מבוקרות. זה נעים מאד, אך לא לשמוע בכמויות גדולות מדי לפתים קרובות מדי. אלא, כמובן, לאותם המודים המרגים שלגביהם אין שום קריטריונים.

„האחיות פוינטר — שני תקליטים ראשונים" (תקליטי הבוק הגדול, אטלנטיק) — אין זה המקום המתאים (לכך הייתי זקוק לידיעה גדולה) לספר את סיפור הלכלוכית ההנהר (כמי לייים ויותר. משום שהוא אמריקה) על ארבעת האחיות הכושיות ממשפחת פוינטר בשכונות העוני של העיר אוקלאנד שבקאליפורניה — אניטה, רות, ג'ון ובוני. העיקר, מה שמעניין אותנו, שהן „היגיבו".

האחיות פוינטר

אולם אין די בכך. האחיות הנהדרות הללו, שעלו תחילה כ„בקהלת-ריקה" לכוכבים ברשיים מפורסמים, נהגלו כאינטלקטים בוסיקליים בעלי כרחב הראוי לכל מה באה. התקליטים הללו כוללים הכל — נשכה וספיריצ'ואלס, צמבי ופופולארי, ביט ופופ ורוק, ומגוז וצ'ארלסטון וביאו, באו וג'אז — ואיזה! הן כהות כיד תופעה הרתיפסת אותך בגרגרת — ההלהרבות קרה ומדודה, ואריאציה אישיות, המוכירות להקות אחרות (האחיות אנדריוס?). אך שונות החלוטין. תרגילים של עליה וירידה ופלסטים ובה לא. כתיבה עצבית ושיכוב בחובר זו ושיבויים והפלמות רהוקות — לא חשוב. העיקר שהכל יהיה בתאים. האחיות פוינטר ההי אחת התגליות החשובות ביותר. לדעתי, בתחום המוסיקה הפופולארית ביותר וגם סיכן כי ה„שפי" השחור אינו בסוגל עד להתקים. הנא נהנה. רואת אמרתי (איני בתייבב להיות נביא, רק בעל הגיון) לפני זמן רב.

„צליל פילדלפיה" (פילדלפיה אינטרנשונל — סי. בי. אס.) — ואם כבר היה לי מזל לתגליות מדהימות ומשביעות רצון, המעודדות בי במש התרגשות בלתי-רגילה, הרי קרה לי הדבר גם בשני התקליטים של פילדלפיה. אחת הערים האצילות (ה„מבורגנות" ביותר) של ארה"ב. בתקליט הראשון מופיע בילי פול ב„פופ" — צמברי מיכאלי. קר צליל, קצבי ו„גאורי מאד. בבה זו איכשהו למדיום של הצעירים, ובכל זאת כולל ובולע את המדיום הזה בתוכו. מצבד ופולט החוצה בצורה (לדסתי) אישית מרגשת ממש. עוד יותר התרשמתי מהתקליט השני. „המקשר הוא אהבה", מעין „ביג בנד" כוזהים בצלילה. הכולל את המסורת המהוללת של התזמורת המפורסמת והוסיף עליה לנגד מירדני סונה משלה. איני מהסלא כלל שזהו (השני) התקליט הזה. ואני פשוט מנסה לצבור. מה דבר זה אומר לגבי השיטיים שיחוללו במוסיקה שלו ובמכתבית שנות הרבעים. אנו עייפים מהפופ המוכרי מני מסוג בי ההווה של עצמו. אנו רוצים גיפוי, שיישאר רק הפופ מסוג א', המובחר והמולם. כל השאר. הקצב המהיר והנשגה המפוארת של והשיגים הללו. צריך לעכות להם „שיכוק משולב". כי שאינו מאמין בדבר-כפירה שלו (יאמרה. הוא כבר זקן מדי) אנא. יאזין ל„צליל פילדלפיה"!

هكذا من الأصل

קיסינג'ר עודנו חיוני

דווקא המשבר החדש, בו נתון העולם המערבי והמטרה על קי־סינג'ר צבע הקרוב ליאוש, הוא הנימוק הטוב ביותר להיקארותו בתפקידו, בנכס חיוני. ביטוי לכך נתן הד"ר קיסינג'ר עוד לפני צאתו למסע המזרח־תיכוני, באמרו ש„ההיסטוריה היא סיפור המאמצים שנכשלו".

נוכח הנבואות כגון אלה יש המוכנים כבר לסכם את פעלו, שאמנם הבטיח גדולות ונצורות אך לא הצליח להביא ישועה. אולם מוטב כי נבהיר בטרם הגיע הזמן לסכם את מפעלו המדיני־דיפלומאטי כשל „מי שהיה". הוא עודנו „קיים" ועשוי להוסיף ולמלא את התפקיד המרכזי בזירה המדינית של העולם.

באחרונה היה קיסינג'ר קרבן למתקפות מצדדים שונים. היו שתקפוהו בגין דברים, שאין להם כמעט ולא כלום עם מדיניות החוץ, כגון חלקו השולי בפרשת ווטרגייט והיו מבקרים אחרים אשר פשוט אינם מבינים את מדיניותו. נכון שאין עוד קיסמו מהלך נסים בארצו אוטומאטי: הקוסם לא שלף שפן מכובעו בעניין קפריסין ואילו בזירת התיכון עלה בידיו — לפי שעה — לגלות רק את קצות אזניו (של השפן). אך קיסינג'ר עודנו חזק למדי כדי „להישאר בחיים" גם אחרי התקפות מבקריו ולא רק משום שמבקריו אינם מסוגלים להסכים ביניהם מה בעצם הם רוצים כי יעשה. קיסינג'ר עודנו — יותר מכל מבקריו — האיש הרואה לפניו את התמונה כולה ואת מכלול הבעיות, בפניהן יעמוד העולם הדמוקראטי במשך שלושים השנים הבאות. הוא עודנו שר החוץ הטוב ביותר בעולם המערבי.

מניין איפוא תחושת התיסכול אצלו? שורש הבעיה נעוץ בכך שמדיניותו, אותה שירטט בעת בואו לעסוק במדיניות המעשית בשנת 1969, נועדה לאפשר לארצות־הברית להתגבר על תקופה קשה, שאמורה היתה להימשך לא יותר משש שנים. אך האירועים של השנה האחרונה מצביעים על משבר העולם, שיימשך זמן ארוך הרבה יותר.

התמצית של מדיניות קיסינג'ר היתה ההצלחה לנצל את המחלוקת בין רוסיה לבין סין, כדי ליצור איזון בעל שלוש צלעות — המערב ושתי מעצמות־העל הקומוניסטיות — שיכפיה יציבות יחסית בעולם עד למחצית השנים של שנות השבעים. אולם מטרה זו נעשתה לפתע קשה יותר להישגה, כאשר סין שקועה, כנראה, בחבלי לידה של הנהגה חדשה.

ואילו ברה"מ ממאנת, במידה גוברת והולכת, לתרום את חלקה לדיסקה.

אולם, גם אלמלא צצו הקשיים האלה היתה מדיניות קיסינג'ר אמורה לעסוק בבעיה קצרת־טווח למדי. תכליתה היה לאפשר לארה"ב להתאושש מהמכות ההיסטוריות והמסגרות של שנות השישים — מלחמת וייטנאם, המשבר הבין־גזעי, אבדן הבטחון העצמי אצל האמריקאים — עד אשר תשוב אמריקה לאיתנה ותגלה את כוח חיותה הטבעי והכלכלה האמריקאית תסייע למערב כולו להתאושש ולהגיע אל פי מנוחות.

מזכיר־המדינה קיסינג'ר

העליה המסחררת במחירי הנפט שינתה את כל התחזיות וגם את התכנית המדינית. עתה אין כי המגמות נראות באופק למשך שנים רבות. מחיר הנפט עלול להרחיק את אמריקה מאירופה, ואת שתיהן יחד — מיפאן, אם כל קרבן של סחטנות הנפט ינסה להציל את עצמו על דעת עצמו ובנפרד. המחיר הסחטני של הנפט הוא גם אחת הסיבות העיקריות לאינפלציה בעולם המערבי. כשנגע זה מפצח את המיבנה המדיני בכמה מדינות המערב, עד כדי כך שעלול להביא קץ למשטר הדמוקראטי בכמה ממדינות אירופה המערבית ואולי אפילו ביפאן.

רק עתה מתחילים להבחין בסימני הסכנה.

הסכנה שטרם הבחנו בה במלואה זו הזדמנות שהמצב החדש נותן בידי המעצמה הקומוניסטית הגדולה. ומכאן, הקשיים הנערמים על דרכו של קיסינג'ר להביא את ברה"מ ואת סין כי ישתפו פעולה עם ארה"ב, למען יצירת מאזן הכוחות. ההתערערות הפוליטית־חברתית במערב עלולה לגרום להתערערות היחסים בין המערב לבין המזרח הקומוניסטי.

ההזדמנות הנראית לקומוניסטים נעוצה בעצם העובדה שהמערב סובל מאינפלציה, בשעה שהעולם הקומוניסטי אינו סובל ממכה זו. עוד לפני עשר שנים יכול היה המערב להתברך בעליונותו על המשטר הקומוניסטי בשני תחומים החשובים ביותר: במשטר הכלכלי, שנראה יעיל יותר, ובמשטר הפוליטי, שהיה חופשי יותר. אולם המשבר האינפלציוני ערער קשה את הטיעון הראשון, ואילו האינפלציה בשיעורה הקיים עתה אינה עולה בקנה אחד עם משטר ליבראלי. עובדה היא שלמארקסיסטים סיכויים טובים יותר עתה להגיע לשלטון במערב אירופה וביפאן, מכפי שהיו להם מאז תום מלחמת העולם השניה, וזאת משום שבאפשרותם לטעון שרק משטר של כלכלה מבוקרת ומתוכננת מסוגל לרפא את חולי האינפלציה. זו אולי אמת חלקית בלבד, אך יש בה כדי לשכנע רבים כאן. לברז'נייב אין עוד צורך לשגר כוחות צבא כדי לסייע להסדיר בחו"ל. הרוח האינפלציונית עלולה להביא לחיקו ולחיק הקומוניזם את פורטוגאל ואיטליה וצרפת — ואולי עוד כמה מדינות.

זו הסיבה לרוחו העכורה של קיסינג'ר. הוא תיכנן מדיניות שתעסוק בקבוצה של בעיות, אך לפתע נערמה ערימה שלמה של בעיות, ואין קיסינג'ר היחידי הצופה עתיד קודר. אשתקד אמר וילי בראנדט שקיימת סכנה לדמוקראטיה שתיגדע עוד לפני סוף המאה העשרים.

ככל שהמצב הולך ומידרדר, בלי קיסינג'ר, הוא עלול להיות גרוע עוד יותר. שלא כמרבית מבקריו, קיסינג'ר הוא איש „המדיניות הגדולה", מדינאי החובק עולם ומלואו. הוא חושב במונחים של בעיה עולמית גדולות ועל התיאום ביניהן. הוא מנסה לראות את התמונה בשלמותה. אמנם בהיבטים הכלכליים של התמונה לא גילה קיסינג'ר מיומנות יתרה ותגובה מהירה. אך הבעיה העומדת בפני העולם המערבי, כמו בעית הנפט המשולבת בגורל הברית האטלאנטית, מחייבת הזדקקות למוח של מדינאי, המסוגל לחשוב בהיקף גלובאלי.

ומי הם מבקריו של קיסינג'ר? ככלות הכל, אלה הם אוסף רב־גוני ומשונה. יש ביניהם הרוצים ממנו כי ישים יותר דגש על היסוד המוסרי של המדיניות האמריקאית — ובכך מתכוונים לומר שעליו לשים פחות את לבו לשיקולים כגון הגורל בבעלי־ברית, שאמריקה יכולה לסמוך עליהם, ולהקדיש יותר תשומת לב לאידיאלים הפוליטיים שבהם דוגלת אמריקה ולפיהם היא מזוהה בעולם. קיסינג'ר עצמו הודה שיש משהו בטענות אלה.

יש המבקרים אותו על עמדה רכה מדי כלפי ברה"מ. ויש ידידי ישראל בקונגרס, המודאגים מהעיסקאות, שהוא עלול לעשות עם הערבים (על חשבון ישראל). כן קיים ה„לובי" של פקידי הסטייט דפארטמנט, המתאוננים שמזכיר המדינה מנהל מדיניות חוץ אישית, בלי לשתף את מנגנון משרד החוץ והדיפלומאטים. אין ספק, שבציבור האמריקאי שואפים לא מעטים „לחסל" את קיסינג'ר, כפי שהצליחו לחסל את ניקסון, מתוך „תאוות ציידים".

אך עם כל אלה אין רואים את צירוף הכוחות המסוגל לסלק את קיסינג'ר. שכן אין מבקריו הרבים עשויים עור אחד, אלא מייצגים דעות המנוגדות ניגוד קוטבי. ה„לובי" הפרו־ישראלי עצמו „רוכב על שני הסוסים": מצד אחד אומרים ידידי ישראל בקונגרס שהבטחת קיומה של ישראל היא מבחן לנאמנותיה של אמריקה, משום שישראל היא מדינה דמוקראטית, ומאידך היא מבחן לאמינותה של אמריקה כבעלת־ברית. וזו איפוא חובתה כמעצמת־על.

קשה לראות איזו אלטרנטיבה למדיניות קיסינג'ר בזירה אצל מבקריו. אם בכלל יש להם דרך אחרת.

כוחו של קיסינג'ר בכך שהוא המכוון הראשון של מדיניות החוץ האמריקאית זה שנים רבות, אשר ניסה לבסס את מדיניותו המעשית על ניתוח הגיוני של כל הבעיות הגדולות. לצרף את הראשים ולחברם כדי ריקמה שלמה אחת. הנקודות העיקריות של ניתוחו עודן שרירות וקיימות והגיוניות. למערב הסיכוי להתגבר על בעיותיו הנוכחיות, כאשר יטפל — בנושא האנרגיה וההגנה — כשלכות מאוחדת אחת. התקוה המעשית ביותר להבטחת יציבות יחסית לעולם טמונה באיזון כוחות, השעון על שלוש הצלעות — ארה"ב, ברה"מ וסין. כל עוד לא הוכח שרעיונו זה של קיסינג'ר בלתי ניתן למימוש, וכל עוד לא נתגלה שקיסינג'ר אינו מסוגל להגשים את תכניתו המדינית, יש לו כל הסיכויים להישאר על כנו.

לא הגיע עדיין הזמן לנסח את ההספד, שייחרת על מצבתו הפוליטית.

„אקונומיסט"

מאה סופרים ערבים בישראל

קבוצת סופרים ערביים החליטה באחרונה להצטרף כחטיבה נפרדת להתאחדות סופרי ישראל, לכשתקום. עם קבוצה זו נמנים בין היתר, סלמאן באמור, בן הכפר דלית אל־כרמל, ג'ורג' נג'יב חליל, מחבר ספר שבגליל „...ערבי", מוסטפה מראר ומוחמד ותד מהמשולש ופרהאן אבו חמד, מהשידורים הערביים של רשות השידור.

דובר הקבוצה מוחמד ותד, מחבר המחזה „וד־קיום", סבור, שהקמת התאחדות סופרי ישראל והצטרפות קבוצתו אליה יסייעו לסופרים הערביים בפתרון בעיותיהם החמריות ויפתחו פתח לדו־שיח בין הסופרים הערביים לבין הסופרים העבריים.

לא כל הסופרים הערביים מיוצגים בקבוצה זו. חלקם, בעיקר אלה המזוהים עם רק"ח או המקורבים אליה, לא נטל עד כה חלק בכל הדיונים ודעתו היא, שיש להצטרף לקבוצת הסופרים העבריים שפרשה באחרונה מאגודת הסופרים העבריים לאחר שזו התנגדה לצירופם של הסופרים הערביים לשורותיה. גם סופרים ערביים בעלי דעות אחרות, שנפגעו בזמנם מתגובתה של אגודת הסופרים, לא הצטרפו לקבוצה החדשה, והם מסרבים ליטול חלק בוויכוח הזה.

אגב, איש אינו יודע בדיוק את מספרם של הסופרים הערביים במדינה. מי שקורא עתונים וכתבי־עת בערבית יכול להרשם שמדובר במאות סופרים. כמעט אין חולף חודש שבו אזרח ערבי כלשהו אינו מפרסם קובץ שירים או רומן, על חשבונו כמובן. ההערכה היא שמספר הסופרים והמשוררים מגיע למאה, כשליש מהם מזוהה עם רק"ח והיתר מייצג את מגוון הדעות בקרב האוכלוסיה הערבית.

מה חושבים צעירים דרוזיים

לפני כמה ימים נערך באוניברסיטת חיפה, ביוזמת הירחון הדרוזי „אל הודה", כנס של סטודנטים דרוזיים. להלן קטעים מהדברים שהושמעו בכנס, כפי שפורסמו בידיעון של אוניברסיטת חיפה.

בישובי המיעוטים

אומר מוחמד רמאל: כואב לי מאוד שאני הולך ברחוב ומרגיש שמסתכלים עלי אחרת. מעשה קרית־שמונה כואב לכל דרוזי.

פאזל מנסור: הממסד רואה בנו גוף זר, גויים ולא אוכלוסיה אינטגרלית של המדינה. הושטנו את היד אבל היהודים נרתעים. ההחלטה צריכה להיות חד־משמעית — אזרחים לכל דבר. לוקחים מאתנו אדמות ולא מחזירים. אנחנו לא לאומנים ולא קיצוניים. הדבר איכפת לנו מבחינה אנושית.

נזיה חיר: טולידאנו (הכוונה ליועץ ראש הממשלה לענייני ערבים דרוזיים) האיש ניסה לעשות הרבה אבל המדיניות שהוא יושב עליה היא רקובה. גם הדרוזים כיום אשמים הרבה. לא עושים הרבה ושונאים אחד את השני. משנות החמישים ועד היום חל מפנה תרבותי וכלכלי. היום ערים למה שהולך. היו שתי אפשרויות — להשתלב במדינה או לחזור למקור, למציאות ערבית. כיום רוב הצעירים הדרוזיים רוצים לחזור למקור, פשוט התיאשו. תהיה זו טעות לגבי הדרוזים אם ישלבו אותנו בבעיות היהודים.

סאלח חיר מציע להקים עיר דרוזית חדשה, כפר חדש או עירה ליד פקיעין.

סלמאן טסור: לדרוזים שתי בעיות — בעיית הערכים האלמנטריים של בני־אדם, כמו חשמל, מים, מילגות וכדומה, והבעיה השניה, החריפה, הזהות העצמית. אני חושב שאני חסר זהות לא מפני שנולדתי כך. לא מבקש אישיות דרוזית.

איני יודע איפה אני נמצא ולאן נגיע לבסוף. הצעיר הדרוזי כיום אינו מכיר את עצמו, מנותק ממסורתו וטרם גיבש את אישיותו...

מקום בצמרת גם לנשים

מאז קום המדינה צמח בארץ דור של משכילות ערביות, הנמצאות בבתי־הספר, במשרדים ממשלתיים ופרטיים, בבתי־חרושת ובאוניברסיטאות. באחרונה נתבשרנו על אשה ערביה נוספת שהצליחה לזנק „אל הצמרת", תרז תומא, ערביה בת הכפר המרכזיה שעומדת בראש מפעל ליצור בגדי ילדים בכפר יסיף.

המפעל מעסיק כ־70 נשים ורוב תוצרתו מיועד ליצוא. תרז תומא היא אשתו של רופא בבית־החולים הממשלתי רמב"ם. אגב, בעבר הלא־רחוק עמדה אשה בראש המועצה המקומית כפר יסיף ובכפר זה יש עשרות מורות, אחיות, סטודנטיות ופקידות.

ראש המועצה רב פעלים

בזמן הקצר שחלף מיום שג'מאל טרביה נבחר לראש המועצה המקומית של הכפר סכנין, שהוא הגדול בישובי המיעוטים בגליל המערבי, חובר הכפר לרשת החשמל, שופרו השירותים ועתה הושגה הסכמתו של משרד החינוך והתרבות להקמת בית־ספר מקיף במקום בכספי... המגבית היהודית המאוחדת.

לא היינו מכירים את פעלו של ג'מאל טרביה אלמלא פקפקו רבים ביכולתו של המורה־הסטודנט להחזיק מעמד בכפר שנשלט בידי חמולות ה' ליילה, מהגדולות והחשובות בחמולות של בקעת בית נטופה. עובדה היא, שג'מאל טרביה מחזיק מעמד ואינו חדל מלהדפק על שערי מוסדות ומשרדים בבקשה להאיץ את פיתוח כפרו סכנין.

יואל דר

דרכים חדשות ל„הפועל"

מאת יצחק פוקס

הימים היו שלהי 1922 וראשית 1923. רוב פועלי חיפה נפלטו מן העבודה בסלילת כביש חיפה—בית־שאן. הבטלה העיקה השעמום הציק. כמה ספורטאים החלו להרהר בכדור שיפיג את העצבות. תחילה פעלו לבדם. במארס 1924 החליטו לפנות להסתדרות העובדים, שתקבלם תחת חסותה. ביום ו', 24 באפריל 1924, נקראה האסיפה הראשונה המייסדת בשכונת דליה, במחנה קבוצת „אחוה", כיום רחוב שפירא. באסיפה השתתפו שלושים וחמישה חברים וחברה אחת (המספר ל"ו ליווה אותם עד זמן רב אחר־כך). שם האגודה נקרא „הפועל".

קבוצות ספורט של פועלים, בשם זה או אחר או ללא שם, צצו כמעט בעת ובעונה אחת במקומות שונים וכאשר התכנסה בתל־אביב, ב־15 במאי 1926, מועצת היסוד של „הפועל". בצריפי בית־החינוך הראשון (גרמאיר כיום) נקבע השם: „התאגדות לתרבות גופנית „הפועל"", שסיסמתה „בריאות העובד — ערובה לנצחון המעמד". בשנת 1927 הצטרף „הפועל" אל האינטרנציונאל הסוציאליסטי של ספורט הפועלים. בשנת 1931 התכנסה בפתח־תקוה ועידתו הראשונה, שהגדירה את תכנו של הארגון החדש.

מייסדי „הפועל" לא דגלו ב„ספורט לשם ספורט", כי אם בספורט ככלי שרת לבריאות וללימכה. לא השגת שיאים היתה מגמתם, אלא תיקון פגמי הגוף, הקניית עירנות, שתשמור על העובד מפני תאונות ותפיג עייפותו, הקניית הרגלי בריאות וחוסן גוף האדם.

חברי „הפועל" דיברו על „שמירה על הישגי ההסתדרות"; על „ריכוז הנוער הבלתי מאורגן סביב תנועת העבודה"; על „הכשרת פועלים לתפקידים לאומיים וסוציאליים" ועל „ניצול הזמן החפשי להחלפת כוח להשתלמות".

השאיפה לטיפוח ספורט־ההמונים מעולם לא עמדה ב„הפועל" בסתירה לספורט לשם נצחונות: קבוצת הכדורגל של „הפועל" תל־אביב הוכיחה זאת בתחרות הגמר על הגביע בשנת 1928, כאשר ניצחה את קבוצת „החשמונאי" ירושלים בתוצאה 0:2 ועוררה התלהבות עצומה בקרב ציבור הפועלים. לראשונה נשמעה הקריאה „הגביע הוא שלנו לדגלנו ברמה".

שנה אחר־כך הוזמנה הקבוצה למשחקי כדורגל בסוריה וזכתה בנצחון כפול — ספורטיבי וציוני: הדגל הציוני הונף בארץ ערבית. כך קמה התאגדות „הפועל".

זה היה בעבר. כיום צריכות המדינה והרשויות המקומיות להבטיח לרשות כל האגודות אמצעים מתוכננים, כדי שיוכלו להעמיק את הפעולה המקצועית, להעלות את רמת המאמנים, לשכלל את הגישה לאימון הספורטאים ולהטמיע שיטות בקבוצות שיש בהן ערובה להישגים.

אין להסתפק בפעולה מקצועית גרידא. פעילות ספורטיבית תצלח, אם פעולת „הפועל" תושתת על מועדון חברתי ולא על שיגון מיטובנות ספורטיבית בלבד. „הפועל" צריך לחתור לאיזון הפעולה הארגונית והכספית. בין הספורט התחרותי והייצוגי לבין הפעולה העממית הרחבה. קהל האוהדים והצופים רואה את פעולות הספורט התחרותי והייצוגי כגורם לבילוי, כבידור, והוא מוכן לשלם סכומי כסף נכבדים כדמי כניסה לתחרויות ומופעים.

התפתחות הספורט בשנות השבעים וכיווני התקדמות לקראת סוף המאה יצריך מימד חדש בספורט. לספורט הדו־מימדי, העממי והתחרותי, נוסף עוד נדבך — ההישגי. אם בעבר די היה בכשרון טבעי ומאמץ קטן או כשרון בינוני ומאמץ רב כדי להגיע להישגים. כיום הספורט הייצוגי, האישי והקבוצתי, הגיע לדרגה כזאת שרק ספורטאי מחונן, ששעה מאמצים גדולים במיוחד, יכול לקוות להגיע לשיאים והישגים.

כיום גם העקרון המנוחה, „מאלופים לאלופים", נראה מיושן. הסיבה — אפשר להצמיח מתוך האלפים אלופים בקנה־מידה ישראלי, אבל אין סיכוי שמתוך אלפי הספורטאים יבואו אלופים בקנה מידה בין־לאומי. כך הולך ומתגבש מעמדו של ספורטאי חובב. הנהגה ספציפי סביר על הפסדיו. בנוסח הזאת משוננת גם התפיסה שאסור שהספורט ייהפך לנחלת המעטים, בעלי אפשרויות כספיות ועודף שעות פנאי.

ברור שההוצאות הכרוכות בפיתוח ספורט־הייצוג גדולות מהוצאות טיפוחו של הספורט העממי התחרותי. יש לזכור, שללא פעילות תחרותית אין ערך לעיסוק בספורט. ופעילות פירושה קיום תחרויות בכל מקום ומקום, מאיכת נוער לספורט. אי־אפשר ליצור אהדה לספורט בקרב הנוער בדימונה או באשדוד כשמקיימים תחרויות בתל־אביב או בחיפה. יש לרדת אל הנוער באותו מקום ולתת לו את מה שמעניין אותו. והנוער, מטבעו, שואף להתחרות, להישג, לשיא.

על אף ההוצאות הגבוהות הכרוכות בקיומו של הספורט התחרותי והייצוגי, נראה כי בשל ייחודנו הפוליטי וחשיבות קשריו הבין־לאומיים אין אנו יכולים לוותר על השתתפותנו בחיים הספורטיביים בעולם.

בשנת היובל שלו מונה „הפועל" 878 סניפים ויותר מ־100.000 חברים העוסקים ב־20 ענפי ספורט מגוונים. הפוטנציאל הגדול שלו, האנושי, החברתי והספורטיבי, נשאר נאמן לערכי ספורט הפועלים, ורואה בהם משימה חברתית שתמומש במסגרת תנועת העבודה בישראל.

הכרה זו מחייבת את „הפועל" לחפש דרכים חדשות ושיטות עבודה משוכללות להשגת מטרותיו. העבר עד הלום מעיד כי לתקוה זו יש על מה להסתמך.

חוסיין והפליטים

כתב „נויה צירכר צייטונג" לענייני ערבים מדווח מרבת עמון על סיור שערך המלך חוסיין במחנות פליטים פלשתינאים בקרבת הבירה הירדנית. הדבר שהפתיע כתבים זרים, במיוחד ערביים, היתה ההתלהבות הספונטנית שבה קיבלו הפליטים את פני המלך. לדעת הכתב יש רקע פוליטי לקבלת פנים זו.

הפליטים המרוכזים בירדן אינם רואים עוד תקוות לגבי עתידם בארגוני המחבלים, ורואים עתה בחוסיין את הגורם היחיד היכול לשפר את מצבם ולסייע לביסוס מעמדם. את המלחמה האחרונה נגד ישראל ניהלו ממשלות ערב ולא המחבלים הפלשתינאים וממשלות אלה הכירו למעשה בקיומה של ישראל. מכאן ההתפכחות בקרב הפליטים, שאין להם עוד סיכוי ריאלי לחזור ל„בתיהם" ביפו, חיפה ומקומות אחרים בישראל. לכן עליהם לבקש את עתידם בירדן ואת ביסוס מעמדם מחוסיין וממשלתו.

דבשי"א

דוגמה ראויה לחיקוי

חברי ארגון היצבים והקבלנים ב„סולל בונה" הפורשים לגמלאות, יוסיפו להיות שותפים עם שאר חברי הארגון — הודעה זו של מזכיר הארגון, י. ליבאי ראויה לא רק שתוגשם הלכה למעשה, אלא ראויה גם לחיקוי.

בעיותיהם של הפורשים לגמלאות, ולאו־דוקא בעיותיהם הכספיות, הן נושא נכבד אשר מיטב הסוציאלוגים מרבים לדון בו בעולם הנאור. והוא נושא אשר מדברים בו הרבה גם בישראל. אף כי עקרונית החברה בכללותה היא אשר צריכה למצוא אפיקים שבהם הפורשים לגמלאות יכולים להפעיל את כשרונותיהם ואת יכולת תרומתם, לטובת הכלל ולטובתם הם — הרי המסגרת הטובה ביותר לסייע לכך היא אותו ארגון שאליו היו שייכים האנשים בתקופת עבודתם הפעילה. ההצעה שנשמעה במסיבת חברי „ארגון היציבים" שיצאו לפנסיה, שקראה להם לתרום מזמנם לקליטת עולים חדשים במקצועות הבניין, יכולה להיות לברכה לא רק לעולים ולפנסיונרים האלה אלא למפעל הקליטה בכללו ולהגברת חלקם של עובדים יהודיים במקצוע חיוני זה.

מ. ד.

גנים לבני ארבע

המצב דומה בהרבה רשויות־מקומיות. מספר הפונים לקלוט ילדיהם הקטנים בגן תת חובה, רבה הרבה יותר מיכולתם של הגנים לקלוט אותם. עיריית חולון, למשל, קלטה השנה 800 ילדים בגני תת־חובה במקום 500 בתשל"ד. אך לדברי יו"ר ועדת החינוך בעיריה גדעון לב, היו דרושים לעיריה עוד כ־50 גנים, כדי לספק את הדרישות בשטח זה ובמיוחד חשוב הדבר למשפחות בהן שני בני הזוג עובדים.

העיריה החלה, איפוא, בבירורים עם גננות פרטיות, מוסמכות, שהגנים שלהן נמצאים במיבנים תקניים, על האפשרות להפנות אליהן ילדים על פי הסדר כספי מוסכם מראש. הרעיון היה חולוני מקורי, אך הוא הועבר כבר למשרד ארצי ואף קיבל אישורו של משרד החינוך. פתרון הבעיה ודאי שאין כאן, אבל הקלה מסויימת ללא ספק.

מ. יסוד

גידולה של קופ"ח

בלוח השנה של מרכז קופת־חולים אנו מוצאים נתונים כאלפים גם על גידולו והתפתחותו של המוסד במשך השנה שעברה. כך אנו למדים כי מספר הנפשות בקופ"ח מגיע עתה ל־2.260.000. מספר המרפאות גדל מ־1101 ל־1121. מספר המיטות בבתי החולים מ־3923 ל־4223; תחנות לאם ולילד מ־217 ל־230. מספר הרופאים גדל מ־3385 ל־3889. אחיות ובעלי מקצועות פרהרפואיים אחרים גדל מ־6278 ל־6907. מספרם הכללי של עובדי קופ"ח עתה הוא 20.881 לעומת 19.679 אשתקד (כולל רופאים ואחיות).

מספר ימי האישפוז בבתי חולים של קופ"ח גדל מ־1.302.685 ל־1.432.990 ואילו ימי אישפוז של חברי קופ"ח בבתי חולים אחרים גדל מ־1.415.040 ל־1.450.690. מספר ימי האישפוז של חברי קופ"ח הגיע איפוא אשתקד ל־2.833.680. תקציב קופ"ח לשנת הכספים 1973—74 היה 818 מיליון לירות ואילו לשנת הכספים 1974—75 הוא מיליארד ו־100 מיליון לירות.

שמעון פ.

שאלה למשה דיין

האזנתי לדברי שר הבטחון לשעבר משה דיין בהופעתו בטלוויזיה ושמעתי את נימוקיו, מדוע חתם על העצומה של „הליכוד" שלא לוותר על יהודה ושומרון, על זכותנו להתנחל בכל מקום ולא לתת לצבא זר לחזור לגדה המערבית.

שואל אני את מר דיין: מה הוא מציע לנו לעומת הנסיגות הנדרשות למציאת הסדר כלשהוא — גם אם לא שלום אמת —: לו להפוגה של שנים ספורות, במקום הוויתורים באמצעות מזכיר המדינה ד"ר קיסינג'ר? שהרי מטבע הדברים כל הסכם דורש ויתורים הדדיים.

הכבר נשכחו תוצאות הסיבוב האחרון עם שכנינו שלא במעט היה הוא, משה דיין, האחראי להן? האם מוכן הוא להעמידנו בפני סיבוב או סיבובים מלחמתיים נוספים לנוכח מצבנו מבית ומחוץ הידועים לכל?

אליהו אלישר

ירושלים

למשביר המרכזי אין כספים בשווייץ ובליכטנשטיין

ב„דבר" מיום ה', 17.10.74, נתפרסם מכתב למערכת מאת ש. תמיר, תחת הכותרת „חברות העובדים והבנקים בחו"ל". ובו נכלל שמו של המשביר בין אלה „המחזיקים כספים בשווייץ ובליכטנשטיין..."

אנו תמהים על „דבר" שאינו זהיר דיו בפרסום עובדות בלתי־בדוקות, ובעיקר עקב הרגישות הציבורית כיום לנושא הנידון. למשביר המרכזי אין כל כספים במדינות שנזכרו לעיל.

כמנכ"ל המשביר המרכזי
ג. רייזין

ללא הגנה

● בשידורי ישראל אנו שומעים לעתים קרובות מדי דעות אישים המאשימים את זולתם, ולא ניתנת אפשרות של תשובה או הגנה לנתקף. כך למשל ב־20 וב־21 לאוקטובר התקיף אריק שרון את הממשלה, ואף התבטא: „ממשלה בלי ראש" — ולא נמצא שיענה לו או יחלוק על דעותיו.

שידורי ישראל אינם בטאון לדעות עוינות לממשלה. אך אם נשמעות דעות של ביקורת חייבת להינתן מיד אפשרות תגובה עליהן, או לפחות הסבר בלתי תלוי על הדעות שנשמעו. יש לדרוש משירותי השידור שיקפידו על מידת הגינות הזאת, שהיא הכרח ליצירת אווירה נאותה בקהל השומעים.

אגדה עמיר

האומנם „מלכוד עצמי"?

ברצוני להתייחס למאמרו של שמשון עופר בשם: „היהדות כמלכוד עצמי" („דבר" 25.9.74). מלחמת יום הכיפורים הנחילה לו אכזבה כמו לכולנו. אך אם תמור כותב שהוא רואה סימני התאוששות בעם, הרי ש. עופר מגיב: „צר לי להשבית את החגיגה הזו... זוהי אותה גישה של שטיפת מוח עצמית. וזוהי מלכודת עצמית".

מהו רצונך, שמשון עופר? האם אינך מרגיש שבמאמריך אתה זורע תבוסנות?

חיים אברמסון
כפר־אז"ר

הסורים, הדרוזים והגולן

עורכת „דבר" יודעת ומודה: סוריה היא הנוקשה והקיצונית בין שכנותינו ופניה אינם לשלום. אך היא קובלת שאנחנו גם לא יוצרים בשבילה פתח ברירה. („דמות ישראל כחוסמת אופציות" — מי"ט אלול תשל"ד). הנה היא אומרת כי סתימת הדרך המדינית בפני דמשק בכל מכל, היא משגה. לפיכך היא מעלה הצעות אחדות, שבעזרתן נדמה לה כי אפשר יהיה להעלות את סוריה על דרך מדינית. או לפחות לדעת שלא אנו סגרנו אופציות.

לכאורה, נכון. למעשה, נעמוד לפני אשליה נוספת. כל מי שמכיר את סוריה ומדיניותה ביובל שחלף — לא יהיה אופטימיסט. הקיצוניות של דמשק היתה מנת חלקם של כל מדינאיה. ואם נמצא מישהו שהטיף להתפשרות, לא היה יכול להחזיק ראשו על כתפיו. כדור אקדח פגע בליבו וסילקו מן הזירה הפוליטית.

דרך הסורים, מאז ועד היום הזה, ידועה יפה לדרוזים. לפיכך הכריז חבר הכנסת שייך ג'אבר מועדי (עם כיבוש הגולן): הגולן המשוחרר צריך להיות מדינה דרוזית. אחריו קם עהיד כאמיל קאסם ותבע את סיפוח חבל הגולן לישראל.

שתי ההצעות עוררות הדים במשכנות הדרוזים. רבים תמכו בהן, אך לא חסרו מתנגדים בכפרים של השבט האמור. בתנובה של שנת 1968 העלינו הצעה אחרת. אמרנו: לאור המצב הנוכחי במזרח התיכון, חייבת ישראל להחזיק בעמדותיה בגולן. אך חובה עליה לקבל את האוכלוסיה הצ'רקסית, שנמלטה מן החבל הכבוש (אם ירצו לחסות בצילה של מדינת ישראל) ודינם של החוזרים יהיה כדין הדרוזים שנשארו בכפריהם. אף הם יהנו מאוטונומיה קהילתית. הוא הדין לגבי התורכמאנים (הגולן היה מיושב דרוזים צ'רקסים ותורכמאנים. לפני מלחמת העולם הראשונה היו שם גם יהודים אחדים). כעבור מספר שנים, כשירגעו הרוחות, דמשק תפסיק להרהר מלחמות ולא תהיה מיטרד לאוכלוסיה הגלילית, יערך משאל עם בקרב האוכלוסיה, החיה במרומי הגולן, והיא תבחר במשטר הרצוי לה. משאל זה יתקיים בחסות גוף בין־לאומי ובפיקוחה של ממשלת ישראל. כך ימצא פיתרון לאזור המעמיד בסכנה את צפון ארצנו והמאכלס אזרחים שלווים המבקשים להחזיק באת ובמאמרה, בלי שזהותם יהיו תלויים להם מנבר. ההצעה האמורה מפורטת במאמרנו „הארץ בגולן — עקב אכילס" שנתפרסם בירחון הירושלמי „במערכה", אייר תשל"ד.

ירושלים — יעקב הרחן

המוסד לביטוח לאומי מודיע:

ביטוח נכות

הופעל בראשית אפריל 1974

עד כה נכללו בחוק הביטוח הלאומי רק נכים שנפגעו בתאונות־עבודה או בפעולות איבה. מעתה מופעל ביטוח נכות — שיכלול את מרבית הנכים — כולל אלה שחלו במחלות ממושכות.

מי נכלל בחוק החדש?

בשלב זה הוא מתייחס **לנכים החדשים** —

נכים חדשים הם אלה שנעשו נכים אחרי *31.3.70* ונכים שמלאו להם 18 אחרי 31.3.70. (לנכה חדש נחשב לפי החוק מי שאיבד לפחות מחצית מכשרו להשתכר כתוצאה מנכותו, או כתוצאה מנכותו אינו מסוגל להשתכר כדי מחייתו). החל באפריל 1975 ייכללו בחוק בהדרגה גם הנכים הוותיקים.

מה הן זכויות הנכה?

החוק החדש מעניק בשלב זה לנכים שני סוגי גימלאות:

קיצבה חדשית: גודלה 20% מן השכר הממוצע במשק, בתוספת לבן הזוג ולשלושת הילדים הבכירים.

שיעור הקיצבה שיקבל הנכה תלוי בשלושה גורמים: דרגת הנכות שלו, מספר הנפשות התלויות בו וגודל ההכנסות האחרות שיש לו.

שיקום מקצועי: נכה שעקב נכותו או מחלתו אינו מסוגל לעבוד בעבודתו הקודמת או בעבודה מתאימה אחרת זכאי, בתנאים מסויימים, לשיקום מקצועי על חשבון המוסד לביטוח לאומי.

מי שסבור שהוא זכאי לגימלאות לפי החוק החדש — יפנה נא לסניף המוסד לביטוח לאומי שבמקום מגוריו ויגיש שם את תביעתו.

אינפורמציה נוספת אפשר לקבל בשירותי האינפורמציה בטלפון:

ירושלים — 256348, 258148
תל־אביב — 228968, 224798

אנא זכור! זכויותיך במוסד לביטוח לאומי מותנות בכך ששלמת דמי ביטוח באופן סדיר!

המוסד לביטוח לאומי